افق حوزه

| هفته‌نامه سیاسی، علمی و فرهنگی حوزه‌های علمیه |

| سال بیستم | شماره ۷۰۳ | دوشنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۰ | ۴ شعبان‌المعظم ۱۴۴۳ | ۷ مارس ۲۰۲۲ | ۱۲ صفحه | ۳۰۰۰ تومان |

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

تقویت جبهه مقاومت زمینه‌سازی برای ظهور است

۳

امام خامنه‌ای در سخنرانی تلویزیونی به‌مناسبت عید سعید مبعث

اوکراین امروز و افغانستان دیروز نشان‌دهنده سرانجام اعتماد به آمریکا و اروپاست

۲

در واکنش مراجع عظام، علما و نهادهای حوزوی به حادثه تروریستی در مسجد پیشاور پاکستان عنوان شد

دولت پاکستان باید با مسئولیت‌پذیری اقدامات مؤثری در حمایت از جان شیعیان انجام دهد

۱۰

آیت‌الله‌العظمی جعفر سبحانی در پیامی به مراسم رونمایی از کتاب «موسوعة الفقهیة المیسرة» تصریح کردند

طرحی نو در نگارش فقه شیعی

در عصر حاضر، نوع دیگر در نگارش فقه پدید آمده است؛ نگارش فقه بر طبق موضوعات و به‌صورت الفبایی که کاملاً شیوه نوظهوری است؛ ولی کار آسانی نیست؛ زیرا چه‌بسا جایگاه مسئله‌ای از نظر تنظیم الفبایی باید در آغاز کتاب قرار گیرد؛ ولی جایگاه آن در کتاب دیات است و این نوع کار، همت جمعی را می‌طلبد که در پرتو کوشش همگان کار سامان یابد.

۳

در همایش علمی «آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ؛ میراث‌دار صد سال تاریخ حوزه علمیه قم» عنوان شد

حوزه علمیه با سیاست به‌معنای درستش گره خورده است

تفسیر اینکه سیاست یعنی درگیری و مبارزه، تفسیر صحیحی نیست؛ بلکه سیاست به‌معنای تدبیر است و با این نگاه، کاری که مرحوم آیت‌الله حائری در اوج قدرت رضاخان انجام داد، کار بزرگی بود.

۱۲

آیت‌الله شب‌زنده‌دار

هر کاری از سوی حوزه‌های علمیه در جهت ترقی طلاب مبارک است

باید کاری کرد که افراد در عین حال که بر تحصیل و دنبال کردن مسائل علمی و فضیلت تشویق می‌شوند.

۱۱

آیت‌الله اراکی

ورود به عرصه رسانه در چارچوب «جهاد تبیین و فرهنگی» یکی از رسالت‌های حوزه علمیه است

فعالیت رسانه در چارچوب جهاد تبیین و فرهنگی قرار می‌گیرد و ورود به این عرصه مهم و گسترده، یکی از وظایف حوزه علمیه است.

۹

آیت‌الله رجبی

روحانیت در عرصه سیاسی اجتماعی پرچمدار بصیرت‌افزایی باشد

یکی از جاهایی که دشمن حضور جدی دارد، عرصه هنجارها و سبک زندگی است؛ روحانیت وظیفه دارد، در این زمینه با روشنگری و جهاد تبیین به تقابل با دشمن بپردازد.

۲

| مدیر حوزه‌های علمیه در دیدار دبیرکل شورای جهانی کلیساها | **در گفت‌وگوی بین‌الادیانی نباید لحظه‌ای غفلت کرد** ۱۰

| حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری | **تکثر قومی و مذهبی را نباید تهدیدانگاری کنیم** ۱۱

آیت‌الله حسینی بوشهری در رونمایی از درگاه‌های تخصصی پاسخ به سؤالات و شبهات

تحولات مثبتی در مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات شاهد هستیم

مراسم رونمایی از «درگاه‌های تخصصی پاسخ به سؤالات و شبهات پیرامون مهدویت، امام حسین علیه‌السلام و حکومت دینی» همزمان با مبعث فرخنده حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی ﷺ، با حضور آیت‌الله حسینی بوشهری رئیس شورای‌عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و مدیران مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه علمیه قم برگزار شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آیت‌الله حسینی بوشهری در این مراسم، با اشاره به فعالیت‌های اخیر مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه علمیه قم، اظهار کرد: تحولات مثبتی را در ساختار، اهداف و عملکرد مرکز مطالعات شاهد هستیم و بحمدالله این مرکز در مسیر تحقق اهداف اولیه تشکیل آن، گام برمی‌دارد.

رئیس شورای‌عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به ظرفیت بالای فضای مجازی در جهت تحقق اهداف اسلامی، خاطرنشان کرد: پیشرفت‌های زیادی در عرصه فضای مجازی رخ داده که باعث پیشرفت حوزه علمیه نیز گشته است. حوزه علمیه امروز با گذشته خود قابل مقایسه نیست و ظرفیت‌های فراوانی در آن به جریان درآمده است.

امام جمعه موقت قم، تنوع‌بخشی در پاسخگویی، شناسایی نیازهای زمان و بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های موجود را، از انتظارات مقام معظم رهبری و نیاز امروز جهان در عرصه پاسخگویی به شبهات ارزیابی کرد و افزود: رسالت امروزه حوزه در راستای همان رسالت نبوی است و مصداق بارز روایت «إن العلماء ورثة‌الأنبیاء» می‌باشد. حرکت در جهت اهداف بعثت رسول اکرم ﷺ، منحصر به زمان خاصی نبوده و روحانیت باید این رسالت را با جدیت ادامه دهد.

وی ادامه داد: الزاماً نباید در همه کارها تصدی‌گری کنیم؛ بلکه باید در تک‌تک مراکز حوزوی و مدارس علمیه سطح کشور، این انگیزه وجود داشته باشد و از ظرفیت‌های آنان استفاده شود. در زمینه ادیان و مذاهب، آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی و شبهات روز، حرف‌هایی برای گفتن داریم که نیازمند تبیین و اطلاع‌رسانی مناسب به مردم سراسر جهان است.

دبیر شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، در پایان ضمن آرزوی موفقیت روزافزون برای مسئولان مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه، گفت: فعالیت‌های شما که همه به‌صورت جهادی انجام شده است، نشان‌دهنده افق بلند و امیدوارکننده‌ای است که در نظر دارید که البته مورد انتظار حوزه نیز می‌باشد.

ارسال هزار و ۶۰۰ اثر به جشنواره پاسخ

به گزارش خبرگزاری حوزه، رئیس مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه‌های علمیه هم در این مراسم، به ارائه گزارشی از فعالیت‌های این مرکز پرداخت و گفت: یکی از فعالیت‌های این مرکز، پاسخگویی به شبهات به‌صورت مختلف همچون برنامه‌های تلویزیونی اینترنتی است. این کار با حضور کارشناسان و متخصصان حوزه انجام می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین پورامینی افزود: این برنامه مورد استقبال آحاد مردم و اهل علم قرار گرفته، تا جایی که از یکی از برنامه‌های تلویزیونی اینترنتی، ۵ هزار نفر به‌صورت آنلاین بازدید کردند و از مباحث آن بهره بردند.

وی بیان کرد: فعالیت دیگر این مرکز، ارائه آثار مکتوب است. این آثار به ۱۲۰ مورد رسیده است و برنامه پیش روی ما تولید بیش از ۳۰ اثر است. این کار هدف‌گذاری شده و به دنبال آن هستیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین پورامینی گفت: راه‌اندازی میزهای تخصصی همچون سرمایه‌های اجتماعی، هوش مصنوعی، میز انتخابات، نشریه علمی پژوهشی و برگزاری جشنواره پرسش به پاسخ از دیگر فعالیت‌های این مرکز است. هزار و ۶۰۰ اثر به دبیرخانه این جشنواره ارسال شده و به‌زودی برگزار می‌شود است.

رئیس مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه‌های علمیه، افزود: ارائه فعالیت‌های بین‌المللی با حضور ۱۱ زبان‌دان و مراکز تخصصی چون دارالاعلام و دارالحدیث به‌عنوان قطب‌های تخصصی در حوزه پاسخگویی به شبهات فعال می‌باشند. وی در پایان بیان کرد: راه‌اندازی مراکز و دفاتر پاسخکده در استان‌ها، از دیگر فعالیت‌های این مرکز می‌باشد.

کانال هفته‌نامه افق حوزه در پیام‌رسان‌های سروش و ایتا

/ofogh_howzah

امام خامنه‌ای در سخنرانی تلویزیونی به‌مناسبت عید سعید مبعث

اوکراین امروز و افغانستان دیروز نشان‌دهنده سرانجام اعتماد به آمریکا و اروپاست

رهبر انقلاب اسلامی مهمترین هدیه اسلام و بعثت به بشریت را دعوت به «تفکر و عقلانیت» و «تزکیه و مفاهیم اخلاقی» برای مقابله با جاهلیت دانستند و با اشاره به شکل‌گیری جاهلیت مدرن در غرب به‌صورت سازمان‌یافته و با ابعاد گسترده‌تر، تأکید کردند: امروز مظهر واضح و کامل جاهلیت مدرن، رژیم مافیایی آمریکاست که اساساً یک رژیم بحران‌ساز و بحران‌زیست است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، ۱۰ اسفند در سخنانی به‌مناسبت خجسته عید مبعث، با اشاره به قضایای اوکراین و عبرت‌های آن، این موضوع را نمونه‌ای آشکار از سیاست بحران‌سازی آمریکا خواندند و افزودند: برخلاف مواضع دوگانه غربی‌ها، موضع ثابت جمهوری اسلامی ایران، همواره مخالفت با جنگ و تخریب در همه مناطق دنیاست و علاج بحران اوکراین و قضاوت درباره آن را منوط به شناخت ریشه‌های واقعی آن می‌دانیم.

رهبر انقلاب اسلامی با تبریک عید سعید مبعث به ملت ایران و همه مسلمانان جهان، «گسترش عقلانیت» و «پرورش و گسترش مفاهیم اخلاقی» را دو عنصر برجسته از سلسله ارزش‌های اسلامی برشمردند و با اشاره به اینکه هر دو ارزش متعالی، بزرگ‌ترین هدیه بعثت و اسلام به بشریت است، گفتند: به‌واسطه بعثت پیامبر اسلام ﷺ، مردم جزیرةالعرب در دوران جاهلیت و با خصوصیاتی همچون گمراهی، نادانی، فتنه‌های بزرگ، تعصب‌های کور، خشونت و لجاجت، تکبر و حق‌ناپذیری و رذائل اخلاقی و ناهنجاری‌های جنسی، تبدیل به ملتی متحد، فداکار، با فضیلت و دارای نیکوترین خلقیات و با آوازه‌ای جهانی شدند.

ایشان با تأکید بر اینکه بعثت و اسلام، زمینه این کار به‌ظاهر نشدنی و محال را فراهم کرد، افزودند: مهمترین درس بعثت این است که اگر اراده مردم در طول اراده الهی قرار گیرد، کارها و اهدافی که براساس محاسبات انسانی، رسیدن به آنها غیرممکن به نظر می‌رسد، محقق خواهد شد.

رهبر انقلاب اسلامی، ریشه‌کنی سلطنت در ایران و شکل‌گیری نظام اسلامی را نمونه‌ای از تکرار تجربه نبوی دانستند و خاطرنشان کردند: رهبری مخلصانه امام بزرگوار و همت ملت ایران باعث شد، کار به‌ظاهر ناممکن محقق شود و سلطنت جائرانه‌ای که همه قدرت‌های دنیا پشتیبان آن بودند، از بین برود و انقلاب اسلامی به ملت ایران عظمت ببخشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه نقطه اوج نهضت نبوی، تشکیل حکومت اسلامی است، خاطرنشان کردند: برخلاف نظر عده‌ای که دین را جدای از سیاست و حکومت معرفی می‌کنند، تشکیل حکومت، شورانگیزترین بخش نهضت نبوی است و پیامبر اسلام ﷺ به تشکیل حکومت نیز اکتفا نکردند و بعد از آن، به مقابله همه‌جانبه با دشمنان پرداختند.

ایشان مهمترین جهت‌گیری پیامبر اسلام ﷺ در بعثت را مقابله با جاهلیت دانستند و با اشاره به ابعاد مختلف این جاهلیت، تأکید کردند: امروز همان ابعاد جاهلیت پیش از اسلام، به‌صورت سازمان‌یافته و به‌شدت گسترده، در دنیای به‌اصطلاح متمدن غربی که بر پایه حرص و طمع بنا شده است، وجود دارد.

رهبر انقلاب اسلامی افزودند: حرص و طمع، پول، تبعیض، استفاده از علم و فناوری برای کشتار انسان‌ها، غارت کشورهای ضعیف و ابتذال شدید اخلاقی و هرج و مرج جنسی، شاخص‌ها و پایه‌های اصلی تمدن غربی است که در واقع شکل مدرن‌شده همان جاهلیت پیش از اسلام است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بهره‌گیری از درس‌های بعثت برای مقابله با جاهلیت مدرن را ضروی خواندند و گفتند: «تقویت ایمان دینی»، «توسعه گروه‌های مؤمن و مقاوم در سراسر جهان»، «قوت و استحکام نظام اسلامی»، «برنامه خردمندانه و حکمت‌آمیز» و «شناخت وسیع مختصات جاهلیت مدرن»، عواملی هستند که زمینه مقابله با این جاهلیت را فراهم می‌آورند.

ایشان با تأکید بر اینکه نظام اسلامی یک نمونه برای مقابله با جاهلیت مدرن است، افزودند: با اینکه نظام اسلامی هنوز در نیمه راه است و هنوز با هدف‌های بزرگ فاصله زیادی دارد؛ اما برای مسلمانان و مردم دنیا یک الگوی جذاب است.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به ماجرای چندی پیش توهین پلیس در یک کشور به عکس سردار سلیمانی و ایستادگی مردم و مجبور شدن پلیس به عذرخواهی، خاطرنشان کردند: این نمونه نشان می‌دهد، الگوی نیمه‌کاره انقلاب اسلامی جذاب است و اگر مسیر به‌خوبی ادامه پیدا کند و کارها با اتقان پیش برود، قطعاً یک الگوی بسیار جذاب به‌وجود خواهد آمد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، نمونه واضح و کامل جاهلیت مدرن در دنیای امروز را رژیم آمریکا دانستند و با تأکید بر اینکه «بحران‌سازی» از ویژگی‌های اصلی آمریکاست، افزودند: رژیم آمریکا «بحران‌ساز و بحران‌زیست» و اساساً یک «رژیم مافیایی» است که شبکه‌های مافیای سیاسی، اقتصادی و اسلحه‌سازی در درون آن، از گسترش بحران‌ها در جهان، تغذیه و ارتزاق می‌کنند.

ایشان با اشاره به نقش مؤثر شبکه‌های مافیایی در کنترل و هدایت سیاست‌های آمریکا، گفتند: این مافیاها که حتی روی کارآمدن و برکناری رؤسای جمهور آمریکا به دست آنهاست، برای بقای خود به خلق بحران و ایجاد کانون‌های بحران در مناطق مختلف دنیا نیاز دارند.

رهبر انقلاب اسلامی بحران‌های پدیدآمده در سال‌های گذشته همچون ایجاد داعش را از جمله بحران‌آفرینی‌های رژیم مافیایی آمریکا برشمردند و افزودند: سگ دست‌آموز آنها یعنی داعش که خودشان به ایجاد آن اعتراف کردند، انسان‌های بی‌گناه را علناً سر می‌برید و زنده زنده می‌سوزاند و یا در آب غرق می‌کرد تا کارخانه‌های اسلحه‌سازی آمریکا از این بحران‌ها استفاده حداکثری کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بحران اوکراین را نیز نتیجه سیاست‌های آمریکا خواندند و تأکید کردند: امروز اوکراین قربانی سیاست بحران‌سازی آمریکاست؛ زیرا آمریکا بود که با دخالت در مسائل داخلی اوکراین، راه انداختن اجتماعات و ایجاد کودتای مخملی و رنگی، حضور سناتورهای آمریکایی در اجتماعات معارضان و جابه‌جا کردن دولت‌ها، این کشور را به این نقطه کشاند.

ایشان با تأکید بر موضع ثابت جمهوری اسلامی ایران در مخالفت با جنگ، گفتند: ما با جنگ، کشته شدن مردم و تخریب زیرساخت‌های متعلق به ملت‌ها در هر جای دنیا مخالفیم. این حرف ثابت جمهوری اسلامی است و سیاست ما، مانند غربی‌ها دوگانه نیست که بمب انداختن بر سر کاروان عروسی در افغانستان و کشتن مردم عراق، مبارزه با تروریسم نام بگیرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، به نمونه‌هایی از بحران‌سازی‌های آمریکا اشاره کردند و افزودند: آمریکا در شرق سوریه چه می‌کند؟! چرا نفت سوریه را می‌دزدند؟! چرا در افغانستان ثروت ملی مردم را می‌ربایند و غصب می‌کنند؟! چرا در غرب آسیا، از جنایات شبانه‌روزی صهیونیست‌ها دفاع می‌کنند و همه این بحران‌سازی‌ها را به اسم دفاع از حقوق بشر انجام می‌دهند؟!

ایشان، جنایت علیه مردم یمن را نمونه دیگری از رفتار متناقض غرب و آمریکا خواندند و گفتند: هشت سال است که مردم یمن زیر بمباران هستند؛ اما غربی‌ها نه‌تنها محکوم نمی‌کنند؛ بلکه از جنایت علیه مردم، پشتیبانی تبلیغاتی، رسانه‌ای، زبانی و حتی حمایت عملی می‌کنند.

رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه ما در اوکراین طرفدار توقف و خاتمه جنگ هستیم، گفتند: اما علاج بحران در صورتی ممکن است که ریشه‌های آن شناخته شود. ریشه بحران در اوکراین، سیاست‌های آمریکا و غرب است که باید آن را شناخت و بر اساس آن قضاوت و اقدام کرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بیان عبرت‌های مهم از قضایای اوکراین، خاطرنشان کردند: عبرت اول برای همه دولت‌ها این است که پشتیبانی قدرت‌های غربی از کشورها و دولت‌های دست‌نشانده آنها، یک سراب است و واقعیت ندارد.

ایشان، اوکراین امروز و افغانستان دیروز را دو شاهد زنده برای دولت‌های متکی به آمریکا و اروپا خواندند و افزودند: هم رئیس‌جمهور اوکراین و هم رئیس‌جمهور فراری افغانستان گفتند که ما به آمریکا و دولت‌های غربی اعتماد کردیم؛ اما آنها ما را تنها گذاشتند.

رهبر انقلاب، در بیان عبرت دوم، «مردم» را مهمترین پشتوانه دولت‌ها خواندند و افزودند: اگر در اوکراین مردم وارد میدان می‌شدند، وضع دولت این‌گونه نمی‌شد؛ اما چون مردم دولت را قبول نداشتند، وارد نشدند. همچنان‌که مردم در زمان حمله آمریکا به عراق در دوران صدام به میدان نیامدند؛ اما همین مردم در مقابل حمله داعش به میدان آمدند و با سرکوب آن خطر بزرگ، داعش را به عقب راندند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، مردم را عامل اصلی استقلال کشورها خواندند و با اشاره به تجربه شیرین ملت ایران در غلبه بر دشمن بعثی که متکی به حمایت همه قدرت‌ها بود، گفتند: باید با چشم باز و اندیشه و عمل درست، بتوان از عبرت‌های بزرگ بهره گرفت.

آیت‌الله رجبی

روحانیت در عرصه سیاسی اجتماعی پرچمدار بصیرت‌افزایی باشد

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه گفت: یکی از جاهایی که دشمن حضور جدی دارد، عرصه هنجارها و سبک زندگی است؛ روحانیت وظیفه دارد، در این زمینه با روشنگری و جهاد تبیین، به تقابل با دشمن بپردازد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله رجبی رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ﷺ، ۱۳ اسفند در همایش «جهاد تبیین، راهبردها، موانع و راهکارها» که در سالن همایش‌های این مؤسسه برگزار شد، گفت: طبق منطق قرآن کریم، انبیای الهی برای جهاد تبیین مبعوث شده‌اند؛ خداوند متعال در هر زمانی که مسیر سعادت دچار چالش می‌شد، پیامبری را به بعثت می‌رساند و او را برای جهاد تبیین مأمور می‌کرد.

وی افزود: خداوند چهار وظیفه را در قرآن کریم برای پیامبر خود ذکر می‌کند که سه مورد از آن‌ها در حوزه تبیین است.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: تعداد بسیاری از علمای ما در راه همین جهاد تبیین به شهادت رسیده‌اند؛ امام خمینی ﷺ نیز، با جهاد تبیین توانستند، معجزه قرن را به وقوع برسانند.

وی فلسفه وجودی روحانیت را جهاد تبیین دانست و گفت: این طیف به وجود آمده تا در مسیر مبانی فکری اسلامی، جهاد تبیین انجام دهد؛ وجود روحانیت بدون جهاد تبیین معنا ندارد.

رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ﷺ تصریح کرد: از دیدگاه آیت‌الله‌العظمی بروجردی ﷺ، علم روحانیت زمانی می‌تواند نافع باشد که به جامعه منتقل گردد.

وی با اشاره به طرح آموزش مبانی اندیشه اسلامی موسوم به طرح ولایت در مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ﷺ، افزود: مرحوم آیت‌الله مصباح یزدی با راه‌اندازی این طرح از سال‌ها پیش، به جهاد تبیین پرداختند.

آیت‌الله رجبی بیان کرد: یکی از جاهایی که دشمن حضور جدی دارد، عرصه هنجارها و سبک زندگی است؛ روحانیت وظیفه دارد، در این زمینه با روشنگری و جهاد تبیین به تقابل با دشمن بپردازد.

رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ﷺ با بیان اینکه در عرصه سیاسی، اجتماعی و بصیرتی نیز باید روحانیت پرچمدار بصیرت‌افزایی باشد، اظهار کرد: روحانیت در بعد ایجابی باید حقایق مبانی فکری، ارزش‌های اسلامی و وقایع و دستاوردهای انقلاب اسلامی را تبیین نمایند.

وی با تأکید بر بعد سلبی جهاد تبیین، عنوان کرد: باید در تقابل با اندیشه‌ها و حربه‌های دشمنان اسلام، نقاط ضعف آن‌ها را برای مردم روشن نماییم.

آیت‌الله رجبی فضای مجازی را یکی از عرصه‌های تقابل با دشمن برشمرد و خاطرنشان کرد: این فضا که زندگی ما را احاطه کرده و جوانان و نوجوانان کشورمان را به‌شدت درگیر خود کرده است، نباید مورد غفلت واقع شود.

وی گفت: ما در جهاد تبیین دستمان پر است و گنجینه فرمایشات امامین انقلاب و آموزه‌های فکری شخصیت‌هایی مانند آیت‌الله مصباح یزدی ﷺ را داریم.

رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ﷺ در پایان بیان کرد: امروز باید وظیفه خود را که جهاد تبیین است، به‌درستی بشناسیم و آن را با تمام توان اجرا کنیم.

در نشست شورای سیاست‌گذاری شعر حوزه با آیت‌الله اعرافی عنوان شد

پژواک رستاخیز بزرگ بعثت، با یک زبان و یک منهج ممکن نیست

مدیر حوزه‌های علمیه گفت: ما قائل به این نیستیم که در حوزه‌های علمیه یک مسیر و فقط یک یا چند بعد علمی خاص محوریت داشته باشند؛ نقش‌ها و کارکردهای مختلفی باید برای طلاب و روحانیون تعریف شود.

اعضای شورای سیاست‌گذاری شعر حوزه، در دیدار با آیت‌الله اعرافی، به بیان مسائل و دغدغه‌های این شورا در حوزه شعر و ادب پرداختند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی در این جلسه ضمن تبریک عید مبعث، گفت: از یک منظر هیچ اتفاقی بالاتر از بعثت رسول خدا ﷺ نیست؛ چراکه در وجود ایشان همه خیرات و برکات جمع است و در هنگام بعثت و در یک لحظه، جهان ملک به ملکوت پیوست.

مدیر حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: پژواک این رستاخیز بزرگ، با یک زبان و یک منهج ممکن نیست؛ باید همه ما با تمام ابزارهای ممکن، این پیام را به گوش جهانیان برسانیم.

وی شعر و ادب را یکی از عالی‌ترین ابزارها برای انتشار و تبلیغ بعثت رسول اکرم ﷺ دانست و گفت: باید شعر آئینی، اسلامی و انقلابی را قوام ببخشیم تا آن لحظه تاریخی در سراسر دنیا انعکاس یابد.

آیت‌الله اعرافی تصریح کرد: به‌رغم تنگناهای مالی مختلفی که حوزه‌های علمیه در سال‌های اخیر درگیر آنها بوده است؛ اما تلاش‌های اعضای شورای سیاست‌گذاری شعر حوزه را نمی‌توان نادیده گرفت؛ باید این مسیر با روحیه جهادی و بسیجی‌وار ادامه یابد.

وی با اشاره به لزوم ورود شورای سیاست‌گذاری شعر حوزه به عرصه اجرا، افزود: لازم است تا پایان سال ۱۴۰۰ سند جامع شعر حوزه مورد بازسازی و تکمیل قرار گیرد تا برنامه‌ای برای ۵ سال آینده حوزه در این زمینه باشد.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه بیان کرد: ارتباط بین متون درسی حوزه‌های علمیه و نظم، یکی از ویژگی‌های نظامات آموزشی حوزه در گذشته بوده است؛ باید بیش از پیش به شعر و ادب در تنظیم کتب درسی حوزه اهتمام شود؛ استفاده از ظرفیت شعرای عرب، می‌تواند به تألیف بهتر این متون کمک کند.

آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه باید منظومه‌های علمی حوزوی را در متون بدیل قرار داد، اظهار کرد: عطر شعر و ادب باید بر سرزمین علم، دانش، پژوهش و تهذیب و تربیت ما افشانده شود؛ باید شعر و متون ادبی آئینی را به میدان آورده و بخشی از آموزه‌های اخلاقی را از این طریق به طلاب منتقل نمود.

وی با تأکید بر لزوم امتداد شورای سیاست‌گذاری شعر حوزه در مدارس علمیه، عنوان کرد: باید برای ارتباط با مدارس علمیه و صفوف حوزه برنامه‌ریزی‌های عملیاتی شود.

مدیر حوزه‌های علمیه گفت: باید در پایان‌نامه‌های حوزوی، سهم شعر و ادبیات مورد توجه واقع شود تا این مقوله در حوزه پایان‌نامه‌ها جایگاه و پایگاه پیدا کند.

وی ادامه داد: ۱۶ حوزه دانشی تعریف‌شده برای رشته‌های تخصصی وجود دارد که حوزه شعر و ادبیات، یکی از آن‌هاست؛ باید پس از راه‌اندازی رشته‌های ادبی، به سراغ تأسیس مجتمعی برای آموزش آنها به‌صورت تجمیعی رفت.

عضو شورای‌عالی حوزه گفت: تدوین فرهنگ‌نامه‌ها و دایرةالمعارف‌های شعر حوزوی، می‌تواند مقوله مهمی را پایه‌ریزی نماید؛ انتشار آثار شاعران نیز، یکی دیگر از راهبردهای شورای سیاست‌گذاری حوزه در راه ارتقای جایگاه این هنر در مدارس علمیه است.

آیت‌الله اعرافی افزود: ما قائل به این نیستیم که در حوزه‌های علمیه، یک مسیر و فقط یک یا چند بعد علمی خاص محوریت داشته باشند؛ نقش‌ها و کارکردهای مختلفی باید برای طلاب و روحانیون تعریف شود؛ تنوع در تخصص‌ها، می‌تواند روحانیت را پاسخگوی نیازهای روز جامعه و نظام اسلامی قرار دهد.

• لزوم شناسانی و رشد استعدادهای برتر حوزوی در عرصه‌های تبلیغ و هنر

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلی عماد رئیس مرکز امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه نیز در این جلسه گفت: باید به سمت شناسایی استعدادهای برتر عرصه تبلیغ، هنر و فعالان فرهنگی حوزه با اولویت‌بندی و به‌صورت هدفمند پیش رفت.

وی ادامه داد: در حال حاضر ۳۷ نوع فعالیت دارای اولویت در عرصه تبلیغ و هنر، مورد شناسایی و تعریف واقع شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین عماد، منتخبین جشنواره پژوهشی علامه حلی را، از افراد دارای استعداد و تازه شناسایی‌شده برشمرد و خاطرنشان کرد: طلاب دارای استعداد، باید علاوه بر تلاش‌های علمی-پژوهشی به سمت تبلیغ نیز، سوق داده شوند.

• برگزاری ۱۶ جلسه با بیش از ۱۶۰ مصوبه

حجت‌الاسلام سیدسلمان علوی دبیر شورای سیاست‌گذاری شعر حوزه نیز در این دیدار، به ارائه گزارشی از فعالیت‌های این شورا پرداخت و گفت: از زمان تأسیس شورا تاکنون ۱۶ جلسه و بیش از ۱۶۰ مصوبه داشته‌ایم.

وی افزود: یکی از مصوبات جلسات برگزارشده، تنظیم سند جامع شورا بود؛ این سند در هفته گذشته به تنظیم نهایی رسید.

حجت‌الاسلام علوی خاطرنشان کرد: در این سند نگاه بین‌المللی حاکم بوده و فعالیت‌ها به‌صورت بومی حوزوی تعریف شده‌اند؛ ما می‌خواهیم دوستان طلبه بتوانند، جریانی را در سطح بین‌الملل با رویکرد شعر انتظار راه‌اندازی نمایند.

وی پیگیری امور نخبگان در حوزه‌های علمیه را رضایت‌بخش ارزیابی کرد و گفت: دبیرخانه شورای سیاست‌گذاری شعر حوزه، خوشبختانه با همکاری معاونت تبلیغ، در زمینه تأمین فضای فیزیکی و برخی امکانات لازم آن راه‌اندازی شد.

• حضور ۸۵۰ شاعر حوزوی در پنجمین جشنواره بین‌المللی شعر حوزه (اشراق)

حجت‌الاسلام شفیعی دبیر پنجمین جشنواره بین‌المللی شعر حوزه (اشراق) هم در این دیدار، به ارائه گزارشی از این جشنواره پرداخت و اظهار کرد: در پنجمین جشنواره بین‌المللی شعر حوزه، ۸۵۰ نفر شرکت‌کننده داشتند که نتیجه آن، راهیابی ۴۰۰ اثر به مرحله داوری نهایی بود.

وی با تأکید بر پذیرش آثار تولیدشده از سال ۹۶ به بعد در کنگره شعر حوزه، عنوان کرد: از جهت کمی و کیفی شرایط کنگره در سال ۱۴۰۰ بسیار مطلوب بود؛ اگر استعدادیابی شود، می‌توان شاهد افزایش قابل توجه در مورد تعداد شرکت‌کنندگان بود.

گفتنی است، در این جلسه، تعدادی از اعضای شورای سیاست‌گذاری شعر و ادب حوزه نیز، به ارائه گزارش و نظرات خود در زمینه شعر خود پرداختند.

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

تقویت جبهه مقاومت زمینه‌سازی برای ظهور است

این مرجع تقلید با تأکید بر نقش مهم جبهه مقاومت اسلامی در دفاع از کیان اسلام، گفتند: امروز تقویت جبهه مقاومت و ایستادگی در مقابل استکبار همان زمینه‌سازی برای ظهور است.

به گزارش خبرگزاری شفقنا، حضرت آیت‌الله نوری همدانی در پیامی به همایش ملی «شهید سلیمانی و مکتب انتظار و مقاومت» که به همت پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی در مرکز همایش‌های غدیر برگزار شد، اظهار داشتند: اصولا هر حرکت ارزشمند که در عالم به وقوع می‌پیوندد، دارای یک انگیزه و یک الگوی ارزنده است. در این میان حرکت‌های انقلابی و جهادی به این موضوع دقت نظر بیشتری دارند و عمدتا دنبال اینکه حتما به پیروزی ظاهری دست پیدا کنند نیستند؛ بلکه در پی اثرگذاری آن و گرفتن نتیجه مطلوب به نفع دین می‌باشند.

ایشان افزودند: در فرهنگ ما نیز بیش از دیگران به این اصل خدامحوری توجه می‌شود و در تعلیمات آسمانی ما اینگونه آموخته شده که نتیجه کار با مومنان و صالحان است.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی تصریح کردند: بر این اساس، وظایف نیز برای ما معین شده و مهم‌ترین آن موضوع جهاد و مقاومت است. انسان منتظر در این موضوع بسیار اثرگذار می‌شود نمونه بارز آن شهید سرافراز حاج قاسم سلیمانی بود.

ایشان در بخش دیگری از این پیام آورده‌اند: سردار سلیمانی را حقیقتا یک الگوی ارزنده و به‌عنوان یک انسان منتظر می‌توان معرفی نمود. شخصیتی که با تمام وجود توانست فرهنگ اسلام و شیعه را در خود پرورش دهد. میدان جهاد در راه خدا و دفاع از مظلوم بدون در نظر گرفتن مرزهای جغرافیایی و مبارزه با استکبار و ظالمان و ستمگران را زمینه‌ساز ظهور می‌دانست و به معنای واقعی کلمه، سخن امام راحل را درک کرده بود که این انقلاب زمینه‌ساز ظهور است.

این مرجع تقلید بیان داشتند: او توانسته بود فرهنگ اهل‌بیت علیهم‌السلام را منتشر کند و شخصیت ممتاز او ثابت کرد، چراغ راه سعادت بشر، ولایت و درک موقعیت امام جامعه است؛ بنابراین توصیه من به همه عزیزان این است که همه باید برای زمینه‌سازی ظهور مصلح کل تلاش کنیم و امروز تقویت جبهه مقاومت و ایستادگی در مقابل استکبار همان زمینه‌سازی برای ظهور است.

ایشان یادآور شدند: باید این موضوع را بدانیم و معتقد باشیم، انقلاب اسلامی که با همین تفکر یعنی مقاومت و زمینه‌سازی ظهور شکل گرفته است، باید حفظ و حراست شود و راه و آرمان امام راحل قدس‌سره محفوظ بماند و راه و رسم شهیدان به‌ویژه حاج قاسم عزیز ادامه پیدا کند به امید روزی که همه ما توفیق خدمت در رکاب آقا و سرورمان حضرت حجت عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف را داشته باشیم.

• ارسال ۱۲۰ مقاله علمی به همایش ملی شهید سلیمانی

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین الهی‌نژاد نیز در این همایش گفت: همایش علمی و ملی شهید سلیمانی و مکتب و مقاومت در راستای نظریه بین‌المللی انتظار در اندیشه رهبر انقلاب در سال ۹۸ برگزار شد، ادامه آن همایش، این همایش با مشارکت دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب و دفتر حفظ و نشر آثار شهید سلیمانی و با همکاری مراکز مختلف پژوهشی و آموزشی از حوزه و مراکز علمی برگزار می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین الهی‌نژاد با اشاره به ضرورت برگزاری این همایش، گفت: در زمان تشییع پیکر این شهید، شاهد شوق عجیب مردم و موج فرهنگی و فرامذهبی به شهید سلیمانی بودیم. این موج زمانی می‌تواند اثرگذار باشد که در کنار آن، موج علمی قرار بگیرد. این امر سبب ماندگار فرهنگ ایثار و مقاومت می‌شود.

دبیر علمی همایش به اهداف این همایش اشاره کرد و افزود: تولید محتوای علمی، معرفی مکتب شهید سلیمانی با نگاه علمی، نهادینه‌سازی فکری شهید مقاومت، تهیه نقشه راه جبهه مقاومت براساس فرهنگ انتظار، بررسی پیوندها و اشتراک فرهنگ انتظار در مکتب شهید سلیمانی، علمیاتی کردن مکتب شهید برای جامعه اسلامی است.

وی بیان داشت: مهمترین آثار این همایش برگزاری ۳۰ کرسی علمی، تدوین ۱۲۰ مقاله علمی از اساتید حوز و دانشگاه، تولید ۲هزاروه۶۰۰ صفحه محتوای علمی، تولید مجلات در ارتباط با همایش با چاپ سه مجله و یک کتاب چکیده مقاله است.

آیت‌الله‌العظمی جعفر سبحانی در پیامی به مراسم رونمایی از کتاب «موسوعة الفقهیة المیسرة» تصریح کردند

طرحی نو در نگارش فقه شیعی

آیین رونمایی از ۱۶ جلد از کتاب «موسوعةالفقهیة المیسرة» نوشته استاد محمدعلی انصاری شوشتری با پیام تصویری حضرت آیت‌الله سبحانی و سخنرانی آیت‌الله اراکی عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه در سالن همایش‌های دانشکده اصول‌الدین قم برگزار شد. همچنین در ادامه مراسم، نقد و بررسی این کتاب توسط حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی‌حاجی معاون پژوهش حوزه‌های علمیه و برخی پژوهشگران مجمع‌الفکر الاسلامی انجام شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله سبحانی در پیامی تصویری به مراسم رونمایی از کتاب «موسوعةالفقهیة المیسرة»، ضمن تحسین این کتاب فقهی گفتند: آیین اسلام بر دو اصل استوار است؛ یکی باورها شامل ایمان به خدا و روز رستاخیز و دیگر موضوعات عقیدتی می‌باشد و دیگری احکام و تکالیف که شیوه‌های زندگی فردی و اجتماعی را به انسان‌ها می‌آموزد.

ایشان افزودند: مرجع اصلی در تبیین معارف و احکام، کتاب خدا، سنت رسول خدا و احادیث جانشینان معصوم علیهم‌السلام و خرد فطری است.

حضرت آیت‌الله سبحانی در تشریح اصل اول تصریح کردند: گروهی از علماء، مسائل عقیدتی را در هر قرنی با مقتضیات زمان مطرح کرده و از آن دفاع نموده‌اند و تا به امروز صدها کتاب کلامی به‌شیوه‌های گوناگون تألیف شده و سدی محکم در برابر شبهه‌انگیزان می‌باشد؛ رساله امام صادق علیه‌السلام به‌نام توحید مفضل و بیانات امام هشتم علیه‌السلام در نشست طوائف مختلف از مادی گرفته تا اهل کتاب و غیر آن‌ها و همچنین رساله امام هادی علیه‌السلام در مورد جبر و تفویض، نشانه اهمیت دادن اهل‌بیت علیهم‌السلام به اصل نخست بوده است.

ایشان در ادامه با اشاره به اینکه درباره احکام و تکالیف فردی و اجتماعی از قرون نخست تا به امروز، کتاب‌های فراوانی تألیف شده است، اظهار کردند: بخشی از آن کتب در اثر مرور زمان و آتش اختلافات، از بین رفته و قسمتی از آن‌ها باقی مانده است.

این مرجع تقلید خاطرنشان کردند: مرور زودگذر بر آثار باقی‌مانده از قرن سوم تا به امروز حاکی از آن است که علماء در هر زمان با توجه به شرایط زمان و مکان دست به تألیف و تصنیف زده‌اند؛ روزگاری به‌خاطر حفظ متون کلمات پیشوایان معصوم علیهم‌السلام، کتاب‌های فقهی به‌شکل ذکر سند و متن بوده و اصول اربعمائة بر همین شیوه تألیف شده که قسمتی ناچیز از آن باقی مانده و پس از گذشت اندکی از زمان، شرایط ایجاب کرد که کتاب‌های فقهی به‌شکل حذف سند و حفظ متن نگارش یابد و کتاب‌های فقه‌الرضا علیه‌السلام و المقنع شیخ صدوق به‌همین شیوه نگارش یافته است؛ حتی این نوع نگارش تا اواخر قرن چهارم ادامه داشته و کتاب‌های المقنعه شیخ مفید و نهایه شیخ طوسی بر همین شیوه تألیف شده‌اند.

حضرت آیت‌الله سبحانی در ادامه، ضمن تأکید بر تحول عظیم در نگارش فقه بر اثر پیشرفت فرهنگ اسلامی و دگرگونی شرایط جامعه علمی، گفتند: در مورد کتاب التهذیب ابن‌جنید و کتاب المتمسک بحبل آل‌الرسول ابن ابی‌عقیل عمانی، در گشودن این مورد تأثیر بسزایی داشت. این شیوه از نگارش در طول زمان به‌تدریج رو به تکامل نهاده و مبسوط شیخ طوسی و سرائر ابن‌ادریس و شرایع محقق حلی و گستره‌های علامه حلی به‌نام‌های منتهی‌المطلب فی تحقیق‌المذهب یا تذکرةالفقهاء، نمونه‌های بارز از این نوع نگارش می‌باشد.

این مرجع تقلید استمرار این نوع نگارش را از قرن هفتم هجری به بعد شمرده و بیان کردند: آثار شهید اول، محقق ثانی و محقق اردبیلی تا برسد به کتاب ارزشمند جواهرالکلام، همگی از این نوع پیروی کرده و آثار ارزشمندی از خود به یادگار نهاده‌اند؛ اصولاً یکی از دلایل خاتمیت شریعت اسلام، همین گستردگی احکام آن است که هرگز بشری نمی‌تواند این همه احکام را که مطابق عقل و فطرت است، برای جامعه به ارمغان آورد.

ایشان سپس به بررسی موسوعه فقهیه میسره از منظر نگارش فقه به‌شیوه دیگر پرداختند و تصریح کردند: آثار مانده از گذشتگان و فقیهان حاضر که بر اساس تنظیم مسائل، طبق کتاب‌ها و ابواب فقهی است، غالباً هر مسئله که مربوط به یکی از این ابواب می‌باشد، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است؛ ولی در عصر حاضر، نوع دیگر در نگارش فقه پدید آمده است؛ نگارش فقه بر طبق موضوعات و به‌صورت الفبایی که کاملاً شیوه نوظهوری است؛ ولی کار آسانی نیست؛ زیرا چه‌بسا جایگاه مسئله‌ای از نظر تنظیم الفبایی باید در آغاز کتاب قرار گیرد؛ ولی جایگاه آن در کتاب دیات است و این نوع کار، همت جمعی را می‌طلبد که در پرتو کوشش همگان کار سامان یابد.

این مرجع تقلید کتاب موسوعةالفقهیة المیسرة را نمونه بارز از این نوع نگارش دانستند و گفتند: اگر کسی از دور بر این اثر بنگرد، تصور می‌کند که جمعی از فقیهان دور هم گرد آمده‌اند و به چنین تألیفی دست یازیده‌اند؛ ولی واقع به‌گونه‌ای دیگر است؛ زیرا یک شخصیت علمی و فقیهی ارجمند یعنی حجت‌الاسلام والمسلمین آیت‌الله شیخ محمدعلی انصاری در پرتو همت بالا و عزم راسخ و تتبع گسترده این اثر را به‌تنهایی پدید آورده است و هرچند برخی از عزیزان در پاره‌ای از امور او را یاری کرده‌اند؛ ولی اثرآفرین خود ایشان است.

ایشان افزودند: از ویژگی‌های این اثر نگارش به‌صورت موجز و دلپذیر بودن است و تتبع در اقوال و ادله، مایه اطناب نگشته است؛ در تمام مباحث رأی مشهور را نادیده نگرفته و افکار نوظهور در میان حقوق‌دانان غربی و شرقی در او اثر نگذاشته است.

حضرت آیت‌الله سبحانی در پایان، ضمن تبریک به نگارنده کتاب «موسوعةالفقهیة المیسرة»، بیان کردند: ما این اثر ارزشمند را که یکی از افتخارات حوزه است، به مؤلف و کسانی که او را یاری کرده‌اند، تبریک می‌گوییم و توفیقات همگان را از خداوند متعال خواهانیم؛ اینجانب از این نقطه دور به همه حاضران در این همایش، عرض ادب گفته و توفیقات همگان را از خداوند خواستارم.

• «موسوعة الفهیة المیسرة» کتابی مغنی است

آیت‌الله اراکی رئیس هیئت امنای مجمع‌الفکر الاسلامی هم در این مراسم، گفت: یکی از برترین شخصیت‌هایی که از آغاز تأسیس مجمع‌الفکر الاسلامی در آن حضور داشته و افتخارآفرینی کرده‌اند، استاد انصاری بوده است؛ برای ایشان طول عمر و سلامتی روزافزون را از خداوند مسئلت داریم.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه افزود: موسوعه فقهیه میسره، اولین اثری است که جامع بین عمق، آسانی دسترسی به مطالب و شمول کامل نسبت به مسائل فقهی می‌باشد.

آیت‌الله اراکی با بیان اینکه این کتاب در عین اختصار، جامع بوده و غالباً مغنی است، موسوعه التاریخ‌الاسلامی را، یکی دیگر از آثار ارزشمند تولیدشده از سوی مجمع‌الفکر الاسلامی دانست و گفت: موسوعه مؤلف‌الامامیة سومین موسوعه بزرگ و ارزنده‌ای که تاکنون ۲۳ جلد آن از سوی این مجمع به تألیف و چاپ رسیده و ادامه آن نیز، در حال نگارش است.

رئیس هیئت امنای مجمع‌الفکر الاسلامی تصریح کرد: موسوعة السنت‌الشریفة، چهارمین موسوعه در دست تألیف از سوی این مجمع است که تطبیق فقه، با نیازهای روز، محور اصلی این کتاب ارزشمند می‌باشد.

• شناخت ماهیت ابواب و مسائل فقهی به تلاش علمی زیادی نیاز دارد

حجت‌الاسلام والمسلمین ابوالقاسم مقیمی‌حاجی نیز در این مراسم، به مقایسه «موسوعةالفقهیة المیسرة» با دیگر موسوعه‌های فقهی همچون موسوعه فقهیه کویتیه پرداخت و گفت: بسیاری از دانش‌نامه‌ها و موسوعه‌ها، متأسفانه بر اساس مدخل‌هایی همانند فرهنگ‌نامه‌ها نوشته شده‌اند؛ خوشبختانه چنین خلطی را در مدخل‌های موسوعه فقهیه میسره نمی‌بینیم؛ که این امر احاطه علمی می‌خواهد.

وی اضافه کرد: در موسوعه میسره، به هیئت کلمه اکتفا شده است و این، یکی از تفاوت‌های این کتاب با موسوعه کویتیه می‌باشد؛ همچنین ملحق اصولی در موسوعه میسره، به‌شکل جامع‌تر از موسوعه کویتیه آمده است.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه اظهار کرد: در در ۵ جلد آغازین موسوعه فقهیه میسره، بسط و شرح خوبی رعایت شده است؛ که مطالب نه ممل هستند و نه فاقد بسط متوازن.

وی با تأکید بر اینکه از جلد ۵ به بعد موسوعه میسره، مداخل آن دارای بسط بیشتر شده‌اند، عنوان کرد: از اینجا به بعد مؤلف سعی داشته، نکات و ظرایف مدنظر علما و فقها را ذکر کند و از یادآوری آن‌ها به‌سادگی نگذرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی‌حاجی نظام ارجاعات مداخل اصلی و فرعی و نظام ارجاعات درون مدخلی را، از ویژگی‌های مدنظر در امتیازدهی موسوعه‌ها برشمرد و خاطرنشان کرد: خوشبختانه در موسوعه فقهیه میسره، هردوی این نظام ارجاعات مورد استفاده قرار گرفته است.

• از اختصاصات موسوعه فقهیه میسره مشتمل بودن بر ملحقات اصولی است

استاد محمدعلی انصاری شوشتری، مؤلف «موسوعةالفقهیة المیسرة» نیز در این مراسم، گفت: در سال ۱۳۶۳ دست به قلم شدم و اصطلاحات را جمع‌آوری کردم؛ حدود ۴ هزار اصطلاح فقهی را برای این کتاب جمع‌آوری نمودم؛ بحمدالله تاکنون موفق به تألیف و به چاپ رساندن ۱۶ جلد از موسوعه فقهیه میسره شده‌ام.

استاد انصاری شوشتری با تأکید بر اینکه از اختصاصات موسوعه فقهیه میسره، مشتمل بودن بر ملحقات اصولی است، اظهار کرد: اشتمال بر مسائل مستحدثه، یکی دیگر از اختصاصات این کتاب است؛ مثلاً موضوعاتی همچون تلقیح صناعی، از موضوعات مستحدثه‌ای است که در این کتاب آمده است.

وی با تأکید بر ذکر برخی مسائل اخلاق اسلامی در کتاب موسوعه فقهیه میسره، عنوان کرد: مطالب فقهی جدا از اصول اخلاق اسلامی نیستند؛ در این کتاب به مسائلی همچون اکرام مؤمن و یا حرمت اهانت به محترمات نیز، پرداخته شده است.

گفتنی است، در پایان این مراسم، از ۱۶ جلد «موسوعةالفقهیة المیسرة» به دست آیت‌الله اراکی و حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی‌حاجی و مؤلف این کتاب که حاصل بیش از ۳۰ سال تلاش علمی وی بوده است، رونمایی شد. همچنین تقدیر از تلاش‌های علمی استاد محمدعلی انصاری شوشتری مؤلف موسوعةالفقهیة المیسرة و تنی چند از دیگر پژوهشگران مجمع‌الفکر الاسلامی، بخش دیگر این مراسم بود.

مدیر حوزه‌های علمیه

جهاد تبیین باید پیوست تمام برنامه‌های سازمان‌ها و نهادهای مختلف باشد

مدیر حوزه‌های علمیه، ایجاد تردید در مورد اصل اقدامات انجام‌شده از سوی نظام را، یکی از حربه‌های دشمنان انقلاب دانست و گفت: مقایسه دستاوردهای انقلاب اسلامی با برخی کشورهای دیگر که تحت هیچ تحریم و فشاری نبوده‌اند و حتی انکار اصل آنها، از دیگر مغالطاتی است که دشمنان اسلام و انقلاب، در تقابل با نظام پیگیری می‌کنند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه، ۹ اسفند در دیدار رئیس عقیدتی سیاسی سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح که در دفتر مدیر حوزه‌های علمیه در قم برگزار شد، گفت: در عرصه جهاد تبیین که مورد تأکید مقام معظم رهبری بوده است، باید با منطق درست و عرضه صحیح، به ارائه گزارش در مورد دستاوردهای انقلاب اسلامی پرداخت.

آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه جهاد تبیین باید پیوستی برای تمام فعالیت‌های دستگاه‌های مختلف کشور قرار گیرد، خاطرنشان کرد: در نظام اسلامی، هم فرماندهی الهی و هم قوانین بر اساس دستورات الهی است و این نعمت بزرگی برای ما مسلمانان است.

وی ایجاد تردید در مورد اصل اقدامات انجام‌شده از سوی نظام را، یکی از حربه‌های دشمنان انقلاب دانست و گفت: مقایسه دستاوردهای انقلاب اسلامی، با برخی کشورهای دیگر که تحت هیچ تحریم و فشاری نبوده‌اند و حتی انکار اصل آنها، از دیگر مغالطاتی است که دشمنان اسلام و انقلاب، در تقابل با نظام پیگیری می‌کنند.

مدیر حوزه‌های علمیه تصریح کرد: باید رعایت انصاف و عدم غلو در ارائه گزارش دستاوردهای انقلاب یکی از محورهای مدنظر ما باشد؛ بحمدالله انقلاب اسلامی آن قدر دستاورد دارد که اصلاً نیاز به مبالغه در گزارش آنها نیست.

وی با اشاره به طرح گفتمان علمی انقلاب اسلامی در حوزه‌های علمیه، افزود: این طرح در حال اجرا بوده و تاکنون مقالات بسیاری در این زمینه دریافت شده است.

آیت‌الله اعرافی بیان کرد: راه‌اندازی دبیرخانه سالگرد بازتأسیس یا احیای حوزه علمیه قم، یکی دیگر از اقدامات حوزه در راستای ارائه دستاوردهای آن در سده گذشته می‌باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به اینکه در این راستا پانزده گروه علمی شکل گرفته است، اظهار کرد: در این طرح به دنبال شناسایی دستاوردها و همچنین پرداختن به تطورات حوزه علمیه قم در محورهای آموزشی، پژوهشی، مدیریتی، اجتماعی، سیاسی، بین‌الملل و تبلیغی بوده‌ایم.

وی با تأکید بر طراحی منظومه فکری و راهبردی حوزه در دوره جدید آن، عنوان کرد: به‌همت کارشناسان و اساتید علوم مختلف، برنامه‌های کلان و راهبردی برای افق پیش‌روی حوزه‌های علمیه طراحی شده است که سایر سازمان‌ها هم، جهت ارتباط‌گیری و همکاری با حوزه، می‌توانند آنها را مورد مطالعه قرار دهند.

• اطلس دستاوردهای چهل‌ساله انقلاب اسلامی در آینده نزدیک منتشر می‌شود

حجت‌الاسلام والمسلمین حسین مرشدی رئیس عقیدتی سیاسی سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح هم در این دیدار، با اشاره به اینکه این سازمان با قدمتی ۷۰ ساله، از قدیمی‌ترین تشکیلات نیروهای مسلح کشور است، گفت: اطلس شیعه، اطلس اسلام، اطلس عاشورا و اطلس مقاومت، از محصولات علمی سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح می‌باشند.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسین مرشدی با بیان اینکه کارهای مختلفی همچون اطلس ادیان و مذاهب و اطلس دستاوردهای چهل‌ساله انقلاب اسلامی که به‌نحوی لبیک به امر رهبری در عرصه جهاد تبیین می‌باشد، از سوی این سازمان در حال پیگیری است، گفت: متخصصانی در این زمینه مشغول فعالیت هستند تا بتوانند، سندی رسمی به‌صورت یک نقشه دقیق از دستاوردهای انقلاب اسلامی ترسیم نمایند.

وی با اشاره به لزوم ارائه گزارشی دقیق از خدمات نظام جمهوری اسلامی در دهه‌های گذشته، افزود: باید مسئولان و مردم ما، در جریان این دستاوردها قرار گیرند تا افق روشن‌تری را پیش روی خود ببینند.

آیت‌الله‌العظمی سبحانی در پیامی به همایش نکوداشت مرحوم «سلطان‌الواعظین شیرازی»

سلطان‌الواعظین تغافل و کوتاهی در امر ولایت را برنمی‌تافت

سومین همایش از سلسله همایش‌های بیدارگران با محوریت نکوداشت مرحوم «سلطان‌الواعظین شیرازی» با پیام حضرت آیت‌الله سبحانی و با حضور آیت‌الله حسینی بوشهری رئیس شورای‌عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه، علما و حوزویان، ۹ اسفند در سالن همایش‌های غدیر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم برگزار شد. در این مراسم از آثار فاخر «شب‌های پیشاور و معرفی زندگی‌نامه مرحوم سلطان‌الواعظین» رونمایی شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، پیام این مرجع تقلید به این همایش به شرح ذیل است:

﴿ادع إلی سبیل ربک بالحکمة والموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی أحسن﴾

دانش کلام و عقائد از محوری‌ترین دانش‌ها برای حوزه‌های مبارکه علمیه است. ضرورت پرداختن به این دانش پر ارج و لزوم اعتنای طلاب و فضلابدان، بر کسی مخفی و پوشیده نیست. به‌ویژه با گسترش ارتباطات و افزایش مراودات با پیروان دیگر ادیان و مذاهب، برای تبیین معارف مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام و زدودن شبهات ضرورت آن مضاعف شده است. همچنین وعظ و خطابه، یکی از فنون رایج در حوزه‌های علمیه است که در کنار هم قرار گرفتن این علم و این مهارت، وسیله‌ای مناسب برای انتشار معارف و آموزه‌های ناب شیعی است.

یکی از وعاظ متکلم در روزگار ما مرحوم حجة‌الاسلام والمسلمین جناب آقای حاج سیدمحمد موسوی شیرازی، ملقب به سلطان‌الواعظین است که اینک گردهمایی پنجاهمین سالگرد ارتحال او سامان دیده شده است.

سلطان‌الواعظین در تهران عصر قاجار، در بیتی رفیع که خدماتی فراوان به مکتب و ملت داشته‌اند، متولد شد. او پس از تحصیلات خویش در تهران و کربلا و بهره جستن از محضر علمایی چون سیدعلی شهرستانی، شیخ غلامحسین مرندی و شیخ موسی کرمانشاهی، با تأسیس حوزه علمیه قم توسط مرحوم آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی رحمه‌الله به این حوزه هجرت نمود و از محضر ایشان و بزرگانی مانند آیت‌الله شاه‌آبادی بهره‌مند شد. ایشان اجازات روایی متعددی از عالمان و مشایخی مانند حضرات آیات حائری یزدی، طباطبایی، غروی تبریزی، آقا ضیاءالدین عراقی، شیخ عبدالله مامقانی و دیگر بزرگان داشت.

ایشان ضمن اشتغال به فن خطابه و منبر و گرایش بسیار به مطالعه، در بحث و تحقیق علمی به‌ویژه در مباحث کلامی، عقائد و مسائل خلاف بین مذاهب، مهارت پیدا کرد و در دانش کلام، ملل و نحل، تاریخ، رجال، تفسیر، حدیث و ... متبحر شد. او را به‌سبب توانایی فوق‌العاده و تبحر وافر در القای خطبه‌های پرمغز و منابر پرمحتوا که با بیان زیبا و جذاب و گیرا همراه بود، به‌حق ملقب به سلطان‌الواعظین نموده‌اند.

مرحوم سلطان‌الواعظین انسانی سلیم النفس، بلندهمت و بااراده بود. در بیان، بسیار شیوا و صریح‌اللهجه و در عین حال، مؤدب و عفیف بود. وی در زمینه ترویج فرهنگ بحث و مناظره، با رعایت آداب علمی و منطقی آن، از کارنامه‌ای درخشان برخوردار است. کتاب «شب‌های پیشاور»، در بر دارنده مناظرات ایشان در شهر پیشاور پاکستان و کتاب «گروه رستگاران»، مشتمل بر مناظرات مستمر وی با عده‌ای از علما و دانشجویان اهل تسنن مشغول به تحصیل در شهر تهران است. کثرت چاپ و ترجمه‌های کتاب شب‌های پیشاور، ناشی از تأثیرگذاری این اثر ارزشمند است. مرحوم سلطان‌الواعظین با قلم خویش آثار فراوان دیگری نیز پدید آورده است که غالباً در مباحث کلام، عقائد و پیرامون اصول مذهب است.

بسیار شایسته است، اولیای امور آثار مخطوط ایشان را که طبعاً هر کدام ارزنده و مفید است، به حلیه طبع آراسته و منتشر نمایند تا جامعه از این تألیفات مفید بهره‌مند گردد. این مرد غیور و ولایت‌مدار تغافل و کوتاهی در امر ولایت را برنمی‌تافت و همواره تلاش داشت، با بیان احادیث، سیره و تاریخ پیشوایان، جامعه را در این زمینه قوی نگاه دارد؛ لذا تجلیل و بزرگداشت از مرحوم سلطان‌الواعظین، تجلیل از ولایت است.

اینجانب یاد و خاطره آن خطیب فرزانه و متکلم گران‌مایه را گرامی داشته و برای ایشان طلب رحمت و مغفرت دارم و همه عشاق اقلیم ولایت را به مطالعه آثار ارزنده ایشان توصیه می‌کنم و ضمن تشکر از دست‌اندرکاران همایش نکوداشت مرحوم سلطان‌الواعظین، سعادت و بهروزی همگان را در ظل توجهات و عنایات حضرت ولی‌عصر ارواحنا له الفداء، مسئلت می‌نمایم.

• مرحوم سلطان‌الواعظین نسبت به مسائل سیاسی و اجتماعی جامعه بی‌تفاوت‌نبود

حجت‌الاسلام نجفی هم در این همایش گفت: مرحوم سلطان‌الواعظین از شخصیت‌های بزرگواری بود که سال‌ها برای دفاع از اسلام ناب و مبانی حقه شیعه تلاش و کوشش کرد.

این محقق بیان کرد: امروز از رحلت این شخصیت نامی و مدافع مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام نیم‌قرن می‌گذرد؛ ولی کار خاصی برای معرفی فعالیت علمی و شخصیتی آن عالم در جامعه صورت نگرفته است.

وی ادامه داد: ما بر اساس وظیفه‌ای که داشته‌ایم، خواستیم همه تلاش‌مان را برای معرفی این شخصیت به‌کار بگیریم و در این رابطه، کتابی در مورد معرفی شخصیت ایشان تدوین شده است.

این محقق افزود: آن عالم دارای خصوصیاتی بود که از جمله آن، تسلط ایشان بر مبانی اهل‌بیت علیهم‌السلام برای معرفی مبانی حقه شیعه و در ادامه دفاع از مکتب آل‌الله بود. همین تسلط ایشان موجب شد، در مباحث علمی، گفت‌وگو و مناظره با مخالفان، ید طولایی داشته باشد و بتواند از دین دفاع کند.

حجت‌الاسلام نجفی گفت: لذا دشمنان هم در این مسئله بیکار ننشسته و اقداماتی در مورد ایشان انجام دادند که از جمله، انکار کتاب شب‌های پیشاور بود؛ اما تسلط آن عالم ربانی بر مبانی دینی و برخورداری از فهم و بیان شیوا و رسا سبب شد، فتنه مخالفان خنثی شود.

این محقق گفت: مرحوم سلطان‌الواعظین نسبت به مسائل سیاسی و اجتماعی جامعه بی‌تفاوت نبود و نسبت به اتفاقات کشور واکنش نشان می‌داد. سبک زندگی ایشان در دفاع از دین و مکتب حقه شیعه، می‌تواند الگوی مناسبی برای حوزه‌های علمیه، محققان و مدافعان مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام باشد.

وی افزود: از دیگر خصوصیات مرحوم سلطان‌الواعظین نترس بودن در مقابل مخالفان، منکران و ملحدان بود؛ لذا در جلسات مختلف ادیان و فرق و مذاهب، از یهودی تا مسیحی در ایران و خارج کشور حضور پیدا می‌کرد و از مذهب حقه شیعه دفاع می‌کرد.

گفتنی است، در بخش پایانی این همایش از کتاب زندگینامه سلطان الواعظین با عنوان «مدافع ولایت»، چاپ جدید کتاب شب‌های پیشاور و نرم‌افزار آثار وی رونمایی شد.

همچنین حجت‌الاسلام روحانی نیز به نمایندگی از خانواده مرحوم سلطان الواعظین مورد تجلیل قرار گرفت و تندیس همایش به وی اعطا شد.

آیت‌الله فقیهی

باید ریشه‌های فساد در کشور از بین برود

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با تأکید بر اینکه باید ریشه‌های فساد در کشور از بین برود، گفت: ابتدا نباید اجازه داد فساد شکل بگیرد بلکه از ایجاد فساد باید پیشگیری شود؛ ولی اگر فسادی ایجاد شد، باید به‌صورت ریشه‌ای با زمینه‌های آن مقابله شود و امروز متأسفانه ریشه بسیاری از مشکلات و معضلات، فقر است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله محسن فقیهی در دیدار دکتر عطاءالله رفیعی آتانی رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی، ضمن اشاره به برخی مباحث و اقوال مراجع عظام درباره نرخ سود بانکی و ابعاد آن، در بخش دیگری از سخنان خود در خصوص حد و میزان دخالت دولت در امور خصوصی مردم، گفت: اقتضای مردم‌سالاری دینی و جمهوری اسلامی آن است که دولت حجیم نباشد؛ بلکه محدود و امور در اختیار مردم باشد.

آیت‌الله فقیهی خاطرنشان کرد: مردم خودشان باید فعالیت‌های اقتصادی انجام دهند و در رقابت سالم، کارها را پیش ببرند و دولت بدون تصدی‌گری، فقط باید نظارت کند تا اقدامی خلاف عدالت انجام نشود و معنای جمهوری اسلامی همین است.

وی با بیان اینکه حجیم شدن دولت به صلاح نیست، گفت: اگر دولت حجیم شود و همه کارها در اختیار دولت باشد، نظام ممکن است اسلامی باشد؛ ولی جمهوریت آن تضعیف می‌شود؛ بنابراین، کار باید دست مردم باشد و دولت فقط نظارت داشته باشد که اگر جایی خطا و خلاف عدالتی را دید، گوشزد و ممانعت کند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه باید ریشه‌های فساد در کشور از بین برود، گفت: در امر به معروف و نهی از منکر، سه جریان رفع منکر، دفع منکر و قلع ماده فساد ذکر شده است.

آیت‌الله فقیهی خاطرنشان کرد: ابتدا نباید اجازه داد، فساد شکل بگیرد و باید پیشگیری شود؛ ولی اگر فسادی ایجاد شده، باید به‌صورت ریشه‌ای با زمینه‌های آن مقابله شود و امروز متأسفانه ریشه بسیاری از مشکلات و معضلات، فقر است.

وی ادامه داد: مجلس شورای اسلامی یکی از بهترین جاهایی است که می‌تواند این معروف‌ها را انجام دهد و ما حتی فتوای شرعی می‌توانیم داشته باشیم که باید ماده فساد را ریشه‌کن کرد.

آیت‌الله فقیهی توصیه کرد: روان‌شناسان باید مفاسد را شناسایی و راه مقابله با آنها را از نظر علمی و شرعی بررسی کنند. بنای عقلای بماهو عقلا، حجت است و اگر عقلای قوم تصمیم بگیرند که کاری انجام شود و در مجلس هم تصویب شود، متشرعان و مجتهدان نیز آن را تأیید خواهند کرد.

• رویکرد اصلی مرکز تحقیقات مجلس فقهی است

دکتر عطاءالله رفیعی آتانی نیز در این دیدار خاطرنشان کرد: روزگاری در همین حوزه علمیه قم، ما با مشکل اساتید متخصص در عرصه اقتصاد مواجه بودیم؛ ولی امروز به‌برکت انقلاب اسلامی، بسیاری از فضلای خوشنام حوزه در عرصه‌های مختلف به‌ویژه علوم جدید صاحب‌نظر هستند و مرکز تحقیقات اسلامی مجلس در کنار رویکرد فقهی خود در پژوهش‌های علمی، از ظرفیت این دانش‌ها و برجستگان حوزوی نیز، استفاده بهینه خواهد کرد.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس بیان کرد: البته باید اعتراف کنیم که در کنار این پیشرفت‌های علمی، هنوز به برخی از پرسش‌های فقهی که به‌صورت خاص فقهی هستند؛ ولی از دل ضرورت‌های اجتماعی بیرون آمده‌اند، پاسخ داده نشده است.

وی با بیان اینکه این مرکز برای استفاده از ظرفیت فقه و مراجع عظام، از یک دهه قبل شکل گرفته است، گفت: این مرکز تاکنون فعالیت‌های خوبی را انجام داده و در رویکرد جدید نیز، دنبال تقویت بیشتر آن هستیم؛ به‌گونه‌ای که فضلای خوشنام حوزوی در عرصه تقنین حضور تعیین‌کننده و تأثیرگذاری داشته باشند.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: با وجود اینکه رویکرد اصلی این مرکز در پژوهش‌های خود، فقهی است؛ ولی از ظرفیت متخصصان عرصه علوم انسانی اسلامی و اجتماعی نیز، به‌نحو مطلوبی استفاده خواهد شد.

مسئول دفتر امور اجتماعی و سیاسی حوزه‌های علمیه

دشمن با تحلیل‌های غلط در صدد «القای ناکارآمدی دین در حکومت‌داری» است

مسئول دفتر امور اجتماعی و سیاسی حوزه‌های علمیه، با تصریح به اینکه دلیل تأکید رهبر معظم انقلاب بر مسئله جهاد تبیین در طول این سی‌سال، پیشروی دشمن در عرصه فرهنگی و نرم است، اظهار کرد: دشمن می‌خواهد با تحلیل‌های غلط، ناکارآمد جلوه دادن انقلاب اسلامی، بزرگ کردن کاستی‌ها، نادیده گرفتن دستاوردها و تزریق ناامیدی به مردم، به جامعه این‌گونه القا کند که دین نمی‌تواند حکومت‌داری کند؛ بنابراین امروز حوزه و دانشگاه وظیفه دارند وارد میدان شوند و گره‌های ذهنی را بگشایند.

به گزارش خبرگزاری حوزه از ارومیه، حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی، ۱۲ اسفند در نشست «جهاد تبیین و رسالت دانشگاهیان» که در سالن شهید باکری دانشگاه آزاد اسلامی ارومیه برگزار شد، به‌علت تأکید رهبر انقلاب بر جهاد تبیین اشاره کرد و گفت: انقلاب اسلامی با هدف تحقق‌بخشی به همه آرمان‌های اسلام در ایران و عرضه آن به دنیا به وجود آمد و بر آن استقامت ورزید و امروز انقلاب اسلامی، با وجود همه مقابله‌هایی که جهان غرب با آن دارد، به همه دنیا نفوذ کرده و لذا غربی‌ها از آن احساس خطر می‌کنند؛ موضوعی که بنده در سی کشوری که حضور داشتم، بسیار عمیق و شگفت‌آور دیدم.

مسئول دفتر امور اجتماعی و سیاسی حوزه‌های علمیه، حملات استبکار در این چهل سال را نظامی، اقتصادی و فرهنگی توصیف کرد و افزود: دنیای استکبار با جنگ نظامی، اقتصادی و فرهنگی علیه جمهوری اسلامی حمله کرد و تاکنون نیز به روش‌های مختلف به آن ادامه می‌دهد.

وی تصریح کرد: در جنگ ۸ ساله، تمام غرب از صدام حمایت کرد و نشانه آن نیز، وجود اسیر از بیش از ۲۴ کشور جهان بود و حتی در ماجرای داعش نیز، باز همین‌ها پای کار آمدند و با وجود حمایت‌های گوناگون باز هم نتوانستند، انقلاب را از پای درآورند.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی، با تأکید بر اینکه هر چند، تن انقلاب در این چهل سال زخم برداشته؛ اما قوی‌تر شده است، اظهار کرد: تحریم، تورم، گرانی، مقابله با فروش نفت ایران، بستن حساب‌های بانکی و مقابله با داد و ستد خارجی و حملات بدون وقفه در عرصه‌های فرهنگی، از جمله اقدامات استکبار علیه جمهوری اسلامی بود که تاکنون به نتیجه نرسیده است و لذا دشمن امروز تمام توان خود را بر روی تهاجم فرهنگی در شبکه‌های ماهواره‌ای و فضای مجازی گذاشته و احساس می‌کند، می‌تواند جامعه را با تحلیل‌های غلط منحرف کند.

مسئول دفتر امور اجتماعی و سیاسی حوزه‌های علمیه اضافه کرد: دشمن می‌خواهد با تحلیل‌های غلط، ناکارآمد جلوه دادن انقلاب اسلامی، بزرگ کردن کاستی‌ها، نادیده گرفتن دستاوردها و تزریق ناامیدی به مردم، به جامعه این‌گونه القا کند که دین نمی‌تواند حکومت‌داری کند.

وی تصریح کرد: رهبر معظم انقلاب در طول این سی‌سال، مدام بر مسئله جهاد تبیین اشاره کرده‌اند و در این اواخر نیز، در همه مجالس و محافل مجدداً بر آن تأکید دارند و دلیل آن هم، پیشروی دشمن در عرصه فرهنگی و نرم است؛ بنابراین امروز حوزه و دانشگاه وظیفه دارند وارد میدان شوند و گره‌های ذهنی را بگشایند و بدانند که اجر آن، کمتر از مبارزه در میدان جنگ نظامی نیست.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی با بیان اینکه در جنگ مسلحانه، مهم‌ترین وظیفه بر دوش نیروهای نظامی است، گفت: در جنگ فرهنگی باید نخبگان جامعه وارد میدان شوند و دلیل استفاده رهبر انقلاب از واژه جهاد، برای تبیین روایتی از رسول اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله است که می‌فرمایند: «أفضل الجهاد کلمة حقّ عند سلطان جائر» و لذا حضور میدانی در عرصه فرهنگ بالاترین جهاد است.

وی بیان کرد: بیشترین مجاهدان تاریخ، مجاهدین جهاد تبیین بودند و انبیا و اولیایی که در برابر دشمن به شهادت رسیدند، جرمشان روشنگری و بیدار کردن مردم بود و بسیاری از پیامبران علیهم‌السلام به‌خاطر جهاد تبیین به شهادت رسیدند و حتی در بین ۱۱ امام علیهم‌السلام نیز، به‌جز امام حسین علیه‌السلام که در جهاد مسلحانه به شهادت رسیدند، بقیه ائمه علیهم‌السلام جرمشان روشنگری و آگاهی دادن به مردم و بیان حرف حق در برابر حاکمان ظالم بود.

مسئول دفتر امور اجتماعی و سیاسی حوزه‌های علمیه، شهدای بزرگ در طول انقلاب اسلامی را شهدای تبیین دانست و گفت: شهید مطهری، بهشتی و شهدای محراب نیز، به‌خاطر بیان حقایق و مقابله با جریان‌های انحرافی مورد غضب منافقین قرار گرفتند و به درجه والای شهادت رسیدند.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی، با بیان اینکه جهاد تبیین سه لایه تاریخی، علمی و عملی دارد، گفت: در لایه تاریخی باید روایت صحیح آموزه‌های سیاسی اسلام و حوادث انقلاب برای پیشگیری از تحریف‌ها بیان شود و در مرحله علمی نیز، علاوه بر روایت باید حوادث اسلام و انقلاب را درست تحلیل و نتایج آن را به مردم به‌صورت علمی تبیین کنیم و در مرحله عمل نیز، وارد میدان شویم و به پیشبرد اهداف انقلاب کمک کنیم.

• اخبار کوتاه ایران

• رونمایی از ۱۰ محصول جدید وزارت دفاع: ۷ محصول در حوزه رزم زمینی، ۲ محصول در حوزه رزم هوایی و ۱محصول در حوزه رزم دریایی با حضور وزیر دفاع رونمایی شد.

• جرایم رانندگی ۵ درصد گران می‌شود: طبق مصوبه مجلس شورای اسلامی، سال بعد جریمه‌های رانندگی ۵ درصد افزایش می‌یابد و از مبالغ افزایش‌یافته، ۱۵۰ میلیارد تومان جهت هزینه معلولان ناشی از تصادفات، ۱۵۰ میلیارد برای اصلاح معابر در نقاط حادثه‌خیز، ۱۰۰ میلیارد برای حوادث جاده‌ای و تجهیزات هلال‌احمر و ۱۰۰ میلیارد برای کمک خرید تجهیزاتِ پزشکی قانونی اختصاص می‌یابد.

• قادر به شلیک همزمان ۶۰ پهپاد هستیم: فرمانده نیروی هوافضای سپاه: در لحظه می‌توانیم ۶۰ فروند پهپاد را به پرواز درآوریم. به دلیل آنکه برد این پرنده‌های بدون سرنشین زیاد است و محدود نیست، محدودیت هدف نداریم. قدرت آتش موشکی و شلیک‌های همزمان ما بیش از ۶ تا ۷ برابر شده است و زمان آمادگی‌ها و فاصله آمادگی برای شلیک هم بسیار کاهش پیدا کرده است.

• تعمیر کابل‌های دریایی فیبرنوری برای اولین‌بار در کشور: معاون وزیر ارتباطات: در شبکه زیرساخت کشور هر جا ممکن باشد از تولیدات داخلی استفاده می‌کنیم. در بسیاری از پروژه‌های قبلی از محصول خارجی به داخلی سوئیچ کرده‌ایم و بسیاری از تجهیزات شبکه هم داخلی شده؛ حتی برای اولین‌بار در حال استفاده از توان داخل در تعمیر و نگهداری کابل‌های دریایی هستیم.

• ۷۰ درصد اینترنت بین‌الملل در اینستاگرام و واتساپ صرف می‌شود: لاجوردی عضو هیئت مدیره شرکت ارتباطات زیرساخت: درصد از کل پهنای باند کشور در اینستاگرام و واتساپ مصرف می‌شود که معادل ۷۰ درصد از کل ترافیک بین‌الملل هست.

• جریمه یک‌میلیون تومانی خودروها در نوروز: جانشین پلیس راهور ناجا: برابر مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا افرادی که سه دوز واکسن کرونا را تزریق کرده باشند، برای سفر به دیگر شهرها در نوروز هیچ محدودیتی ندارند؛ حتی اگر شهرها در شرایط قرمز کرونایی باشند. اگر مالک خودرو ۳ دوز واکسن را تزریق نکرده باشد تردد و سفرش غیر مجاز تلقی شده و روزانه یک میلیون تومان جریمه خواهند شد.

• یارانه نقدی و معیشتی ثروتمندان حذف می‌شود: مجلس، وزارت تعاون را مکلف کرد، حداکثر ظرف ۳ ماه ضمن دهک‌بندی درآمدی تمامی خانوارهای یارانه‌بگیر از طریق شاخص‌ها و اطلاعات نسبت به حذف یارانه نقدی و طرح معیشتی خانوارهای پُردرآمد اقدام کند.

• سلبریتی‌ها مشمول مالیات شدند: نجابت، عضو کمیسیون تلفیق: با مصوبه جدید کمیسیون، در سال ۱۴۰۱ هنرمندانی که سالانه بالای ۲۰۰ میلیون درآمد دارند، مشمول مالیات می‌شوند.

• سمند و پژو ۴۰۵ از سال آینده تولید نمی‌شوند: معاون بازاریابی‌وفروش ایران‌خودرو: در سال ۱۴۰۱ خودروهای ۴۰۵ و سمند از مدار تولید خارج و خودروی k۱۲۵ و یک تا دو محصول مونتاژی برای عرضه آماده می‌شوند.

• بررسی مطالعات بالینی واکسن برکت در یکی از معتبرترین مجلات دنیا: اولین مقاله مطالعات بالینی کوویران برکت با عنوان ارزیابی خاصیت خنثی‌کنندگی واکسن کوویران بر روی واریانت‌های نگران‌کننده ویروس کرونا در مجله «Clinical Microbiology and Infection» یکی از معتبرترین مجلات دنیا، چاپ شد. این مجله جزو پنج مجله برتر دنیا در زمینه بیماری‌های عفونی می‌باشد.

• موافقت مجلس با واردات خودرو: نمایندگان مجلس شورای اسلامی با واردات ۵۰ هزار دستگاه خودروی سواری و ۲۰ هزار دستگاه خودروی سواری دوگانه‌سوز هیبریدی و برقی موافقت کردند.

• چهار دستور رئیس دستگاه قضا برای ارتقای سطح امنیت در نوروز: حمایت از نیروهای انتظامی، مرخصی ندادن به محکومین سابقه‌دار، توجیه زندانیان در شُرف مرخصی برای خودداری از اعمال مجرمانه و مراقبت از سابقه‌دارانی که محکومیت آنها پایان یافته، چهار دستور رئیس قوه قضائیه برای افزایش امنیت در ایام تعطیلات نوروز است.

• قیمت برنج خارجی و گوشت منجمد کاهش یافت: در جلسه ستاد تنظیم بازار مصوب شد قیمت برنج هندی از ۲۵ هزارتومان به ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان و برنج پاکستانی از ۲۴ هزار تومان به ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان کاهش یابد. مقرر شد قیمت گوشت منجمد گوساله از ۱۱۷ هزار تومان به ۱۰۰ هزار تومان کاهش یابد.

• درآمدهای ارزی کشور در وضعیت خوبی قرار دارد: رئیس‌کل بانک مرکزی: درآمدهای ارزی کشور در وضعیت خوبی قرار دارد و ارزش تجارت خارجی با رشد ۳۸ درصدی نسبت به سال گذشته به ۹۰ میلیارد دلار رسیده است.

• یک ماه تعطیلی واحد صنفی، جریمه عدم تزریق دُز سوم: دبیرکل اتاق اصنافِ ایران: واحدهای صنفی که مالکان آنها سه دُز واکسن کرونا دریافت نکرده باشند، یک ماه تعطیل می‌شوند. برای ۲۰ هزار واحد صنفی اخطار داده‌ایم، اما از این به بعد بدون اخطار، واحدهایِ متخلف، مهروموم می‌شوند.

• رونمایی از شهر پهپادی سپاه: دو پایگاه موشکی و پهپادی نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با حضور فرمانده کل سپاه رونمایی و وارد چرخه عملیاتی شد. این پایگاه‌های تونلی که در دل کوه‌های مرتفع ساخته شده است، محل نگهداری سامانه‌های موشکی زمین به زمین با تجهیزات پیشرفته و نیز پهپادهای تهاجمی نفوذپذیر در شبکه‌های راداری و پدافندی دشمن است.

• به فرزندان متولد ۱۴۰۰ به بعد سهام اختصاص پیدا می‌کند: طبق مصوبه مجلس، دولت مکلف است به ازای فرزندان از ابتدای سال ۱۴۰۰ متولد شده برای استان‌هایی که میزان باروری آنها تا ۲.۵ درصد باشد مبلغ ۱۵ میلیون ریال تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال صرفا جهت خرید واحدهای صندوق سرمایه گذاری قابل معامله در بورس به نام فرزند اختصاص دهد.

شیخ الفقها

ویژه‌نامه ارتحال
فقیه عالی‌مقام و مرجع بصیر
آیت‌الله‌العظمی
لطف‌الله صافی گلپایگانی ﷺ

▪ هفته‌نامه افق حوزه | ▪ دوشنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۰ | ▪ ۴ شعبان‌المعظم ۱۴۴۳
▪ با همکاری هیأت تحریریه | جلال خسروی، رحیم کریمی، داوود مظاهری، عماد شالیکاریان، محمدعلی نعیمی

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه

پرچم‌دار و مدافع واقعی مکتب تشیع و اسلام ناب

• نقش اساتید در شکل‌گیری شخصیت علمی و اخلاقی

حقیقتاً سخن گفتن درباره شخصیت‌هایی که عمر پربرکتشان را در مسیر علم و عمل، تقوا و پرهیزگاری و کارهای بزرگ گذرانده‌اند، کار ساده‌ای نیست؛ اما آنچه که می‌شود درباره شخصیت علمی این عالم ربانی و مرجع بزرگ تقلید مطرح کرد، این است که اساتید بزرگواری که ایشان در نجف و در قم داشته‌اند، همه از چهره‌های شاخص و وارسته از نظر علمی و تقوایی بودند. اعاظمی چون: حضرات آیات،آقا شیخ محمدکاظم شیرازی، مرحوم آقا سید جمال‌الدین گلپایگانی، آقا شیخ محمدعلی کاظمینی، آقا سید محمدتقی خوانساری، مرحوم صدر و مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی ﷺ همه از شخصیت‌های برجسته عصر و زمان خودشان بودند.

• مسئول ارشد استفتائات آیت‌الله‌العظمی سید محمدرضا گلپایگانی ﷺ

در بین این اساتید باید از آیت‌الله‌العظمی بروجردی ﷺ نام برد. آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ نه‌تنها شاگرد ایشان بودند و از خرمن علم و دانش این مرجع بزرگ استفاده کردند؛ بلکه بارها و بارها در آثار و کلماتشان انصافاً با تعظیم و تکریم از این مرجع بزرگ یاد کرده‌اند. احاطه علمی، بُعد اخلاقی، تقوایی، ساده‌زیستی، زهد و بالاخره نقش ایشان به‌عنوان یک مشاور امین در کنار آن مرجع بزرگ، حائز اهمیت است که هم خود ایشان و هم مرحوم آیت‌الله‌العظمی حاج علی صافی گلپایگانی ﷺ اخوی بزرگوار ایشان، هر دو به‌عنوان چهره برجسته حوزه علمیه قم، در عصر آیت‌الله‌العظمی بروجردی ﷺ بودند.

ایشان علاوه بر پاسخ‌گویی به سؤالات و استفتائات و امثال ذلک، در مسائل مهم و نامه‌هایی که احیاناً برای این مرجع بزرگ می‌رسید و نیاز به اظهار نظر بود، موارد خاص و ویژه را به این شخصیت بزرگوار یعنی آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ ارجاع می‌دادند.

قبل از انقلاب به‌عنوان مسئول ارشد استفتائات حضرت آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی ﷺ بودند که نشان‌دهنده جایگاه بلند ایشان در فقه و اصول است؛ همچنین در مباحث کلامی نیز صاحب‌نظر بودند.

• جایگاه علمی آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ

تکریم و تجلیلی که بزرگانی مانند: آیت‌الله‌العظمی سید جمال‌الدین گلپایگانی،آیت‌الله‌العظمی کاظمینی و آیت‌الله‌العظمی سید محمدرضا گلپایگانی ﷺ درباره مقام علمی و فقهی ایشان ابراز داشته‌اند، تعبیرات بلندی است که در حوزه‌های علمیه، نسبت به کمتر کسی مطرح می‌شود.

ایشان آن‌چنان مورد توجه آیت‌الله‌العظمی بروجردی ﷺ بودند که کتاب «منتخب‌الأثر» حضرت آیت‌الله صافی به امر ایشان نوشته شده است . کتاب «منتخب‌الأثر» از کتاب‌های گران‌سنگی است که مرحوم حاج آقابزرگ تهرانی صاحب کتاب ارزشمند «الذریعه» تعبیری دارند که «سزاوار است هر مؤمنی این کتاب را در خانه داشته باشد». این تعبیر حاج آقابزرگ تهرانی نسبت به این کتاب است که بحمدالله در سال‌های اخیر از یک جلد به سه جلد تکامل پیدا کرد و مواردی به این کتاب افزوده و بر غنای این کتاب اضافه شده است.

بیش از صد اثر نفیس و ارزشمند از آثار ایشان منتشر شده است که به بحث‌های کلامی خوب در زمینه مهدویت و امامت پرداخته شده است. در مسائل سیره و تاریخ، دو کتاب ارزشمند راجع به وجود مقدّس سیّد و سالار شهیدان امام حسین ﷺ نوشته‌اند؛ «شهید آگاه» و «پرتوی از عظمت امام حسین ﷺ»، این‌ها نشان‌دهنده این است که معظم‌له یک عالم و یک مرجع و یک شخصیت ذوالفنون بودند.

دبیر شورای عالی حوزه های علمیه

پرچم‌دار و مدافع واقعی مکتب تشیع و اسلام ناب

تکریم و تجلیلی که بزرگانی مانند:آیت‌الله‌العظمی سید جمال‌الدین گلپایگانی ﷺ، آیت‌الله‌العظمی کاظمینی ﷺ و آیت‌الله‌العظمی سید محمدرضا گلپایگانی ﷺ درباره مقام علمی و فقهی ایشان ابراز داشته‌اند، تعبیرات بلندی است که در حوزه‌های علمیه ما نسبت به کمتر کسی مطرح می‌شود.
بنده معتقدم، یکی از کسانی را که امروز در عصر ما به‌عنوان پرچم‌دار و مدافع واقعی مکتب تشیع و اسلام ناب می‌شود مطرح کرد، شخصیت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی بود؛ شخصیتی که در اوج اخلاص، در اوج تقوی، در اوج پاکی و در اوج علمیت، خودش را وقف اسلام کرده بود.
متن پیش رو حاصل گفت‌وگو با آیت‌الله حسینی بوشهری رئیس شورای عالی جامعه مدرسین و دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، درباره ابعاد علمی، اخلاقی و اجتماعی آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ است که تقدیم خوانندگان ارجمند می‌گردد.

یکی از کسانی که امروز در عصر ما به‌عنوان پرچم‌دار و مدافع واقعی مکتب تشیع و اسلام ناب می‌شود مطرح کرد، شخصیت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ بود؛ شخصیتی که در اوج اخلاص، در اوج تقوی، در اوج پاکی و در اوج علمیت، خودش را وقف اسلام کرده بود.

نسل جوان امروز ما تشنه این حقیقت است که انسان‌های بزرگ معاصر خودش را بشناسد، تحت تأثیر قرار بگیرد و زندگی آنها را خط مشی زندگی خودش قرار بدهد.

در فقه صاحب‌نظر بودند؛ رساله عملیه و مباحث فقهی ایشان در زمینه خمس، حج و مباحث دیگر و نیز مباحث کلامی، همچنین سرودن اشعار توسط معظم‌له در مدح و منقبت اهل‌بیت ﷺ که به هر مناسبت می‌بینیم، در مجالس و محافل، اشعار زیبا و نغز ایشان خوانده می‌شود.
آثار گران‌بهای ایشان که در نمایشگاه‌های جمهوری اسلامی ارائه می‌شود، الحمدلله تعداد مراجعان و مخاطبان بسیار خوبی دارد. مدرسه حضرت آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی هم، با اشراف و نظارت ایشان اداره می‌شد. مسجد بسیار باشکوه امام حسن عسکری ﷺ که ایشان بنا کردند و توسعه‌ای که داده شده است، امروز در کنار حرم کریمه اهل‌بیت ﷺ آبرویی شده است برای شهر مقدس قم.

• جایگاه اجتماعی آیت‌الله‌العظمی صافی ﷺ

این شخصیت فرزانه بسیار پرمطالعه و پرکار بود و عمر شریف خود را در راه خدمت به دین مبین اسلام و امت اسلامی سپری کرد و زحمات فراوانی را در این راه به جان خرید. با وجود کهولت سن، تمام مسائل داخل و خارج کشور را رصد می‌کرد و پیگیر بود. در مسائل جهانی و بین‌المللی واقعاً قدرت تحلیل و تجزیه مسائل را داشتند. مسئولانی که خدمت‌شان می‌رسیدند، همگی به اشراف خوب ایشان نسبت به رویدادهای داخلی و خارجی اذعان داشتند.

این مرجع بزرگوار مورد عنایت حضرت امام ﷺ بودند. ایشان هم در مجلس خبرگان قانون اساسی و هم به‌مدت هفت سال به‌عنوان دبیر شورای نگهبان بودند. احاطه ایشان بر مسائل حقوق بین‌الملل و حقوق اسلامی، نشان‌دهنده توانمندی و قابلیت ایشان در عرصه‌های مختلف بود.

خدماتی که ایشان به حوزه‌های علمیه کرده‌اند، بسیار قابل توجه است. ایشان روی استقلال حوزه همیشه تأکید می‌کردند؛ همان نگاهی که آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی ﷺ درباره این موضوع داشتند. هر زمان اعضای شورای عالی، مدیران و دست‌اندرکاران حوزه خدمت ایشان می‌رسیدند، به‌خوبی بر مباحث حوزه اشراف داشتند. مجلّات حوزوی را با دقّت مطالعه می‌کردند و اگر نقدی داشتند، تذکر می‌دادند. صراحت لهجه ایشان زبان‌زد بود. شخصیتی بودند که با کسی رودربایستی نداشتند؛ اگر مطلبی به ذهنشان می‌رسید، با مسئولان نظام و مسئولان حوزه مطرح می‌کردند.

• آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی در اوج غیرت و دغدغه دینی

مطلب دیگر اینکه ایشان واقعاً دغدغه دین داشتند؛ یعنی یکی از کسانی که انسان به‌جرأت می‌توانست بگوید، در اوج غیرت و دغدغه دینی است، شخصیت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی بود؛ یعنی انسان احساس می‌کرد، صفا، زهد، توکل به خدا و صداقت سراسر وجود این انسان را فرا گرفته است.

بنده معتقدم، یکی از کسانی که امروز در عصر ما به‌عنوان پرچم‌دار و مدافع واقعی مکتب تشیع و اسلام ناب می‌شود مطرح کرد، شخصیت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ بود؛ شخصیتی که در اوج اخلاص، در اوج تقوی، در اوج پاکی و در اوج علمیت، خودش را وقف اسلام کرده بود.

نسل جوان امروز ما تشنه این حقیقت است که انسان‌های بزرگ معاصر خودش را بشناسد، تحت تأثیر قرار بگیرد و زندگی آنها را خط مشی زندگی خودش قرار بدهد.

• خاطراتی آموزنده

دقت و تیزبینی ایشان همیشه برای من خیلی جالب و آموزنده بود. معظم‌له با آن عظمت و جایگاهش، موقعی که می‌دید یک طلبه یا یک عالم معمولی کار خوبی انجام داده یا یک ویژگی خوبی دارد، می‌فرمودند: می خواهم دست شما را ببوسم؛ واقعاً جا دارد نسبت به شما این‌گونه قدردانی بشود.

در اوج و قله قدرشناسی بودند. این، نشانه بزرگی یک انسان است؛ البته در مقابل اگر گلایه‌هایی هم نسبت به افراد داشتند، آنها را مطرح می‌کردند؛ منتها لحن و تعبیراتی که به‌کار می‌بردند، سراپای این لحن و تعبیرات به‌گونه‌ای بود که انسان جز خیرخواهی چیز دیگری احساس نمی‌کرد.

نکته برجسته‌ای دیگر که بنده در مراودات با ایشان دیده‌ام، دقت نظر و توجه معظم‌له نسبت به مسائل حوزه، آینده حوزه، علمیت حوزه، اخلاق حوزه، پیشرفت حوزه و توجه به نقش‌آفرینی حوزه به‌عنوان میراث ماندگار پیامبر و اهل بیت ﷺ در جهان امروز و در حوزه بین‌الملل بود.

آیت‌الله مقتدایی

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی عبد صالح خدا بودند

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ تسلیم محض پروردگار متعال بودند. روش ایشان، روش ائمه اطهار علیهم‌السلام بود. در اوج علم و فقاهت و نورانیت و تقوی قرار داشتند.
تعلیم و تعلّمش، خدمت به مردم، اهل علم و خدمت به نظام و مواضعش تشویق‌ها و تذکراتش، فقط و فقط برای رضای خداوند و حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف بود. در یک کلام، ایشان مصداق بارز عبد صالح خدا بودند.
آیت‌الله مقتدایی؛ رئیس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران، در سخنانی به تبیین شخصیت علمی، اخلاقی و اجتماعی آیت‌الله‌العظمی صافی پرداخته‌اند که مشروح آن تقدیم می‌شود.

• وظایف خواص و علما در عصر غیبت

نقش علمای بزرگ در زمان غیبت، این است که هادی مردم، نجات‌دهنده آنها و راهنمایان مردم به سوی دین، توحید و بندگی خدا هستند. در ذیل روایت می‌فرماید: «أولَئکَ هُمُ الأفْضَلُونَ عِندَاللهِ عَزَّ وَ جَلَّ»؛ این علما در بین بندگان خداوند، مقام و منزلتشان، از همه بالاتر است.

روایتی را مرحوم طبرسی رضوان‌الله‌علیه در «احتجاج» ، ج۱، ص۹ از امام حسن عسکری علیه‌السلام نقل می‌کند و آن روایت این است که می‌فرماید: «لَو لَا مَن یَبقَی بَعدَ غیبَةِ قَائِمِکُم»؛ اگر بعد از غیبت امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، نبودند علمایی که «الدّاعینَ إلَیهِ وَالدَّالّین عَلَیه و الذَّابّین عَن دینه بِحُجَجِ الله وَالمُنقِذینَ لِضُعفاء عِبادِ الله مِن شبَاک إبلیس وَمَرَدَته وَمن فخاخِ النَّواصِب» هستند تا زمام قلوب شیعیان ما را دست بگیرند و دشمنان را از آن دفع کنند و دفاع کنند از دین مسلمان‌ها و آئین آنها و آنها را از دام‌ها و تورهایی که شیطان برای صید آنها پهن می‌کند، نجات دهند، «لَمَا بَقِی أحدٌ إلَّا إرتَدَّ عَن دینِ الله» احدی از مردم باقی نمی‌ماند؛ مگر اینکه از دین خارج می‌شد.

به‌طور تحقیق، می‌توان زندگی و وجود آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ را از مصادیق بارز و روشن علمائی که امام فرموده است، دانست. نحوه زندگی بابرکت ایشان، طبق همان روش سلف صالح و طبق زندگی علمای بزرگ از صدر اسلام تاکنون که همان سبک زندگی ائمه علیهم‌السلام بوده است، بود؛ هم زندگی علمی یک عالم بزرگوار، از نظر زهد و تقوا در حدّ بالا مثل سلف صالح و علمای بزرگ گذشته بود و هم از نظر مردمی بودن که درب منزلشان به روی مردم باز بود و مانع و حاجبی نبود و هر کس می‌خواست، چه از شاگردان و چه از مقلّدان و چه افراد دیگری که با ایشان دیداری داشته باشند، برایشان آزاد و ممکن بود. از نظر بندگی و تقوی، جدّاً یک زاهد و یک عابد سالک بود؛ سالک به سلوک دین و سلوک واقعی.

به‌طور تحقیق، می‌توان زندگی و وجود آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷺ را از مصادیق بارز و روشن علمائی که امام فرموده است، دانست. نحوه زندگی بابرکت ایشان، طبق همان روش سلف صالح و طبق زندگی علمای بزرگ از صدر اسلام تاکنون که همان سبک زندگی ائمه علیهم‌السلام بوده است.

• مقام علمی

از نظر علمی، ایشان یکی از شاگردان مبرّز مرحوم آیت‌الله‌العظمی بروجردی رحمة‌الله‌علیه بودند که بیش از پانزده سال در درس ایشان شرکت داشته‌اند. شاید کمتر کسی چنین توفیقی را داشته باشد؛ به‌طوری که تقریباً از اصحاب خاصّ مرحوم آیت‌الله بروجردی محسوب می‌شدند. هم خودشان و هم برادر بزرگوارشان مرحوم آیت‌الله‌العظمی علی صافی رحمة‌الله‌علیه هر دو در درس مرحوم آقای بروجردی از شاگردان مبرز و از چهره‌های ممتاز و از اصحاب خاصّ و اصحاب جلسات استفتای ایشان بودند.

ایشان علاوه بر حضور مستمر در درس آیت‌الله بروجردی ﷺ در درس آیات سید محمدتقی خوانساری، حجت کوه‌کمره‌ای و سید صدرالدین صدر که علمای طراز اول آن زمان در حوزه علمیه قم بودند نیز، شرکت داشتند.

ایشان بعد از فوت آیت‌الله بروجردی ﷺ، درس خارج را شروع کردند؛ یعنی از سال ۱۳۴۰ درس خارج داشتند و شاگردان بسیار عالم و مجتهدی را پرورش دادند.

• تألیفات

ایشان تألیفات زیادی دارند؛ از جمله تألیفات خوب ایشان که در بین تألیفات دیگرشان ممتاز است، کتابی است به‌نام «منتخب‌الأثر» که در شرح حال امام زمان أرواحنا لتراب مقدمه الفدا نوشته شده است که کتاب ممتاز و بسیار جامعی است.

مرحوم شیخ آقابزرگ تهرانی که خبرّیت فنّ است و شاید هزارها کتاب را درباره امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف را دیده و بررسی کرده؛ ولی در کتاب «الذریعة» یک تعبیر بسیار والا و تعبیر عجیبی که تاکنون از ایشان نشنیده‌ام، در وصف کتاب«منتخب‌الأثر» آورده‌اند: «من تا به حال کتابی با این جامعیت در موضوع امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف ندیده‌ام»

به نظر من در شرح حال امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف نه قبل از ایشان و نه بعد از ایشان، کتابی این چنین نوشته نشده است. کتاب عربی است و بحمدالله یکی از محقّقان حوزه علمیه قم، اخیراً این کتاب را ترجمه کرده‌اند و در شش جلد، به‌طور زیبا، چاپ شده است و این ترجمه باعث شد که استفاده از این کتاب، تعمیم پیدا بکند. واقعاً هم کتاب بسیار جامعی است که اگر کسی با دقّت و انصاف این کتاب را مطالعه کند و بخواند، به‌طور قطع و یقین به وجود امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف پی می‌برد.

یادم هست همان اوائل، آیت‌الله‌العظمی صافی این کتاب را به من دادند و فرمودند: شما می‌روید اصفهان، این کتاب را به آیت‌الله خادمی که از بزرگان علمای آن زمان بودند، بدهید. من این کتاب را به آیت‌الله خادمی تقدیم کردم. بعد از آن مکرّر از مرحوم آیت‌الله خادمی شنیدم که بسیار تعریف می‌کردند.

• فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی

آیت‌الله‌العظمی صافی از علمای بزرگی بودند که از شروع نهضت بزرگ و بی‌نظیر بنیان‌گذار جمهوری اسلامی، از این نهضت حمایت می‌کردند و بعد از انقلاب نیز، در تدوین قانون اساسی در مادّه‌ای مهمّ از قانون اساسی که این قانون را از بقیه قانون‌های اساسی جهان ممتاز می‌کند؛ یعنی مادّه «ولایت فقیه» که فلسفه‌اش این است که تمام قوانین، باید طبق قانون قرآن و طبق قوانین مسلّمه اسلامی باشد، ایشان در درج این ماده نقش تأثیرگذاری داشته‌اند.

و در شورای نگهبان، همواره یکی از کسانی که به‌طور روشن، از نظام، تأیید و حمایت می‌کردند، به مسئولین نظام وقت ملاقات می‌دادند و تذکرات و تأکیداتی داشتند که واقعاً هم دلسوزانه بود و همه مسئولین از رئیس‌جمهور و دیگران و حتّی مقام معظم رهبری به نظرات ایشان عنایت ویژه داشتند، شخص حضرت آیت‌الله صافی بودند.

• خاطره عبرت‌آموز و ماندگار

البتّه اوّلین آشنایی من با ایشان در نماز جماعت مرحوم آیت‌الله‌العظمی بروجردی ﷺ بود. طلبه جوانی بودیم، تازه به قم آمده بودیم و عشق این را داشتیم که آیت‌الله‌العظمی بروجردی را از نزدیک ببینیم. یک روزی در نماز جماعتشان شرکت کردم و در صف اوّل و درست پشت سجاده نمازشان نشستم و یک آقای بزرگواری هم کنار من نشستند. آن وقت من ایشان را نمی‌شناختم. بنده یک طلبه جوان بودم و حالا رفته‌ام پشت سر امام جماعت آن هم، مرجع تقلید جهان تشیع. ایشان آن روز خیلی به من محبّت کردند و به‌جای اینکه بگویند، تو صف اوّل پشت سر امام چه کار می‌کنی؟ بسیار متواضعانه و با محبت پرسیدند: اسم شما چیست؟ از کجا آمدید؟ و.... خدا می‌داند، شیرینی اوّلین ملاقاتی که من خدمت ایشان رسیدم، در کام من همواره بوده و هنوز هم ادامه دارد؛ چنان بامحبّت و پدرانه گفتند: کجا بودید؟ چه می‌خوانید؟ کی آمدید؟ من گفتم: من اصفهان درس آیت‌الله خادمی می‌روم. خیلی از آقای خادمی تعریف کردند، حتّی فرمودند: اگر ایشان در قم بود، یکی از مراجع قم بود؛ ولی حالا در اصفهان هستند. این ارتباط من با ایشان از آنجا پیدا شد.

می‌خواهم عرض کنم، آیت‌الله‌العظمی صافی ﷺ تسلیم محض پروردگار متعال بودند. روش او، روش ائمه اطهار علیهم‌السلام بود؛ در اوج علم و فقاهت و نورانیت و تقوی قرار داشتند.

تعلیم و تعلّمش، خدمت به مردم، اهل علم و خدمت به نظام و مواضعش، تشویق‌ها و تذکراتش، فقط و فقط برای رضای خداوند و حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف بود. در یک کلام، ایشان مصداق بارز عبد صالح خدا بودند.

تشریح فعالیت‌های مؤسسه دارالزهرا علیهاالسلام
تحت اشراف آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمة‌الله‌علیه

مبارزه با فرق انحرافی تا کادرسازی در مناطق مختلف برای استمرار کارهای جهادی

در جامعه ما طلاب و حوزه علمیه معمولاً با علم‌آموزی و تبلیغ شناخته می‌شوند؛ اما در سال‌های اخیر با وقوع بلایای طبیعی و همه‌گیری بیماری کرونا طلاب حوزه‌های علمیه علاوه بر کارهای فرهنگی و اعتقادی، فعالیت‌های انسان‌دوستانه‌ای را از خود به نمایش گذاشتند که خارج از حیطه وظایف آنان بوده است.
در همین راستا، خبرگزاری رسا، با حجت‌الاسلام سیدابوالحسن معنوی مدیر مؤسسه آموزش مبلغ دارالزهرا علیهاالسلام، از گروه‌های تبلیغی جهادی، گفت‌وگو کرده است.
وی حدود ۱۸سال مشغول به فعالیت‌های تبلیغی و فعالیت‌هایی که امروزه به‌نام فعالیت جهادی معروف شده، بوده است. این گفت‌وگو تقدیم خوانندگان محترم می‌شود.

▫ مؤسسه دارالزهرا علیهاالسلام در زمینه فعالیت‌های جهادی چه کارهایی انجام داده است؟

مؤسسه آموزش مبلغ دارالزهرا علیهاالسلام در سال ۱۳۹۰ تحت اشراف حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمة‌الله‌علیه تأسیس شد و علت تأسیس این بود که عده‌ای از طلاب را برای تبلیغ به مناطق هدف اعزام می‌کردیم؛ منتها متوجه شدیم، بنیه علمی و تخصصی یکی از نیازهایی است که باید به آن در مؤسسه پرداخته شود؛ لذا به دستور معظم‌له کلاس‌های تخصصی را در برخی از موضوعات تبلیغ دایر کردیم.

دوره اول با حضور قریب به ۴۰ نفر آغاز به‌کار کرد و آموزش‌های کوتاه‌مدت ما شروع شد و در همان موقع، اعزام به مناطق مختلف خصوصاً مناطق محروم را نیز داشتیم و بعد از گذشت یک یا دو دوره به این نتیجه رسیدیم که این آموزش‌ها کم می‌باشد و مطالب مورد نیاز مردم آنقدر وسعت دارد که ما باید بیش از این طلاب را با علوم مختلف آشنا کنیم؛ لذا دوره‌های دو ساله‌ای را تعریف کردیم و طلاب در این دو سال بیش از ۳۰ عنوان درسی متناسب با مکان و نیازهای تبلیغ می‌گذرانند و در کنار آن، برخی از رشته‌های مهارتی هم به‌عنوان ابزار انتقال پیام، آموزش داده می‌شد و سعی مدیران مؤسسه بر این بود تا کلاس‌ها، کاربردی و کارگاهی باشد.

▫ تربیت همسران مبلغ به‌عنوان مبلغه چه ضرورتی داشت؟

از یک جایی احساس شد، در اعزام‌ها، مبلغ ما نیاز به یک کمک‌کار دارد و با بررسی‌هایی که صورت گرفت، به این نتیجه رسیدیم که می‌توان از ظرفیت همسران طلاب در این زمینه استفاده برد؛ لذا واحد خواهران را راه‌اندازی کردیم و کلاس‌های احکام، قرائت قرآن، شیوه فیش‌برداری، فن کلاس‌داری و... را برای همسران طلاب برگزار کردیم. وقتی طلاب و همسران آن‌ها وارد مجموعه تبلیغی شدند، قاعدتاً باید برای فرزندان آن‌ها هم فکری می‌شد؛ به‌همین خاطر مهد خردسالان نیز، با چند هدف در این مجموعه آموزشی تبلیغی افتتاح شد.

▫ چند نفر دوره‌های مؤسسه دارالزهرا علیهاالسلام را گذرانده‌اند؟

بعد از یک دهه فعالیت، ۱۴۶۸ نفر در این مؤسسه درس خوانده‌اند که ۲۶درصد آن خواهران و ۷۴درصدش برادران بودند.

▫ اشاره‌ای به کارهای جهادی مؤسسه‌تان هم داشته باشید.

کار جهادی اگر به‌معنای ساخت و ساز و محرومیت‌زدایی نباشد، جزیی از کار ماست؛ یعنی اگر ما بخواهیم طلاب را تنها در این زمینه پیش ببریم، به نظر من کار درستی نیست؛ یعنی مردم را متوقع کنیم که طلبه بیاید و چیزی برای ما بسازد. در خلال خدمات اعتقادی که ما به مناطق مختلف ارائه می‌دهیم، اقداماتی هم در مورد محرومیت‌زدایی و کمک به معیشت خانواده‌ها داریم. در مسئله سیل آق‌قلا از طرف دفتر حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمة‌الله‌علیه اقلام مختلفی را به منطقه بردیم؛ اما از بحث‌های تبلیغی در مسائل جهادی غافل نمی‌شویم. برخی از گروه‌های طلاب جهادی، صرفاً به این موضوع می‌پردازند و رسالت اصلی مبلغ و طلبگی را فراموش می‌کنند؛ درحالی‌که ما فعالیت‌های جهادی را جزیی از وظایف تبلیغی مبلغ قرار می‌دهیم.

▫ چه چیزی مؤسسه دارالزهرا علیهاالسلام را نسبت به سایر مؤسسات تبلیغی متمایز کرده است؟

مبلغان ما دانش‌آموختگان مؤسسه می‌باشند؛ یعنی اگر طلبه‌ای دوره‌های ما را نگذرانده باشد، مجوز حضور در تبلیغ را دریافت نمی‌کند. از طرفی نسبت به قشر کودک و نوجوان و به‌تعبیری دانش‌آموزان ابتدایی توجه ویژه‌ای داریم؛ چراکه اگر بنیان، پایه و شالوده را مستحکم کنیم، ساختمان خوبی را می‌توانیم بسازیم؛ لذا در تبلیغ، به این گروه اهتمام ویژه‌ای داده می‌شود.

همچنین ما در مؤسسه سعی کرده‌ایم، چند ویژگی را حفظ کنیم؛ وجه اول درگیر کردن خانواده طلاب با مسائل علمی و تبلیغی است که شاید مؤسسات دیگر، این ظرفیت و فضا را برای چنین کاری نداشته باشند. از طرفی فعالیت‌های تبلیغی ما مستمر و تشکیلاتی است؛ یعنی وقتی گروه تبلیغی این مؤسسه در منطقه‌ای کار خود را شروع می‌کند، سرگروه آن منطقه باید قبل از اعزام، طرحی برای منطقه بنویسد.

لذا ناخواسته خانواده روحانی نیز درگیر می‌شود و ما به‌طور مستمر، در آن منطقه فعالیت خواهیم داشت و خروجی طرح و اهداف پس از دوره تبلیغی، به نقد گذاشته می‌شود تا نقاط ضعف برطرف و نقاط قوت تقویت شود.

▫ آیا در فعالیت‌های جهادی، گروه‌های تبلیغی شما مورد حمایت هم قرار می‌گیرند؟

بله! معیشت طلاب را در نظر داریم و شاید هم یکی از وجوه تمایز ما این مطلب باشد؛ همان‌گونه که کار برایمان مهم است و دقت در انجام فعالیت‌های مبلغان خود داریم، خانواده مبلغمان را نیز تا آنجا که بتوانیم، تأمین می‌کنیم؛ مؤسسه دارالزهرا علیهاالسلام هم، در ایام تحصیل به دانش‌آموختگان خود شهریه می‌دهد و هم در ایام تبلیغ حق‌الزحمه متناسب را پرداخت می‌کند؛ از طلاب کار خوب می‌خواهیم و در مقابل عزت و احترام طلاب را بر خود واجب می‌دانیم.

▫ خاطره‌ای هم از تبلیغ‌هایی که در مناطق مختلف تشریف برده‌اید، دارید؟

خاطرات تبلیغی زیاد است؛ اما در یکی از سفرهایی که برای بازرسی گروه تبلیغی رفته بودم، جوان دانشجویی که ما را شناخته بود، به من گفت: زمانی درگیر فرقه انحرافی بودم و به‌واسطه مبلغان شما نجات پیدا کردم و امروز به کمک ۱۰ جوان دیگر علیه آن فرقه انحرافی فعالیت می‌کنند؛ بر همین اساس یکی از اهداف و رشته‌های مؤسسه ما، آشنایی با فرق و ادیان است.

▫ برای حضور منسجم‌تر در کارهای تبلیغی و جهادی چه پیشنهادی دارید؟

اگر گروه تبلیغی، فعالیت تبلیغی خود را در منطقه‌ای شروع کرد، نباید آن را رها و از آن منطقه غافل شود. اعزام ما مختص به ایام تبلیغی خاص مثل محرم و صفر و رمضان نیست و به‌صورت مستمر در هر ماه به آن منطقه اعزام داریم؛ خصوصاً فعالیت‌های ما با قشر جوان و نوجوان در مدارس و دانشگاه‌هاست. سعی می‌کنیم، ارتباط خودمان را حفظ کنیم و اگر این ارتباط حفظ شود، اثر و خروجی کار تبلیغی بالاتر خواهد رفت؛ ایامی هم که مبلغ در منطقه نیست، به کمک فضای مجازی ارتباط برقرار می‌باشد.

به نظر می‌رسد، اگر گروه‌های تبلیغی مناطقی را برای خود تعریف و آسیب‌شناسی نمایند و دائماً در منطقه کار کنند و از فعالیت‌های خود خروجی بگیرند، سپس نقاط ضعف را برطرف و نقاط قوت را تقویت کنند و برهمان منطقه تمرکز داشته باشند، نقطه خروجی تبلیغ ما اثرگذار خواهد بود.

▫ آینده فعالیت‌های جهادی را چگونه می‌بینید؟

با توجه به شرایط کرونایی در بحث رسانه‌های مجازی و جمعی و با زبان‌های مختلف فعالیت می‌کنیم. شاید همین معارف به خیلی از مناطق نرسیده باشد. باید این علوم را متناسب با زبان آن منطقه جغرافیایی و فرهنگ آنجا بومی‌سازی کنیم و به مخاطب برسانیم؛ چشم‌انداز ما تمرکز بر زبان، گویش و قومیت‌های مختلف است تا بر این اساس، معارف ناب محمدی صلی‌الله‌علیه‌وآله را به دنیا منتقل کنیم.

به‌کارگیری مؤثرین مناطق تبلیغی، یکی دیگر از کارهایی است که ما انجام می‌دهیم تا اگر زمانی در منطقه حضور فیزیکی نداشتیم، همان نیروهای بومی که کادرسازی کرده‌ایم، ادامه‌دهنده فعالیت‌های ما باشند. به دنبال این هستیم تا در تمام مناطق از معلمان پرورشی، والدین، روحانیون بومی و دانش‌آموزان پس از آموزش‌های لازم، استفاده کنیم تا هیچ‌گاه فعالیت‌های جهادی متوقف نشود.

اخلاق در حوزه

مراتب خلوص

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷾

مرتبه اول، این است که عمل از ریا و نمایاندن آن به غیر و به‌جهت کسب معروفیّت نزد مردم و جلب محبوبیّت نزد غیرخدا، خالص و پاک باشد. اگر به مقدار کم هم ریا در عمل وارد شود، عمل را بی‌اثر، هباءً منثوراً و باطل می‌نماید؛ البتّه پاک کردن و خالص ساختن عمل از ریا اگرچه به‌ظاهر ساده و آسان است؛ ولی در واقع دشوار و کار مخلصان و موحّدان است.

از حضرت رسول‌اکرم ﷺ می‌فرمایند :«إِنَّ أَخْوَفَ مَاأَخَافُ عَلَيْكُمُ‌الشِّرْكُ الْأَصْغَرُ». قَالُوا: وَمَاالشِّرْكُ الْأَصْغَرُ يَا رَسُولَ‌اللهِ قَالَ: «الرِّيَاءُ»؛[1] «ترسناک‌ترین چیزی که از آن بر شما می‌ترسم، شرک کوچک‌تر است». عرض کردند: شرک کوچک‌تر چیست؟ فرمود: «ریا».

ظاهر خبر، مطلق شرک است؛ لذا حتّی شامل اطاعت‌های کورکورانه از مستکبران، اقویا، اطاعت‌های حزبی، برنامه‌ها، قوانین غیرالهی، نظامات مصنوعه بشری و خضوع در برابر ارباب مناصب و مقامات و حتّی صاحبان مقامات مذهبی که حاکی از تملّق و چاپلوسی است، می‌شود.

در حدیث است که:«مَنْ أَتَى غَنِيّاً فَتَوَاضَعَ لِغِنَاهُ ذَهَبَ ثُلُثَا دِينِهِ»؛[2] «هرکس برای ثروتمندی به‌خاطر ثروتش تواضع کند، دوثلث دینش از بین می‌رود».

به هرحال روایات در مذمّت ریا، مستفیض بلکه متواتر است و علاوه بر بطلان عمل به‌واسطه ریا، عمل عبادی ریایی، حرام و از گناهان بزرگ است و غیرعبادی اگرچه حرام نباشد، خلاف توحید موحّدان کامل است و عمل اگرچه قصد ریا در آن مستقلّ نباشد و ضمیمه قصد قربت باشد، مقبول نیست و ثواب و پاداش ندارد و ریایی است.

تذکر لازم در اینجا این است که باید در مسئله ریا و اخلاص در عمل به احکام فقهی نیز توجّه نمود؛ مثلاً همان‌طور که گفته شد، ریا به هر شکل و به هر قدر در عبادت وارد شود، آن عبادت را باطل می‌نماید و اگر عبادت دارای اجزایی است که به‌هم مرتبط هستند و مجموع آنها به‌عنوان مجموع مأمورٌبه باشد، اگر در یک جزء کوچک آن اگرچه مدّ ﴿وَلَاالضَّالِّينَ﴾[3] باشد، ریا وارد شود، کلّ آن و اجزای دیگر همه باطل می‌شود.

در مسئله خلوص نیّت، سخن بسیار است و حصول مراتب عالیه آن، صعب و دشوار است و برای هرکسی حاصل نمی‌شود؛ لذا شخص باید در مقام رسیدن به خلوص نیّت، بسیار دقیق باشد و همیشه خود را متّهم بداند و بداند که اخلاص در عمل ـ به‌خصوص اگر در همه اعمال باشد ـ به این آسانی‌ها حاصل نمی‌شود و مراقبه و مشارطه لازم است. اینکه در حدیث است: «مَنْ أَخْلَصَ لِلّهِ أَرْبَعِينَ يَوْماً فَجَّرَاللهُ يَنَابِيعَ‌الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلى لِسانِهِ»[4]

اگرچه به‌ظاهر سهل و آسان جلوه می‌کند؛ ولی اهل تقوا و ریاضت، خودساختگان و کاملین در اخلاق می‌دانند که چهل صباح خلوص لله و کنارگذاشتن دواعی و انگیزه‌های غیرخدایی چقدر دشوار است؛ حتّی یک بیست وچهار ساعت آن هم، دشوار است.

وقتی چهل بامداد یا چهل شبانه‌روز اخلاص در عمل، این اثر بزرگ و عمده را داشته باشد، چهل سال و همه عمر چه آثار بزرگ و ثمرات مهمی را خواهد داشت، خدا می‌داند.

ثواب اعمال نیز برحسب خلوص نیّات مختلف می‌شود؛ ممکن است در اثر خلوص نیّت یک عمل کوچکِ شخصی از جهت ثواب از عمل به ظاهر بسیار بزرگ دیگری، اجر و ثوابش بیشتر باشد و یک دینار انفاق از یک نفر، از یک‌میلیون دینار انفاق دیگری مقبول‌تر باشد.

یکی از مظاهر بارز این اخلاص، حضور بی‌قیدوشرط سیّدالشّهدا ﷺ برای درک فیض شهادت است. بدیهی است، اگر انسان در راه مقصد، هدف و محبوبش دل به مرگ قطعی و شهادت حتمی نهاد و به پای خود با امکان حفظ حیات از مرگ استقبال نمود، عالی‌ترین علامت بارز خلوص را نشان داده است. امام‌حسین ﷺ و یاران و اصحابش همه، آگاهانه تن به مرگ داده و از آن با کمال قدرت روح و توکّل بر خدا استقبال نمودند.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی.

• پی نوشت‌ها

۱. احمدبن حنبل، مسند، ج۵، ص۴۲۹ ـ ۴۲۸؛ هیثمی؛
۲ ـ نهج‌البلاغه، حکمت ۲۲۸ (ج۴، ص۵۰)؛
۳. حمد، ۷؛
۴. ابن‌فهد حلی، عدة‌الداعی، ص۲۱۸.

گفت‌وگو با آیت الله محسن فقیهی؛ عضو جامعه مدرسین حوزه‌های علمیه

پرورش‌یافته بیت علم و فضیلت

آیت‌الله‌العظمی صافی ﷾، یک شخصیت ذوابعاد و دارای مقامات علمی، معنوی، سیاسی و اجتماعی بسیار ممتازی بودند.

معظم‌له در بیت علم و اجتهاد و فضیلت به دنیا آمده و رشد یافتند. مادرشان بانوی فاضله، شاعره، متقی و عاشق اهل‌بیت ﷺ و دختر حضرت آیت‌الله آخوند ملا محمّدعلی از شخصیت‌های مطرح و مورد احترام عصر خویش بودند.

و همچنین پدر بزرگوارشان؛ حضرت آیت‌الله ملا محمدجواد صافی از شخصیّت‌های مبرّز و مجاهد آن زمان بودند و از لحاظ غیرت دینی، امر به معروف و نهی از منکر و دفاع از ولایت و مهدویت، زبان‌زد عام و خاص به‌شمار می‌رفتند و دارای تألیفات ارزشمندی می‌باشند.

• تربیت‌یافته مکتب علمی نجف اشرف و قم

این شخصیت بزرگوار در نجف اشرف و قم محضر علمی بزرگانی چون: شیخ محمدکاظم شیرازی، سیدجمال گلپایگانی و شیخ محمدعلی کاظمی، حجّت کوه‌کمری، مرحوم خوانساری و مرحوم صدر و در نهایت حدود ۱۵ سال در درس آیت‌الله‌العظمی بروجردی درک کردند و از مستشکیلن جدی درس آیت‌الله‌العظمی بروجردی بودند.

• مشاور علمی و از اصحاب استفتاء آیت‌الله العظمی بروجردی ﷾

معظم‌له مشاور و از اصحاب استفتاء آیت‌الله‌العظمی بروجردی ﷾ بودند؛ این شخصیت در استفتائات آیت‌الله‌العظمی بروجردی نقش تأثیرگذاری داشته و مورد توجه این مرجع عظیم شیعه بودند. شبهات و سؤالات علمی که از کشورهای مختلف راجع به تشیّع، مهدویت و مسائل مختلف اسلامی که در محافل و مجلات علمی جهان اسلام مطرح می‌شد و یا به دفتر آیت‌الله‌العظمی بروجردی مکاتبه می‌شد، معظم‌له به آیت‌الله صافی امر می‌فرمودند که پاسخ این اشکالات و سؤالات علمی را بدهند. وقتی که آیت‌الله‌العظمی صافی در ردّ شبهات مطرح‌شده در مجلاّت عربی پاسخ علمی ارائه می‌دادند، آیت‌الله‌العظمی بروجردی پاسخ ایشان را تأیید می‌کردند و می‌گفتند: بهترین جوابی است که شما دادید؛ لذا پاسخ ایشان در مجلات مذکور به‌عنوان پاسخ علمی یک طلبه فاضل و مجتهد حوزه علمیه قم چاپ می‌شد.

• صاحب قلم متقن و شیوا

این شخصیت بزرگوار از آنجایی که قلم شیوا و دقّت نظر فوق‌العاده‌ای داشتند، حدود پنجاه و چند سال پیش، به دستور آیت‌الله‌العظمی بروجردی در پاسخ به شبهات مهدویت کتاب «منتخب‌الاثر» در اثبات وجود و امامت امام مهدی ﷺ، چگونگی ظهور، نشانه‌ها و فتنه‌های پیش از ظهور، درباره انتظار فرج، وظایف شیعیان در عهد غیبت، فضیلت درک محضر، پیروی و اعتقاد به آن حضرت، حرمت انکار و بسیاری از مباحث ارزشمند راجع به امام زمان ﷺ در دوران غیبت و پس از ظهور را به‌خوبی تبیین کردند و در حال حاضر، یکی از کتاب‌های مرجع و مورد رجوع اهل علم است.

مرحوم امام، ایشان را به‌عنوان عضو شورای نگهبان و بعد به‌عنوان دبیر شورای نگهبان منصوب کردند. حضور این شخصیت بزرگوار در شورای نگهبان موجب دلگرمی مراجع عظام تقلید قم، امام راحل و آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی بود؛ چون مطمئن بودند، با وجود ایشان قانونی خلاف اسلام تصویب نخواهد شد.

• آثار علمی و ویژگی‌های آن

ایشان یک شخصیت ذوفنون بودند؛ لذا تألیفات‌شان در موضوعات مختلف چاپ شده است؛ مثلاً در فقه، کتاب «فقه‌الحجّ بحوث الاستدلالیة فی الحج» را در چهار جلد نوشتند که کتاب جامعی است که به روش فقه استدلالی نگاشته‌اند و مسائل مستحدثه حجّ و مسائل مبتلابهی که در حجّ است را بررسی نموده اند.

همچنین کتاب فقهی دیگری در موضوع «فقه‌الخمس، بحوث استدلالیه فی الخمس» نوشته‌اند که کتاب دقیقی است و من مکرّر مراجعه کرده‌ام و کتاب دقیق و مورد مراجعه اساتید است.

در اصول هم، کتاب جامع و ارزشمند «بیان‌الاصول؛ تقریرات درس آیت‌الله بروجردی » را در سه جلد نوشتند که کلّ دوره اصول را در این سه جلد بیان کرده‌اند.

• تألیفات اعتقادی

ایشان مدافع حریم ولایت بودند؛ در هر کجا بحثی یا اشکالی راجع به ولایت ائمه ﷺ به‌ویژه امام زمان ﷺ مطرح می‌شد، با تمام وجود دفاع می‌کردند؛ آن هم دفاع عملی ولذا وقتی به پیام‌هایی که به‌مناسبت‌های مختلف(ولادت یا شهادت) برای ائمه ﷺ یا همایش‌های علمی مربوط به اهل‌بیت ﷺ و ا یا اصحاب آن‌حضرات می‌نوشتند، بسیار عمیق و دقیق و هدفمند بود.

کتابی در رابطه با آفریدگار جهان، به‌نام «به سوی آفریدگار» در سه جلد، درباره توحید و اثبات خداوند نوشتند که بسیار دقیق و خواندنی است.

کتاب دیگری «الهیات در نهج‌البلاغه» که در ۱۷ فصل تشکیل می شود و نهج البلاغه را از ابعاد الهی بررسی می‌کند.

در رابطه با آقا سیدالشهدا ﷺ نیز، کتاب «پرتوی از عظمت امام حسین ﷺ » و نیز کتاب « شهید آگاه و رهبر نجات‌بخش» در پاسخ به کتاب شهید جاوید نوشته‌اند که جزء بهترین پاسخ‌هایی هست که در این زمینه تألیف شده است.

کتاب ارزشمند دیگری به‌نام «مع‌الخطیب فی خطوطة‌العریضه» را در نقد و پاسخ کتاب« الخطوط العریضة للاسس التی قام علیها دین الشیعة الامامیة الاثنی عشریه» یکی از علمای عامّه نوشتند و این کتاب الآن به چند زبان ترجمه و با تیراژ بالا در کشورهای عربی پخش گردیده است.

کتابی با عنوان«با جوانان» دارند که مجموعه‌ای اخلاقی، تربیتی ار رهنمودهای معظم‌له در پاسخ سؤالات جوانان است که در نوع خود، بسیار غنی و ارزشمند و بیان‌گر دغدغه اجتماعی ایشان است. یک روز در مشهد مقدس خدمت ایشان مشرّف شدم. دختری، نامه‌ای به ایشان نوشته بود و مطالبی در ارتباط با حجاب، ضرورت آن و دلایل پافشاری به حجاب مطرح کرده بود؛ البته نامه مودّبانه‌ای نبود. نظر جمع این بود که این نامه نباید مورد اعتنا قرار بگیرد

اما باکمال تعجب دیدیم، ایشان با این کهولت سن دست به قلم بردند و جواب نامه با حوصله نوشتند که من یادم هست همان موقع جواب این نامه در روزنامه چاپ شد.

• حامی ناصح در بُعد سیاسی

یکی دیگر از جهاتی که برای شخصیت ایشان، باید توجه بشود و مورد دقّت قرار بگیرد؛ شخصیّت سیاسی ایشان بود؛ این مرجع بزرگوار، در دوران جوانی مشاور علمی و سیاسی آیت‌الله‌العظمی بروجردی بودند. آن مرجع اعلی و مورد توجه شخصیت‌های بزرگ علمی و سیاسی جهان که دخالت مستقیم و غیرمستقیم در مباحث مملکتی و سیاسی داشتند، در مباحث سیاسی با این شخصیت مشورت می‌کردند و ایشان در حقیقت پرورش‌یافته آن شخصیت بزرگوار و مرجع اعلی، است.

در زمان آیت‌الله‌العظمی سید محمدرضا گلپایگانی ﷾ هم، این شخصیت بزرگوار، به‌عنوان مشاور ارشد در استفتائات و در مسائل سیاسی بودند که از سال ۴۲ که جرقه‌های انقلاب زده شد، به‌عنوان یک مشاور امین و خبره در کنار آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی بودند و مسائل علمی و سیاسی را رصد می‌کردند و در بیانیه‌های مهمی در پیشبرد نهضت امام خمینی ﷾ صادر کردند و سخنرانی‌های مهم تاریخی و تأثیرگذاری که آن مرجع بزرگوار انجام دادند، آیت‌الله‌العظمی صافی نیز نقش داشتند؛ لذا این ویژگی‌ها و توانمندی‌های علمی و هوش سیاسی ایشان در دوران زعامت آیات عظام بروجردی و گلپایگانی موجب گردید که بعد از انقلاب، امام بزرگوار ﷾ ایشان را برای تدوین قانون اساسی انتخاب کردند.

برای تدوین قانون اساسی شخصیت‌های درجه یک ایران و حوزه‌های علمیه انتخاب شدند که از قم دو شخصیت یکی آیت‌الله‌العظمی صافی و یکی آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ مرتضی حائری انتخاب شدند و مردم هم رأی دادند که این دو بزرگوار، در تدوین قانون اساسی نقش فعالی داشتند؛ مخصوصاً این مرجع بزرگوار که تا آخرین لحظه در تدوین قانون اساسی شرکت داشتند و آن جهاتی که قانون اساسی از نظر اسلامی و ولایی و خصوصیاتی که باید در قانون اساسی یک جامعه متدیّن و جامعه‌ای که مدافع حریم ولایت است، وجود داشته باشد، با لحاظ جهات مذکور، قانون اساسی را تصویب کردند. مرحوم امام می‌فرمودند: ایشان باید اشراف داشته باشند به شورای نگهبان؛ لذا بعد از مسئله تدوین قانون اساسی، مرحوم امام، ایشان را به‌عنوان عضو شورای نگهبان و بعد به‌عنوان دبیر شورای نگهبان منصوب کردند. حضور این شخصیت بزرگوار در شورای نگهبان موجب دلگرمی مراجع عظام تقلید قم، امام راحل و آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی بود؛ چون مطمئن بودند، با وجود ایشان قانونی خلاف اسلام تصویب نخواهد شد.

آیت‌الله مؤمن ﷾ شخصیتی بودند که معمولاً از کسی تعریف نمی‌کردند؛ اما من از ایشان شنیدم که راجع به شخصیت آیت‌الله‌العظمی صافی می‌فرمودند: این شخصیت بزرگوار، از جهات مختلف علمی و سیاسی، مورد اعتماد اعضای شورای نگهبان است و ما به ایشان اعتقاد داریم.

بنابراین ایشان از نظر مقامات علمی و مقامات سیاسی، واقعاً شخصیت ممتازی بودند که باید درسی برای طلاب و اساتید باشد. اساتید، علما و فضلای ما، باید این الگو و این شخصیت بزرگوار را از جهات مختلف علمی، سیاسی و اجتماعی مورد تجزیه و تحلیل قرار بدهند و به این الگوی فکری تأسی کنند.

• الگویی کم نظیر در زمینه اخلاق و معنویت

این شخصیت از جهات معنوی فوق‌العاده بودند و معتقد بودند، کرامت هر شخص، به خدماتی است که انسان به جامعه و مردم می‌دهد؛ نه خواب یا مکاشفه‌های کذا و کذا! این‌ها کرامت نیست. کرامت آن است که شما ببینید، این شخص چه خدمتی به جامعه و مردم کرده است. اگر صاحب جواهر، کتاب جواهر و یک دوره فقه را می‌نویسد، او به جامعه خدمت کرده است. اگر یک شخصیت را شما می‌بینید که کار اجتماعی خوب یا خدماتی را برای مردم انجام می‌دهد، این کرامت اوست.

در یک جمله می‌خواهم بگویم آیت‌الله‌العظمی صافی ﷾ یک شخصیت خداجو و ذوب در ولایت بودند؛ لذا هر حرکتی را انجام می‌دادند، برای خدا بود. اگر درس می‌دادند، اگر درس می‌خواندند، اگر کتاب می‌نوشتند و هر کار و خدمتی که انجام می‌دادند، برای خدا و جلب رضایت امام زمان ﷺ بود.

وظایف حوزه‌های علمیه

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ﷾

اولین وظیفه حوزه‌های علمیه، بحث، استنباط، تحقیق در احادیث و روایات، أخذ معارف اهل‌بیت ﷺ، تعلیم علوم اسلامی، کتاب و سنت و تعلم آنهاست. اینها مقدم بر تمام مسائل دیگر است و همین جهت سبب شده که اسلام همان‌طوری که در زمان پیغمبر اکرم ﷺ و ائمه طاهرین ﷺ بوده است، حفظ شده و تا الآن باقی مانده و در دسترس مردم است.

• جلوگیری از تحریف دین

دومین وظیفه حوزه‌ها این است که علما، دین را از تحریف و تغییر حفظ کنند؛ یعنی آنها پاسدار دین هستند و نباید بگذارند، اشخاص مغرض یا جاهل در عقاید اسلامی در اصول و فروع تحریفاتی انجام دهند. پیغمبر ﷺ می‌فرماید: «إِنَّ فِي كُلِّ خَلَفٍ مِنْ أُمَّتِي عُدُولاً مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يَنْفِي عَنْ هَذَا الدِّينِ تَحْرِيفَ الْغَالِينَ وَانْتِحَالَ الْمُبْطِلِينَ وَتَأْوِيلَ الْجَاهِلِين» (صدوق، کمال الدین، ص۲۲۱)

• مبارزه با بدعت‌ها و فرقه‌های ضاله

وظیفه سوم این است که در هر جا که آقایان برای تبلیغ می‌روند، اگر چنانچه اهل بدعت و فرقه‌های ضالّه بودند، اگر تبلیغات وهابیت یا بهایی‌ها یا صوفی‌ها بود که الآن هر سه هستند و سخت مشغول می‌باشند، وظیفه علما و روحانیون است که از اضلال اینها جلوگیری کنند.

• اهمیت تبلیغ و وظایف حوزه‌های علمیه

وظیفه چهارم ارشاد مسلمان‌ها و ابلاغ احکام به مردم است. ما باید احکام خدا را به مردم برسانیم. تبلیغ از مهم‌ترین رسالت‌ها و مسئولیت‌های روحانیت است. انبیای الهی تبلیغ را از مهمترین برنامه‌های خود قرار داده بودند و امروز روحانیون نیز، باید همان رسالت را دنبال و به تبلیغ معارف الهی و دینی بپردازند.

شناخت منطقه و نیازهای آنان و شبهات مطرح‌شده در آن مناطق، از جمله مسائلی است که مروّجان دین باید به آن توجه و نسبت به این موضوع غفلت نکنند تا تبلیغ آنها مؤثر واقع شود؛ به‌خصوص تبلیغ در مناطق محروم که اعزام در این بخش‌ها باید افزایش یابد.

• لزوم تبلیغ جهانی تشیع

با تمام توان در عرصه ترویج و تبلیغ جهانی دین اسلام و مکتب ناب تشیع تلاش کنید تا مشمول عنایات آقا امام زمان ﷺ قرار بگیرید.

تبلیغ دین اسلام و معارف والای اهل‌بیت ﷺ توسط طلاب در خارج از کشور، از آمال و آرزوهای سیدنا الأستاد حضرت آیت‌الله‌العظمی بروجردی ﷺ بود که در زمان خود ایشان هم، چشمگیر بود و امروز الحمدلله با پیشرفت خوبی همراه شده است. آن‌مرحوم بارها و بارها بر این نکته تأکید داشتند که باید با ادیان الهی دیگر ارتباط داشت و در ضمن این ارتباط‌ها، هدایت‌های قرآن و اهل‌بیت ﷺ را با دلیل متقن برای آنها بیان کرد.

بایدها و نبایدهای منتظران

به‌قلم آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی قدس‌سره

سعادتمندان و مؤمنانی را که در ایمان، ثابت قدم می‌باشند و در این مکتب انسان‌ساز غیبت، خود را می‌سازند، حوادث گوناگون، فشارها و سختی‌ها تکان نمی‌دهد؛ ایمان‌شان را متزلزل نمی‌سازد و مانند کوه در برابر بادهای تند و شدید، پایدار و برقرارند.

بسم الله الرحمن الرحیم

قالَ‌اللهُ تَعالی: ﴿وَ لَقَدْ کَتَبْنا فِی‌الزَّبورِ مِنْ بَعْدِالذِّکْرِ انَّ الأَرْضَ یَرِثُها عِبادِیَ الصّالِحُونَ﴾[1]

مراسم شکوهمند تعظیم عید بزرگ نیمه شعبان، ولایت یگانه منجی عالم، موعود انبیا و اوصیا و صفی انبیا، صاحب زمان و کهف امان، حضرت بقیة‌الله ارواح العالمین له الفداء، برای عموم شیعیان و دوستان آن ولیّ یزدان، فرصتی بسیار مبارک و ارزنده است که در آن ضمن کسب شرف مشارکت در تجلیل بزرگداشت این زادروز عزیز و یوم‌الله مبارک و حضور در مجالس روحانی و اجتماعات ولایی، نورانی و برنامه‌های جشن و شادمانی، وضع ارتباط معنوی با آن‌حضرت و مرتبه مطابقت و موافقت اخلاق، اعمال، رفتار شخصی و اوضاع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی را با انتظاراتی که آن برگزیده خداوند متعال از شیعیان و دوستان خود دارند بررسی نمایند.

آن شخص و جامعه‌ای سعادتمند است که در این محاسبه و در تحصیل رضایت خاطر انور آن حضرت، موفّق باشد. به این مناسبت حقیر برای کسب افتخار مشارکت در این جشن مربوط به امام منتظر، حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف و توجّه به حقایق و معانی انتظار ظهور، این چند کلمه را خدمت برادران و خواهران ایمانی تقدیم می‌دارم.

باید کسانی که همه ساله به افتخار شرکت در مراسم این جشن بزرگ نایل می‌شوند و با چراغانی‌ها، تزیین بازار، خیابان، مساجد و حسینیه‌ها و تشکیل مجالس سخنرانی و بیان فضایل و مناقب و انشا و انشاد و سرودن و خواندن اشعار و قصاید و مدایح، ولایت و ارادت خود را به آن آستان فرشته‌پاسبان، اظهار می‌دارند و با ضیافت‌ها، اطعام و تبریکات، بر نشاط روحی و ایمانی خود و دیگران می‌افزایند، به شیعه بودن خود می‌بالند و از طول مدّت هجران و درد فراق ناله می‌زنند، اشک می‌ریزند، آن‌حضرت را می‌خوانند و یابن‌الحسن، یابن‌الحسن می‌گویند، خدای را سپاسگزار و شاکر باشند که دل‌های آنها را سرشار از معرفت امام زمان علیه‌السلام نمود و از مرگ جاهلیت نجات بخشیده و به سر منزل حقیقت، ایمان و معرفت حجّت تامه بالغه دوران و کلمه کامله باقیه سبحان، هدایت فرموده است.

بدانید عصر غیبت، عصر امتحان و آزمایش، عصر تمحیص و تخلیص است. سعادتمندان و مؤمنانی را که در ایمان، ثابت قدم می‌باشند و در این مکتب انسان‌ساز غیبت، خود را می‌سازند، حوادث گوناگون، فشارها و سختی‌ها تکان نمی‌دهد؛ ایمانشان را متزلزل نمی‌سازد و مانند کوه در برابر بادهای تند و شدید، پایدار و برقرارند و از افراد سست ایمان و ضعیف‌الاراده، جدا و ممتاز می‌گردند.

هرچه تمسّک به دین و دینداری دشوارتر شود و با انواع محرومیت‌های ظاهری توأم گردد، ایمان و تعهّد آنها قوی‌تر می‌شود و صدق و راستی احادیثی که در آنها از وقایع دوره غیبت، شیوع بعضی معاصی و ملاهی و غنا و موسیقی، از وضع بعضی جوانان و بانوان، از اختلاط زن و مرد و امور دیگر خبر داده‌اند، بر ایشان روشن‌تر می‌شود.

در آن شرایط بر حسب بعضی روایات، تا آنجا نگهداری دین، سخت و دشوار می‌گردد که مانند نگهداشتن آتش در کف دست می‌شود؛ یا چنانکه در حدیث دیگر است: «إن لصاحب هذا الامر غیبة المتمسّک فیها بدینه کالخارط للقتاد».[2]

در این عصر غیبت، مردمان ثابت‌الایمان، ثواب کسانی را دارند که در پیش روی رسول اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله، با شمشیر، جهاد می‌نمودند و به‌قدری بلندپایه هستند که پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله، ایشان را برادر خود خوانده و به دیدارشان بر حسب احادیث، اظهار اشتیاق فرموده است.

مؤمنان به غیبت و حزب‌الله، منتظران حقیقی ظهور و حکومت جهانی اسلام‌اند که در احادیث شریفه فرموده‌اند:

«اولئک هم المخلصون حقّا و شیعتنا صدقاً والدّعاة الی دین‌الله و جهراً أُولئک الذین یومنون بالغیب ثم اولئک حزب‌الله الاان حزب‌الله هم المفلحون»[3] و بر حسب حدیث شریف «المنتظر لامرنا کالمتشحِّط بدمه فی سبیل‌الله»[4]، مانند کسی هستند که در راه خدا به خون خود غلتیده باشد.

اینها همه فضایل شما شیعیان، زنان و مردان منتظر و متعهد و ملتزم به احکام و وفادار به امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف است.

باید منتظران آن حضرت، به هوش باشند و از این فضایل، پاسداری کنند. مبادا تحت تأثیر تلقینات سوء و الفاظ فریبنده، تسلیم خود را به احکام الهی از دست بدهند یا از تحت حکومت الله و حکومت قرآن و امام زمان علیه‌السلام، خارج شوند.

حقوق بشر و حقوق انسان‌ها و مرد و زن همان است که خدای بشر و خدای زن و مرد، معیّن فرموده است؛ غیر از آن همه ضلالت، گمراهی، فساد و تباهی و سیر به سوی زندگی حیوانی است.

هر زن و مرد و پیر و جوان که هر کدام از احکام خدا را قبول نداشته باشد یا چون آن احکام، مخالف فرهنگ بی‌بند و بار غرب است، آنها را مناسب وضع زمان نداند، ایمانش مخدوش می‌شود و به‌همین دلیل در احادیث شریفه وارد است که «در عصر غیبت، شخص مؤمن در حال ایمان، صبح می‌کند و شب می‌کند؛ درحالی‌که از دین خارج شده است.»

به‌خصوص به جوانان و بانوان، سفارش می‌کنم که مواظب باشند تا در مسائلی که برخی می‌خواهند، احکام اسلام را با فرهنگ غرب، لائیک، لادینی و حکومت مردم بر مردم تطبیق و تأویل کنند، به اشتباه نیفتند؛ اینها دوره جاهلیت دیگر را پی‌ریزی می‌نمایند.

دوره غیبت برحسب روایات به درازا می‌کشد تا حدّی که حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام می‌فرماید: «ما اطول هذا العناء و ابعد هذا الرجاء»؛[5] انسان‌ها در مسیر تحولات شگرف و تغییرات بنیادی، مکتب‌ها و نظام‌های گوناگون را تجربه می‌نمایند و همه را برای تأمین سعادت عمومی بشر فاقد شرایط لازم می‌یابند و از برقراری قسط و عدل، عاجز و ناتوان می‌بینند و هرچند عالم پر از ظلم و جور و فساد و ناامنی و تباهی می‌گردد؛ اما به‌حکم اَلشَّیءُ اِذا جاوَزَ حَدَّهُ اِنْعَکَسَ ضِدّه، جوامع بشری برای برقرار شدن آن نظم الهی ـ اسلامی و حکومت عدل واحد جهانی آماده می‌شوند و با ظهور آن‌حضرت، جهان به نقطه کمال و ذروه ارتقا نایل می‌شود.

عصر غیبت، عصر عمل و کار، تحمل مسئولیت، انجام وظیفه و عصر مقاومت، حرکت، استقامت، صبر و شکیبایی در امر دین است.

در ارتباط با تعظیم شعایر، اعلای کلمة‌الله، تبلیغ اسلام، فراهم کردن موجبات استقلال سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و رهایی از وابستگی به کفّار، شکوفایی علم و صنعت و بسط و نشر تعلیم و تربیت، امر به معروف و نهی از منکر، تعاون بر نیکی و تقوا، رسیدگی به وضع مستمندان، قضای حوائج نیازمندان، دستگیری از افتادگان، دفاع از مرزها و ثغور جغرافیایی وطن اسلامی و حدود فکری و عقیدتی، رفع بدع و رویارویی با اهل شکوک و شُبَه و مبارزه با مظاهر فساد و ملاهی و هتک احترام احکام الهی همه مسئولیم و همه مسلمانان متعهّدند.

باید منتظران آن‌حضرت، خطراتی که جوامع اسلامی را تهدید کرده و تا حد زیادی، بسیاری از جوامع را در ورطه ضعف و زبونی و اطاعت از کفار گرفتار کرده، شناسایی کنند و نگذارند، جامعه ما و نسل جوان عزیز ما به آن مبتلا شوند. عصر غیبت، عصر تکلیف است؛ عصر اقدام و عمل، عصر امید به آینده و پیروزی حق بر باطل است. منتظر باشید و عمل کنید که خداوند می‌فرماید: ﴿وَ قُلِ اعْمَلُوا فَسَیَرَی اللهُ عَمَلَکُمْ وَ رَسُولُهُ وَ الْمُؤْمِنونَ﴾[6]

• پی‌نوشت

۱. سوره انبیا، آیه،۱۰۵؛
۲. الغیبة نعمانی، ص۱۱۲؛
۳. کمال‌الدّین، ص۲۲۰؛
۴. المحاسن للبرقي،ص۵۰؛
۵. نهج‌البلاغه فیض‌الاسلام، خطبه ۲۲۹؛
۶. سوره توبه، آیه ۱۰۵.

منجی کل

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی قدس‌سره

زهی جمال رخش کرده پرتو افشانی
به ماه چارده و آفتاب رخشانی
زهی ولی خدا قطب عالم امکان
جهان جود و کرم پیشوای یزدانی
ظهور قدرت دادار حجت بن حسن
که ظاهر است از او کبریای سبحانی
نجات امت مظلوم و خلق مستضعف
امید مردم محروم و فیض رحمانی
سپهر مجد و شرف شمس آسمان جلال
جمال غیب ابد شاه ملک امکانی
اگر چه پر شده عالم زفتنه و زفساد
مسلط اند به دنیا جنود شیطانی
به نام صلح و دموکراسی و وطن خواهی
زنند ضربه به شخصیت مسلمانی
گرفته است بشر راه انحراف و خطا
به هر مکان نگرم تیره است و ظلمانی
بگیرد ار همه اقطار محنت ایام
شب فراق شود هر چه بیش طولانی
بمان به جا و مشو ناامید چون آید
امام و منجی کل مقتدای پایانی
سلیل احمد مرسل همان کسی که خدا
عطا نموده به او منصب جهانبانی
جهان نجات دهد از فساد و استکبار
دوباره زنده کند راه و رسم انسانی
در آورد همگان زیر پرچم اسلام
نظام می نبود جز نظام قرآنی
ظهور می کند و می کند اساس ستم
کند زمین و زمان را زعدل نورانی
امیر معدلت آیین و معدلت گستر
دهد نجات همه خلق از پریشانی
خوش آن زمانه و آن روزگار و آن ایام
خوش آن حکومت و آن عدل و عصر روحانی

استاد حسینی قزوینی؛ رئیس مؤسسه تحقیقاتی حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف

عاشق دل‌سوخته حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف

بنده بیش از چهار دهه از عمرِ حوزوی‌ام، با مراجع بزرگوار زیادی چون آیات عظام: شیخ مرتضی حائری رحمه‌الله، اراکی، گلپایگانی و مراجع معاصر بزرگوار عصر ما مأنوس بوده‌ام و دست همه این مراجع را می‌بوسم و به این بوسه‌ام افتخار می‌کنم؛ ولی کم دیدم یا بهتر است بگویم ندیدم کسی را مانند آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی که نسبت به اهل‌بیت علیهم‌السلام مخصوصاً حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف این‌گونه عشق بورزد. در یک جمله، ایشان نه‌تنها دل‌باخته، بلکه دل‌سوخته حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف بودند. غالب دیدارهای ما در منزل معظم‌له و در جلسات خصوصی بود. در این دیدارها ایشان هر وقتی در باره حضرت ولیّ‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف سخن می‌گفتند، آدم احساس می‌کرد یک عاشق دل‌سوخته درباره معشوقی که از او جدا افتاده، سخن می‌گوید یا مثل دل‌سوخته‌ای همچون مجنون و فرهادی که ما در قصّه‌ها می‌خوانیم.

بنده ایشان را مصداق اکمل و اتمّ حدیث امام صادق علیه‌السلام یافتم که فرمود: «الْعَالِمُ بِزَمَانِهِ لَا تَهْجُمُ عَلَیْهِ اللَّوَابِسُ»؛ آن کسی که آگاه به زمان باشد قضایا از چشم او دور نمی‌ماند.

• منتخب‌الأثر، اثری ارزشمند و بی‌بدیل

عشق و علاقه خاصی به این کتاب دارم. در اغلب بحث‌هایی که در حوزه و رسانه‌های ماهواره‌ای شیعه و اهل سنّت دارم، از این کتاب استفاده می‌کنم؛ گمان نمی‌کنم بنده بحثی از حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف داشته باشم و به این کتاب اشاره نکنم. بیش از۳۶۶۶ روایت در باره آن‌حضرت در این کتاب درج شده است. دسته‌بندی‌ها، طبقه‌بندی‌ها و موضوع‌بندی‌های این کتاب واقعاً جذّاب و زیباست.

ایشان در رابطه با بشارت به ظهور حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف حدود ۶۵۷ روایت از شیعه و سنّی نقل می‌کند. به این معنا که حضرت مهدی از اهل‌بیت علیهم‌السلام هست.

۳۸۹ روایت نقل می‌کند راجع به اینکه حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف از فرزندان حضرت زهرا علیهاالسلام است.

۱۹۲ روایت، نقل می‌کند که حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف از فرزندان امام حسین علیه‌السلام است.

۱۲۳ روایت می‌آورد که حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، دنیا را پر از عدل و داد می‌کند، بعد از آن‌که از ظلم و ستم پر شده باشد.

۱۱۸ روایت نقل می‌کند در باره کسانی که در دوران طفولیت و در زمان حیات امام عسکری عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف لیاقت و توفیق زیارت حضرت عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف را داشته‌اند و یا در غیبت صغری، توفیق تشرّف به زیارت حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف را پیدا کرده‌اند.

• تمجید آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی از «منتخب‌الأثر»

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در سال‌های ۴۹ یا ۵۰ در درس نهج‌البلاغه خود در مسجد اعظم در حضور بیش از دو هزار نفر گفتند: این کتاب، کتابی بی‌نظیر در تاریخ اسلام در رابطه با حضرت مهدی ارواحنا فداه است و مانند آن نوشته نشده است.

• فقیه آگاه و مدافع وحدت بین شیعه و سنی

بنده ایشان را مصداق اکمل و اتمّ حدیث امام صادق علیه‌السلام یافتم که فرمود: «الْعَالِمُ بِزَمَانِهِ لَا تَهْجُمُ عَلَیْهِ اللَّوَابِسُ»؛ آن کسی که آگاه به زمان باشد، قضایا از چشم او دور نمی‌ماند. کتاب‌هایی که ایشان تألیف کرده‌اند، از مصادیق العالم بزمانه هست و شبهات روز و مسائل مبتلا به جهان اسلام را مطرح کرده‌اند؛ مثلاً قبل از انقلاب که خیلی بحث وحدت میان شیعه و سنّی در حوزه‌های علمیه ما مطرح نبود یا خیلی کمرنگ بود، ایشان کتابی نوشتند تحت عنوان «امان الامة من‌الضلال والاختلاف» که من معتقدم، این کتاب باید جزء کتاب‌های درسی طلبه‌های حوزه قرار بگیرد و یا حداقل این کتاب را با همدیگر مباحثه کنند.

ایشان در این کتاب ۳۰ الی ۴۰ روایت در راستای ایجاد الفت و راهکارهای زندگی مسالمت‌آمیز میان شیعه و سنّی نقل می‌کند که تک‌تک این روایات به نظر من، باید در حوزه‌های علمیه ما یا در مدارس به‌عنوان حدیث هفته به بحث و گفت‌وگو گذاشته شود.

• عالمانه‌ترین و منصفانه‌ترین نقد

قبل از انقلاب کتابی توسط جناب صالحی نجف‌آبادی به‌نام «شهید جاوید» نوشته شد که آن زمان دولت و ساواک خیلی تلاش کرد که این کتاب را مایه تفرقه میان مراجع، میان علما و در یک جمله وسیله فتنه در حوزه‌های علمیه و در میان شیعه قرار دهد. نقدهای زیادی بر کتاب مذکور نوشته شد. مؤلف کتاب به من گفت: نقدهای زیادی برکتاب من نوشته شد؛ ولی عالمانه‌ترین و منصفانه‌ترین آنها، کتاب «شهید آگاه» آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی است.

• مرجع بصیر و مشوق دلسوز

کتاب ناصرالدین قفاری به‌نام «اصول مذهب‌الشیعة الاثنی‌عشری» قوی‌ترین کتاب علیه شیعه در طول چهارده قرن است. بنده به دستور آیات عظام فاضل لنکرانی، شبیری زنجانی و تشویق فوق حدّ احصای آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی ۳ جلد نقد بر این کتاب نوشتم.

زمانی که مشغول نوشتن جوابیه بودم، شبی بعد از نماز مغرب و عشاء جهت رهنمود و کمک خدمت آیت‌الله‌العظمی صافی مشرف شدم. قبلاً چند صفحه از اوراق را خدمت معظم‌له جهت بررسی و اعلان نظر تقدیم کرده بودم. ایشان به‌خاطر این کارم آن‌چنان متواضعانه و کریمانه با بنده برخورد کردند که هم‌اکنون از بیان آن خجالت می‌کشم. آن بزرگوار به‌خاطر تشویق و تقدیر حقیر اوراق را برداشتند، بوسیدند و گذاشتند روی چشمانشان و گفتند: آقای قزوینی! من این اوراقی را که شما نوشته‌اید، باید نه یک بار بلکه چندین‌بار ببوسم و روی چشمم بگذارم. بعد فرمودند: ایشان فرمودند: اگر فردای قیامت از من سؤال کنند: چرا در حوزه پاسخ به شبهات کاری نکردید، ما آقای قزوینی را می‌اندازیم جلو و می‌گوییم: ایشان به‌اندازه کافی در این زمینه کار کردند و نیازی نبود.

• پی‌نوشت

۱. الکافی (ط – الإسلامیة)، ج۱، ص۲۷، کتاب العقل والجهل، ح۲۹.

آیت‌الله اراکی

ورود به عرصه رسانه در چارچوب «جهاد تبیین و فرهنگی» یکی از رسالت‌های حوزه علمیه است

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، با بیان اینکه فعالیت رسانه در چارچوب جهاد تبیین قرار دارد و ورود به این عرصه، از وظایف حوزه علمیه است، اظهار کرد: حوزه علمیه در عرصه جهاد تبیین، به‌وسیله ابزارهای رسانه و هنر، هم مقصر و هم قاصر بوده است. به‌لحاظ اهمیت این موضوع، چندین سال است، تدریس (استخراج) فقه فرهنگی را آغاز کرده‌ایم.

به گزارش خبرگزاری رسا، آیت‌الله محسن اراکی، ۸ اسفند در دیدار برخی از اعضای هیئت امنای جمعیت فعالان فرهنگ، هنر و رسانه انقلاب اسلامی، با اشاره به اهمیت فعالیت رسانه‌ای، گفت: جنگ امروز جنگ رسانه است و پیروز کسی است که رسانه غالب دارد.

وی افزود: امروز مهندسی افکار و عواطف مطرح است و این مهندسی، جز با رسانه انجام نمی‌گیرد؛ حتی اگر بخواهند جنگ کنند، این جنگ هم، پیش‌زمینه‌ای نیاز دارد که رسانه می‌تواند آن را فراهم کند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، فعالیت رسانه‌ای را در عرصه جهاد تبیین، یکی از ضرورت‌ها دانست و اظهار کرد: فعالیت رسانه در چارچوب جهاد تبیین و فرهنگی قرار می‌گیرد و ورود به این عرصه مهم و گسترده، یکی از وظایف حوزه علمیه است.

استاد حوزه علمیه با اشاره به جهاد تبیین به‌وسیله ابزارهای رسانه و هنر، ادامه داد: باید اقرار کنیم، حوزه علمیه در این زمینه، هم مقصر و هم قاصر بوده است. به‌لحاظ اهمیت این موضوع، چندین سال است، تدریس (استخراج) فقه فرهنگی را آغاز کرده‌ایم.

آیت‌الله اراکی ضمن تأکید بر زیرساخت فقهی فعالیت‌های فرهنگی، تصریح کرد: تا زیرساخت محکم و مستحکم نشود، در زیربناها نمی‌توانیم، با یقین و اطمینان ورود کنیم. اطمینان و یقین به صحت کار، یکی از عوامل پیروزی است.

استاد حوزه علمیه قم، با اشاره به شناسایی و ارتباط با عناصر فعال در عرصه فرهنگ، خاطرنشان کرد: سه وظیفه مهم شما ایدئولوژی فرهنگی و به‌تعبیر دیگر، تبیین فقه فرهنگی، فن فرهنگی و ارتباط و شناسایی عناصر فعال در عرصه فرهنگ می‌باشد.

• هنر و رسانه اسلامی نیازمند نظریه‌پردازی فقهی و دینی

حجت‌الاسلام محمدحسین پیشاهنگ دبیرکل جمعیت فعالان فرهنگ، هنر و رسانه انقلاب اسلامی نیز در این دیدار، گفت: بعد از ۴۰ سال از انقلاب اسلامی، هنوز به دین جایگاه لازم را در عرصه هنر و رسانه نداده‌ایم، همان‌طور که انقلاب اسلامی از دل حوزه محقق و نظام اسلامی متولد شد، برای تحقق جامعه و فرهنگ اسلامی و رسیدن به آرمان تمدن نوین، لاجرم باید از هنر و رسانه اسلامی استفاده کنیم.

وی افزود: استفاده از هنر و رسانه اسلامی، نیازمند نظریه‌پردازی فقهی و دینی و هم کادرسازی از میان متخصصان متدین فقیه در دین است؛ همان مسیری که شهید بهشتی‌ها و مطهری‌ها طی کردند و نظام اسلامی محقق شد، ما هم برای تحقق جامعه و فرهنگ اسلامی، باید همین مسیر را دنبال کنیم.

حجت‌الاسلام پیشاهنگ با اشاره به فعالیت‌های جمعیت فعالان فرهنگ، هنر و رسانه انقلاب اسلامی، ابراز کرد: در این مجموعه بنا داریم، به‌صورت منسجم خلأهای موجود را جبران کنیم. اعضای جمعیت از فعالان عرصه‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای هستند و معتقدیم به‌دلیل پویایی و آتش‌به‌اختیار بودن دوستان، فعالیت‌هایشان نتیجه‌بخش خواهد بود.

دبیرکل جمعیت فعالان فرهنگ، هنر و رسانه انقلاب اسلامی در ادامه افزود: ۱۰۰ مستند تلویزیونی در موضوع اربعین برای رسانه به‌همت مستندسازان حوزوی آماده شد و این ظرفیتی در دل حوزه است که اگر سازمان‌دهی درستی صورت بگیرد، بسیاری از امورات نظام تسهیل خواهد شد.

وی با اشاره به اهداف کلان جمعیت فعالان فرهنگ، هنر و رسانه انقلاب اسلامی، تصریح کرد: شناسایی و تکمیل ظرفیت‌ها، شبکه‌سازی و کادرسازی در عرصه‌های فرهنگی، از اهداف کلان این مجموعه است.

دبیرکل جمعیت فعالان فرهنگ، هنر و رسانه انقلاب اسلامی عنوان کرد: همان‌گونه که انقلاب از دل حوزه محقق شد، این تغییر ساختارها نیز، باید از دل حوزه علمیه محقق شود.

کانال هفته‌نامه افق حوزه
در پیام‌رسان‌های
سروش و ایتا
@ofogh_howzah

آیت‌الله‌العظمی سبحانی در پیامی به بیست‌وهفتمین جشنواره بین‌المللی قرآنی و حدیثی جامعة‌المصطفی

قرآن چشمه جوشانی است که هیچ موقع از جوش و خروش باز نمانده است

بیست‌وهفتمین جشنواره بین‌المللی قرآنی و حدیثی جامعة المصطفی العالمیه با پیام حضرت آیت‌الله سبحانی و سخنرانی آیت‌الله نورمفیدی نماینده ولی‌فقیه در استان گلستان و حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی رئیس جامعة المصطفی العالمیه و با حضور قاریان قرآن و مسئولان استانی و شهرستانی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از گرگان، متن پیام این مرجع تقلید به این جشنواره به این شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

﴿إن هذا القرآن یهدی للتی هی أقوم و یبشر المؤمنین الذین یعملون الصالحات أن لهم أجرًا کبیرًا﴾

قرآن مجید، معجزه جاودان پیامبر اکرم ﷺ شاخه‌ای از علم گسترده الهی است، که بسان اصل از «نهایت‌ناپذیری خاصی» برخوردار می‌باشد؛ از این جهت در هر عصر و زمانی شکوفا بوده و نوآوری‌هایی داشته است.

قرآن، آن اقیانوس ژرف و ناپیدا کرانه‌ای است که با هیچ قدرت و نیرویی، نمی‌توان به ژرفای آن دست یافت و بال اندیشه را در کرانه‌های آن به پرواز درآورد؛ لذا پیوسته با کاروان دانش در حرکت بوده و یا پیشاپیش آن گام برمی‌دارد.

قرآن مجید نسخه دوم جهان طبیعت است که هرچه اندیشه‌ها و بینش‌ها گسترده‌تر و دیده‌ها بیناتر گردد و هرچه درباره آن بحث و بررسی انجام گیرد، حقایق بس‌تازه‌ای از آن به دست می‌آید و میوه‌های خشگوارتری چیده می‌شود و از کتاب خدای نامتناهی، جز این انتظاری نیست و باید نشانی از او داشته باشد و بسان آفتاب خود، گواه خویش بوده و راهنمای دیگران گردد.

قرآن، آن چشمه فیاض و جوشانی است که از عصر نزول تا به امروز، از جوش و خروش باز نمانده و پیوسته با آب زلال و بی‌رنگ خود، تشنه‌کامان معارف و حقایق را سیراب نموده و این ویژگی را تا ابد، حفظ خواهد کرد.

نخستین فردی که بشر را به «نهایت‌ناپذیری قرآن» توجه داد، پیامبر گرامی اسلام ﷺ است. ایشان در خطبه‌ای که در آن، درباره وصف قرآن و خصوصیات آن سخن می‌گوید، چنین می‌فرماید: «لاتحصی عجائبه و لا تبلی غرائبه». (کافی: ۵۹۹/۲، کتاب قرآن).

با درگذشت صاحب رسالت، وحی الهی قطع گردید؛ ولی حرکت بهره‌برداری از آن به‌صورت وصف‌ناپذیر آغاز گردید و یک رشته علوم کلیدی برای فهم قرآن پی‌ریزی شد و در نتیجه، در راستای تبیین مفاهیم آن، رستاخیزی در جهان تألیف و نگارش به‌پا گردید و امام علی علیه‌السلام، اولین شکافنده این اقیانوس عظیم بود و علم تفسیر از او مایه گرفت و شاگرد تیزهوش و زبردست او عبدالله‌بن عباس (م ۶۸ ه.ق) نخستین فردی بود که آنچه را که از علی علیه‌السلام آموخته بود، در میان مسلمانان پخش کرد؛ همچنان‌که شاگرد ابن‌عباس، سعیدبن جبیر (۹۵ه‍) نخستین فردی است که تفسیر قرآن را تدوین کرد (فهرست ابن‌الندیم: ۵۷) و از آن زمان تا این لحظه، صدها تفسیر متنوع به زبان‌های گوناگون نوشته شده و انتشار یافته است. اگر نسخه‌های موجود از تفاسیر در کتابخانه‌های جهان در نقطه‌ای گردآوری شود، خود کتابخانه‌ای بس عظیم را تشکیل می‌دهند.

بحمدالله نهاد مبارکه جامعة‌المصطفی، با انجام فعالیت‌های قرآن‌محور در حوزه‌های مختلف، گام‌های خوبی در این مسیر برداشته است و برگزاری جشنواره بین‌المللی قرآن و حدیث، با حضور شرکت‌کنندگان از ملیت‌ها و مذاهب مختلف مؤید این امر است.

اینجانب ضمن تشکر از برگزارکنندگان این همایش و همه دست‌اندرکاران فعالیت‌های قرآنی و همچنین از جناب مستطاب حضرت آیت‌الله سیدکاظم نورمفیدی دامت برکاته به‌عنوان چهره قرآنی و علمی آن دیار، سپاس و تشکر وافر دارم.

امید است، بهره‌مندی از رشحات عطرآگین قرآن کریم و استضائه از انوار قدسی کلام‌الله مجید، ره‌توشه زندگی همگان گردد.

• علت مشکلات جامعه امروز مهجور کردن قرآن است

آیت‌الله نورمفیدی نیز در این جشنواره با تقدیر از دست‌اندرکاران برگزاری این جشنواره بین‌المللی، اظهار کرد: امیدواریم جامعة‌المصطفی بتواند معارف اسلامی و قرآنی را در سراسر عالم ترویج دهد.

وی با بیان اینکه دنیای امروز تشنه معارف قرآنی است، گفت: جهان امروز، همه‌چیز از جمله علم و دانش را دارد؛ اما از ارتباط با خدا محروم مانده و این مهم کمرنگ است؛ به‌همین دلیل شاهد گرفتاری‌ها هستیم.

نماینده ولی‌فقیه در استان گلستان، با اشاره به اینکه قرآن، متن زندگی و قانون اساسی زندگی بشر است، مطرح کرد: البته حدیث هم در ارتباط با قرآن می‌باشد و این حدیث است که به تبیین قرآن می‌پردازد.

آیت‌الله نورمفیدی به نحوه رابطه انسان با قرآن اشاره کرد و یادآور شد: با توجه به آیات شریفه قرآن، رابطه انسان با قرآن، یا بر اساس قرائت است؛ «فاقرءوا ما تیسر من‌القرآن» و یا از طریق ترتیل «و رتل القرآن ترتیلاً».

وی تلاوت را سومین نوع رابطه انسان با خداوند دانست و گفت: قرائت اولین گامی است که انسان برمی‌دارد که البته قرائت باید با توجه به معنا باشد؛ اما به‌اعتقاد بنده و بر اساس روایات اسلامی، نفس قرائت با نورانیت خواهد بود و تلاوت یعنی پیروی کردن و دنباله‌روی که به اشخاص و انبیا نسبت داده شده است.

امام جمعه گرگان با بیان اینکه قرائت قرآن، فلسفه دیگری نیز همچون حفظ قرآن دارد، بر قرائت قرآن تأکید کرد و افزود: جامعه اسلامی باید به‌اندازه‌ای قرآن بخواند که تک‌تک امت اسلامی، حافظ قرآن شوند و کسی توان کم یا زیاد کردن قرآن را نداشته باشد.

آیت‌الله نورمفیدی به تشریح معنای ترتیل و قرائت بر اساس آیات و روایات پرداخت و یادآور شد: علت مشکلات جامعه امروز این است که قرآن مهجور است و مردم از قرائت و تدبر در آن غافل مانده‌اند.

وی با اشاره به حمله روسیه به اوکراین، گفت: غربی‌ها و اروپایی‌ها معتقدند، نباید جنگ اوکراین اتفاق بیفتد؛ چراکه اروپا خود را متمدن می‌داند؛ آنها بر این باور هستند که جنگ برای یمن و کشورهای اسلامی است؛ درحالی‌که این توهین به مسلمانان است و لذا مسلمانان باید در این زمینه فکر کنند.

نماینده ولی‌فقیه در استان گلستان با بیان اینکه بر اساس آیات قرآن، کسانی که دشمنان را دوست خود می‌دانند، مسلمان نیستند، خاطرنشان کرد: در میدان سخت و سنگین جنگ و صلح، نیازمند هدایت و روشنگری دل‌ها توسط خداوند متعال هستیم؛ متأسفانه برخی افراد دشمنان اسلام را دشمن ندانسته و نمی‌دانند، به کجا تکیه کرده‌اند.

• شرکت ۱۵هزار نفر از سراسر دنیا در جشنواره قرآن و حدیث المصطفی

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی هم در این جشنواره قرآنی، ضمن تشکر از شرکت‌کنندگان و دست‌اندرکاران این جشنواره، اعلام کرد: ۱۵ هزار نفر از سراسر دنیا در این جشنواره شرکت کردند.

رئیس جامعة المصطفی العالمیه بعثت پیامبر مکرم اسلام ﷺ را از بالاترین نعمت‌های خداوند متعال به انسان‌ها دانست و افزود: این نعمت بسیار عظیم است و ما در همه ابعاد، مرهون و مدیون شخصیت والای حضرت ختمی مرتبت ﷺ هستیم و میراث ماندگار آن حضرت برای ما و در میان ما هم، کتاب الهی قرآن کریم است.

وی خاطرنشان کرد: علاوه بر برنامه‌های درسی، علمی و آموزشی که در برنامه‌های قرآن کریم و احادیث شریف طراحی شده و امروز در این دانشگاه بین‌المللی اجرا می‌شود، تعداد رشته‌ها و برنامه‌های درسی فراوان است و بخشی از این برنامه‌ها، ابتکاری، ابداعی و نوآورانه است.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی با بیان اینکه بشر امروز بیش از هر زمان دیگری به آموزه‌های انبیا و قرآن کریم نیاز دارد، ابراز کرد: بشر گم‌گشته امروز، بحران‌های فراوانی دارد؛ بحران‌هایی در معنای زندگی که چرا انسان زندگی می‌کند؟ برای چه آمده است؟ به کجا می‌رود؟ و سبک زندگی انسان چگونه باید باشد؟

رئیس جامعة المصطفی العالمیه تشریح کرد: یکی از برنامه‌هایی که سال‌هاست، در جشنواره قرآنی و حدیثی المصطفی برگزار می‌شود، تجلیل از شخصیت‌هایی است که عمر مبارک خود را در خدمت قرآن و نشر و ارائه معارف قرآنی قرار دادند و البته در حقیقت، به بالاترین پاداش دست پیدا کرده‌اند و در این جلسه، از آیت‌الله مفیدی یک شخصیت عزیز که عمری بیش از ۴۰ سال را در ساحت قرآن کریم و خدمت به معارف قرآنی گذرانده‌اند، تجلیل می‌کنیم.

قرآن مجید نسخه دوم جهان طبیعت است که هرچه اندیشه‌ها و بینش‌ها گسترده‌تر و دیده‌ها بیناتر گردد و هرچه درباره آن بحث و بررسی انجام گیرد حقایق بس‌تازه‌ای از آن به دست می‌آید و میوه‌های خشگوارتری چیده می‌شود و از کتاب خدای نامتناهی، جز این انتظاری نیست و باید نشانی از او داشته باشد و بسان آفتاب خود، گواه خویش بوده و راهنمای دیگران گردد.

آیت‌الله اعرافی در مراسم رونمایی از کتاب «روابط ایران و واتیکان»

تشکیل یک جبهه ارزشی متشکل از ادیان ابراهیمی برای رهایی از چالش‌های موجود

مدیر حوزه‌های علمیه تصریح کرد: انسان امروز دستاوردها و پیشرفت‌های علمی خوبی داشته است که قابل تحسین است؛ اما در عین حال شاهد چالش‌های مختلفی در زیست بشر هستیم؛ ظلم در مسائل بین‌الملل، جنگ‌افروزی‌ها، مشکلات مربوط به حوزه خانواده و فرهنگ، افراط‌گرایی‌های دینی و مذهبی و تعصبات خام و نامناسب، نمونه‌هایی از این چالش‌ها هستند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی در وبینار رونمایی از کتاب «روابط ایران و واتیکان» نوشته پروفسور دونته‌سه، که به‌همت سفارت جمهوری اسلامی ایران در واتیکان و دفتر ادیان و مذاهب مرکز ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه و با ارتباط مستقیم با واتیکان برگزار شد، گفت: در آغاز سال نوی میلادی، حدود ۵۰ نامه برای سران مسیحیت در کشورهای مختلف و ۱۰ نامه برای بزرگان مسیحیت در ایران و هم‌وطنان عزیزمان ارسال شد.

وی افزود: همان‌طور که این کتاب روابط کهن و ریشه‌دار بین ایران و واتیکان را نشان می‌دهد، به‌فضل الهی امروز هم، در ایران شاهد روابط خوب ایرانیان با مسیحیان هستیم.

مدیر حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: در کتاب آسمانی ما مسلمانان، نام قریب به ۳۰ پیامبر الهی آمده است که یکی از پرتکرارترین آنها، نام مبارک حضرت عیسی مسیح علیه‌السلام می‌باشد.

وی تصریح کرد: تعالیم مشترک ما با مسیحیت حجم بالایی را در میان آثار علمی ما به خود اختصاص داده‌اند.

وی با بیان اینکه در گزاره‌های فکری و اندیشه‌ای اسلام و مسیحیت اشتراکات زیادی دیده می‌شود، عنوان کرد: در شرایط امروز بشر، تشکیل یک جبهه ارزشی متشکل از ادیان ابراهیمی به‌ویژه اسلام و مسیحیت، می‌تواند برای انسان‌ها گره‌گشا باشد.

وی گفت: انسان امروز دستاوردها و پیشرفت‌های علمی خوبی داشته است که قابل تحسین است؛ اما در عین حال ما شاهد چالش‌های مختلفی در زیست بشر هستیم؛ ظلم در مسائل بین‌الملل، جنگ‌افروزی‌ها، مشکلات مربوط به حوزه خانواده و فرهنگ، افراط‌گرایی‌های دینی و مذهبی و تعصبات خام و نامناسب نمونه‌هایی از این چالش‌ها هستند.

مدیر حوزه‌های علمیه اظهار کرد: گام اول در حل این چالش‌ها ایجاد گفت‌وگوهای سازنده بین نهادهای فرهنگی و دینی جهان است. وی با تأکید بر لزوم دست‌یابی ادیان مختلف به نقاط مشترک، عنوان کرد: ما باید در قرارگاه‌هایی بر پایه اشتراکات دینی برای مقابله با ظلم و ستم و رشد و تعالی بشر گام برداریم.

آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه ما به‌عنوان نهادهای علمی باید در مطالعات و گفت‌وگوهای بین ادیانی برای جامعه ایمانی پیش‌قدم باشیم، ادامه داد: کتاب روابط ایران و واتیکان، زمینه‌ای برای یافتن راه‌های جدید در ارتباط‌گیری ادیان مختلف است.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: امیدواریم که جامعه بشری به‌زودی از مسئله کرونا عبور کند و شاهد گفت‌وگوهای جدی‌تری در رابطه با رفع چالش‌ها و گرفتاری‌های بشر امروز بین ادیان مختلف باشیم.

وی در پایان گفت: خوشبختانه در حوزه‌های علمیه، ارتباط‌گیری با مراکز دینی سایر ادیان مهم شمرده شده و آثار علمی خوبی نیز، در این راستا به چاپ رسیده است.

• اعتقاد به خدا، پایه حقیقت برادری

کاردینال ساندری رئیس مجمع کلیساهای شرق نیز در این وبینار، گفت: مشتاق تداوم روابط خوبی که از گذشته تاکنون داشته‌ایم، از طریق پاپ هستیم.

وی با بیان اینکه درهای کلیساها به روی تمام انسان‌های خوش‌نیت باز است، خاطرنشان کرد: پدر مقدس یک رساله جدید با عنوان «همه با هم برادریم» را منتشر کرده‌اند که جمع‌کننده میراث پاپ فرانچسکو اسیسی است.

کاردینال ساندری اعتقاد به جهان ابدیت را یکی از محورهای بیانیه پدر مقدس دانست و گفت: این دیالوگ با انسان‌های خوش‌نیت و کشورهای مختلف به‌ویژه کشور زیبای شما یعنی ایران ادامه دارد.

رئیس مجمع کلیساهای شرق تصریح کرد: این دیدار و ارتباطی که کلیسا دنبال می‌کند، بر پایه اخوت و برادری است که خداوند به همه ما انسان‌ها داده است؛ ما به دنبال گسترش این برادری با همه دنیا هستیم.

وی با اشاره به اینکه اگر خدا وجود نداشته باشد مفهوم برادری معنا و مفهوم خودش را از دست می‌دهد، افزود: به‌همین خاطر است که ما درها و پنجره‌های کلیسا را در این برهه از زمان بر روی همه ادیان؛ به‌خصوص برادران مسلمانمان باز گذاشته‌ایم.

کاردینال ساندری بیان کرد: کتاب روابط ایران و واتیکان بیان‌گر وجود رابطه کهنی بین واتیکان و ایران است؛ این کتاب در واقع نمایشگاهی از اخوت ما، گفت‌وگو و نرمش بین واتیکان و ایران است که به‌شکل به‌روز درآمده؛ اما ریشه‌های کهن دارد.

وی گفت: در این کتاب تمام نامه‌های مبادله‌شده بین پادشاهان ایران و پاپ‌های واتیکان، جمع‌آوری شده که حاوی پیام‌های خوب و مهمی می‌باشند.

رئیس مجمع کلیساهای شرق اظهار کرد: ما می‌توانیم تجاربمان را در موضوعات مرتبط با کرامت انسان همچون آزادی و احترام به حیات بشر، از دوران جنینی گرفته تا زمان مرگ را با هم به‌اشتراک بگذاریم.

وی با تأکید بر اینکه همه انسان‌ها حق دارند در کمال کرامت و در آرامش زندگی کنند، عنوان کرد: باید به آزادی دینی و احترام به ادیان مختلف توجه کنیم و بدانیم که همه زیر سایه خداوند یگانه هستیم؛ این به صلح و آرامش جهانی کمک می‌کند.

• گردآوری و نشر نسخ خطی مکاتبات بین ایران و واتیکان

پروفسور دونته‌سه مؤلف کتاب «روابط ایران و واتیکان» هم در این وبینار، ضمن تشریح بخش‌های مختلف این کتاب، گفت: این کتاب روابط ایران و رم را در میان نسخ خطی تاریخی جست‌وجو کرده است.

وی افزود: فهرست کامل مکاتبات میان پاپ‌های رم و پادشاهان ایران، از زمان ایلخانان تا نیمه قرن بیستم میلادی، یکی از بخش‌های کتاب «روابط ایران و واتیکان» را تشکیل می‌دهد.

مؤلف کتاب «روابط ایران و واتیکان» خاطرنشان کرد: این فهرست به ترتیب تاریخی تنظیم شده و نامه‌هایی که از سوی پادشاهان ایران به پاپ‌های واتیکان و بالعکس ارسال شده است، در این کتاب به انتشار رسیده‌اند.

وی مکاتبات تاریخی بین ایران و واتیکان را نشان‌دهنده سابقه تعاملات دوستانه بین این دو کشور دانست و گفت: این مکاتبات بیان‌گر رابطه همراه با مودت در ادوار مختلف تاریخ ایران و واتیکان هستند؛ هیچ کشور اسلامی در طول تاریخ و در سده‌های مختلف، به‌اندازه ایران، تعامل، مکاتبات رسمی و ارتباطات دوستانه و صمیمی با واتیکان نداشته است.

در واکنش مراجع عظام، علما و نهادهای حوزوی به حادثه تروریستی در مسجد پیشاور پاکستان عنوان شد

دولت پاکستان باید با مسئولیت‌پذیری، اقدامات مؤثری در حمایت از جان شیعیان انجام دهد

آیات عظام سیستانی، مکارم شیرازی، شبیری زنجانی، نوری همدانی، حضرت آیت‌الله علوی گرگانی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، با صدور پیام‌های تسلیت ضمن محکوم کردن حمله تروریستی به مسجد کوچا ریسالدار پیشاور پاکستان با مردم این کشور ابراز همدردی کردند. در ادامه به گزیده‌ای از این پیام‌ها اشاره می‌شود.

• آیت‌الله‌العظمی سیستانی

به گزارش خبرگزاری حوزه، دفتر حضرت آیت‌الله سیستانی در بیانیه‌ای انفجار تروریستی شهر پیشاور پاکستان را محکوم و اعلام کرد: حادثه دردناکی که امروز حین برگزاری نماز جمعه در مسجد کوچا ریسالدار رخ داد و طی آن شمار زیادی از نمازگزاران بی‌گناه شهید و یا زخمی شدند، باعث تألم و اندوه شدید شد.

دفتر حضرت آیت‌الله سیستانی همچنین از دولت پاکستان خواست که از اقلیت‌ها در پاکستان در برابر جنایت‌های تروریسم حمایت کرده و اقدامات لازم در این زمینه را اتخاذ کند.

• آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

متأسفانه این قتل‌عام‌های زنجیره‌ای که در برابر چشم جهانیان رخ می‌دهد، توسط دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی محکوم نگردیده و برای مهار این جنایات، اقدام جدی صورت نمی‌گیرد که ادامه این روند، مسلماً عواقب وخیمی را در پی خواهد داشت.

اینجانب این مصیبت جانگداز را به پیشگاه ولی‌الله‌الاعظم (ارواحنا له الفداء) و عموم مسلمانان، خاصه خانواده‌های قربانیان و بستگان آنان تسلیت می‌گویم و رحمت و مغفرت را برای تمام شهیدان این حادثه تأسف‌بار و شفای عاجل مجروحان را از درگاه خداوند متعال خواستارم.

• آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانی

خداوند متعال، روح پاک شهدای این فاجعه را با اولیای الهی محشور و به مجروحان این جنایت هم، شفای عاجل عنایت بفرماید.

امید است همه مسلمانان با تمسک به سیره و بیانات نورانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، از ایجاد تفرقه و فتنه جلوگیری کنند؛ مسئولان کشور پاکستان نیز، باید جهت مجازات عوامل این فاجعه دردناک و برقراری امنیت و حمایت از مردم مظلوم و بی‌پناه در برابر گروه‌های افراطی و تروریستی، اقدامات لازم را انجام دهند.

• آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

اینجانب ضمن محکوم کردن این عمل غیرانسانی، همدردی و تسلیت خود را با ملت عزیز پاکستان اظهار می‌دارم و امید آن دارم که با وحدت و همبستگی، بتوان نقشه‌های دشمن در تفرقه بین مسلمان را خنثی کرد.

اطمینان داریم این خون‌های به‌ناحق ریخته‌شده، به‌زودی طومار ظلم و ستم ظالمان را درهم خواهد پیچید ان‌شاءالله. در پایان ضمن طلب علو مقام برای شهدای این حادثه، سلامتی مصدومان را از خداوند متعال مسئلت می‌کنم.

• حضرت آیت‌الله علوی گرگانی

اینجانب ضمن عرض تسلیت به خانواده شهدای این واقعه و آرزوی سلامتی برای مجروحان، با محکوم کردن این جنایت، از دولت پاکستان می‌خواهم که زمینه این‌گونه حملات به مجامع دینی را که مانع وحدت مسلمانان است، از بین ببرند و برای شهدای این حادثه تلخ مغفرت و رضوان الهی و برای بازماندگان نیز صبر و اجر وافر از خداوند طلب می‌کنم.

• دفتر حضرت آیت‌الله سید محمدتقی مدرسی

دفتر آیت‌الله مدرسی این عملیات وحشیانه تروریستی را تجاوز به ارزش‌های دینی و تمدنی برشمرد و دولت پاکستان را به حمایت کافی از نمازگزاران در این کشور مسلمان دعوت کرد.

دفتر ایشان در این بیانیه، عملیات تروریستی شهر پیشاور را به‌شدت محکوم و تأکید کرد: صهیونیسم جهانی و مزدوران ترسوی آن، در قبال این جنایت‌ها، هزینه سنگینی خواهند داد. کشور مسلمان پاکستان، باید تمامی امکانات امنیتی را برای نمازگزاران و سایر فرزندان امت فراهم آورد.

• جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ انالله و انا الیه راجعون

جنایت خون‌بار کشتار شیعیان نمازگزار در پیشاور پاکستان دل‌ها را غمگین و لبریز از اندوه کرد.

این جنایت گرچه توسط جاهلان متعصب و تکفیری‌های مزدور آمریکایی واقع شده است؛ اما دستان پنهان استکبار و صهیونیسم بین‌الملل به‌وضوح در این جنایت دیده می‌شود.

ضربه زدن به وحدت اسلامی و تلاش برای تحریک احساسات جریان‌ها و مذاهب مختلف اسلامی جهت جنگ مذهبی و خونریزی، هدف اصلی جبهه کفر و استکبار است و این جنایت‌ها ریشه در طراحی‌های سرویس‌های اطلاعاتی غربی و عبری دارد.

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ضمن محکوم کردن این اقدام ددمنشانه، عموم مسلمین را به هوشیاری و شناخت توطئه‌های دشمن دعوت می‌کند و اعلام می‌دارد:

دولت پاکستان باید با مسئولیت‌پذیری و مقابله با جریانات تکفیری و تروریستی، اقدامات مؤثری در حمایت از جان شیعیان انجام دهد و در مجازات این جانیان هیچ کوتاهی نکند.

تکفیری‌ها هیچ نسبتی با دین و انسانیت ندارند و سال‌هاست، با ریختن خون شیعه و سنی، ماهیت ضد اسلامی و انسانی خود را نشان داده‌اند. مردم شریف و علمای دردآشنای پاکستان با تمسک به وحدت و عقلانیت، دشمنان اصلی را بشناسند و نگذارند، تلاش وحدت‌ستیزان و تفرقه‌سازان مؤثر واقع شود.

ملت‌ها و دولت‌های اسلامی و سازمان‌های بین‌المللی نباید در مقابل این خونریزی‌ها سکوت کنند و بر همین اساس، باید با جریان‌سازی و افشای ماهیت تکفیری‌ها، جبهه مزدوران جاهل استکبار را رسوا کرد و افکار عمومی و نخبگان عالم را از حقایق ظلم و ستم مافیایی آمریکایی در ترویج تروریسم آگاه کرد.

خداوند ارواح نمازگزاران شهید این حادثه دردناک را مشمول رحمت و مغفرت بیشتر خود قرار دهد و مصدومان و مجروحان را شفای عاجل عنایت بفرماید ان‌شاءالله. «لا حول ولا قوة إلا بالله العلی العظیم و سیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون».

سیدهاشم حسینی بوشهری

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

• مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، این جنایت سبعانه را، که اتحاد مسلمین را نشانه رفته است، محکوم نموده و با عرض تسلیت و ابراز همدردی با خانواده‌های داغدار، اعلام می‌دارد: این اقدام‌های کور و منافقانه، صفوف اتحاد ملت مسلمان را فشرده‌تر و مردم مظلوم آن دیار را هوشیارتر می‌کند.

برای عموم امت اسلام و ملت مسلمان پاکستان، صبر و شکیبایی و برای آسیب‌دیدگان شفای عاجل و برای شهدای این رخداد تلخ، علو درجات مسألت می‌نماییم و از دولت محترم پاکستان موکداً می‌خواهیم، در جهت حمایت از مردم بی‌پناه، در مقابل ظلم و جنایت گروه‌های تروریستی، چاره‌اندیشی نموده و اقدامات پیشگیرانه و لازم را در نظر بگیرد و اجازه ندهد، اجتماعات دینی آنان مورد حملات خشونت‌بار و وحشیانه گروه‌های افراطی و سنگدل واقع شود.

عزت و عظمت و پیروزی اسلام و مسلمانان و دفع شر اعداء را از خداوند متعال خواستارم.

گفتنی است که تاکنون شهادت بیش از ۵۰ نفر در این حمله تروریستی تأیید شده در حالی که بیش از ۲۰۰ نفر از حاضران در مسجد نیز زخمی شده‌اند و حال بسیاری از آنان وخیم گزارش شده است.

مدیر حوزه‌های علمیه در دیدار دبیرکل شورای جهانی کلیساها

در گفت‌وگوی بین‌الادیانی نباید لحظه‌ای غفلت کرد

نقاط مشترک بین‌الادیانی و به‌ویژه بین اسلام و مسیحیت زیاد است و بشر امروز نیاز دارد که این اشتراکات را بداند؛ چراکه حل بسیاری از مشکلات جوامع امروزی در گرو توجه به این اشتراکات است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۱۲ اسفند در دیدار یوآن سائوکا، دبیرکل شورای جهانی کلیساها که در دفتر مدیر حوزه‌های علمیه در قم برگزار شد، در سخنانی به تبیین اهمیت تعامل بین‌الادیانی پرداخت و گفت: بنده، هم به‌عنوان حوزه و هم به‌عنوان جامعة المصطفی العالمیه آمادگی خود را برای تعمیق گفت‌وگوها با رویکردی عادلانه و معطوف به نیازهای بشر اعلام می‌کنم.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با بیان اینکه گام اول در حل این چالش‌ها، ایجاد گفت‌وگوهای سازنده بین نهادهای فرهنگی و دینی جهان است، بر لزوم دست‌یابی ادیان مختلف به نقاط مشترک تأکید و عنوان کرد: ما باید در قرارگاه‌هایی بر پایه اشتراکات دینی برای مقابله با ظلم و ستم و رشد و تعالی بشر گام برداریم.

آیت‌الله اعرافی با اشاره به رشد علمی کشور در حوزه‌های مختلف، پس از انقلاب اسلامی، گفت: رشد علمی کشور به دست بخش‌های دولتی و خصوصی انجام می‌شود. ایران در فناوری‌های پیشرفته قدم‌های خوبی برداشته است و در این توسعه و تعمیق علمی و فناوری، به نکات مهمی توجه کرده است؛ اول، عدالت منطقه‌ای و جغرافیایی، به‌گونه‌ای که این مراکز علمی در سرتاسر ایران گسترده شده‌اند. دوم، عدالت زبانی و دینی و سوم نیز، عدالت جنسیتی؛ چراکه برخلاف قبل از انقلاب، امروزه حدود ۶۰ درصد مراکز دانشگاهی در اختیار بانوان است.

عضو فقهای شورای نگهبان با اشاره به لزوم تعامل و همکاری‌های مختلف مراکز علمی و دینی دنیا، افزود: ما معتقدیم که در مورد گفت‌وگوی بین‌الادیانی نباید لحظه‌ای غفلت کرد و من حتی از ابتدای شروع همه‌گیری کرونا تاکنون هم با بسیاری از رهبران و متفکران دینی دنیا مکاتبه و گفت‌وگو داشته‌ام.

مدیر حوزه‌های علمیه در بخش بعدی سخنان خود، به تبیین اهمیت و جایگاه قم در نشر و گسترش علوم انسانی و الهی پرداخت و گفت: قم یک پایگاه محوری و مهم در عالم اسلام است و می‌توان ادعا کرد که امروزه حوزه علمیه قم، به محور علم و معنویت در جهان اسلام تبدیل شده است.

امام جمعه موقت قم گفت: ایران یکی از پایگاه‌های جوشش نظرات علمی، عقلی و فلسفی می‌باشد و هر روز در قم، کرسی‌های متعدد درس فلسفه مشاء و حکمت متعالیه و فلسفه غرب دائر می‌باشد.

آیت‌الله اعرافی گفت: نقاط مشترک بین‌الادیانی و به‌ویژه بین اسلام و مسیحیت زیاد است و بشر امروز نیاز دارد که این اشتراکات را بداند؛ چراکه حل بسیاری از مشکلات جوامع امروزی در گرو توجه به این اشتراکات است.

وی افزود: ما نیاز به یک اسناد مشترک داریم تا مباحث در آن پیش‌بینی شود و عملیات فکری، فرهنگی مشترک در این اسناد دیده شود؛ چراکه اگر این مراکز علمی و دینی دنیا، به هم نزدیک شوند، طبعاً در عالم سیاست هم تأثیرات مثبتی خواهد داشت.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام

پیاده شدن احکام اسلام در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی، از برکات انقلاب اسلامی است

حجت‌الاسلام والمسلمین رمضانی اظهار کرد: پیاده شدن احکام در حوزه‌های اجتماعی و سیاسی، از برکات انقلاب اسلامی ایران بوده است. قبل از انقلاب بیشترین توجه‌ها به شأن فردی دین اسلام بود و اگر این مسیر ادامه پیدا می‌کرد، دنیای اسلام دنیای لیبرالی می‌شد.

به گزارش خبرگزاری ابنا، دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، طی مراسمی که ۵ اسفند در سالن کنفرانس مجمع قم برگزار شد، مسئول جدید دانشنامه ویکی‌شیعه را منصوب کرد.

در این مراسم حجت‌الاسلام والمسلمین رمضانی اظهار کرد: همه معاونت‌ها و بخش‌های مختلف مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام در مسیر تحول قرار گرفته‌اند و باید برای رسیدن به این هدف، مسیر بسیاری را طی کنیم.

وی افزود: از اهداف کلی مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام این است که به مرجعیت علمی و معنوی در جهان برسد.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام با بیان اینکه احکام دین اسلام در حوزه‌های مختلف باید پیاده شود، عنوان کرد: پیاده شدن احکام در حوزه‌های اجتماعی و سیاسی، از برکات انقلاب اسلامی ایران بوده است. قبل از انقلاب بیشترین توجه‌ها به شأن فردی دین اسلام بود و اگر این مسیر ادامه پیدا می‌کرد، دنیای اسلام دنیای لیبرالی می‌شد. مستکبران به دنبال این بودند که در مدیریت دنیا، جبری ایجاد و اندیشه‌های خود را جهانی‌سازی کنند؛ اما به‌لطف خدا موفق به این کار نشدند.

وی افزود: امروزه دنیای اسلام مقابل دنیای استکبار و شرق و غرب ایستاده است: لذا برای تبیین دین اسلام، باید فهم درست و عمیقی پیدا کنیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین رمضانی، با بیان اینکه اگر مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام بخواهد، به مرجعیت برسد الزاماتی دارد، اظهار کرد: همه مجموعه‌های مجمع و معاونت‌ها باید در راستای مرجعیت عام قدم بردارند و ویکی‌شیعه می‌تواند، این مرجعیت عام را در سطوح مختلف نشان دهد؛ به‌گونه‌ای که دقیق‌ترین و عمیق‌ترین معارف را به دنیا ارائه کند.

وی همچنین گفت: ویکی‌شیعه باید مرجعیت جامع خود را در حوزه‌های مختلف نشان دهد. محاسن کلام اهل‌بیت علیهم‌السلام باید شرح شود تا نتیجه آن، تبعیت مردم باشد. آرزوی اولیه ما این است که ویکی‌شیعه ۱۰۰ هزار مدخل داشته باشد. ما در همه ابعاد از این دانشنامه حمایت می‌کنیم.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام اضافه کرد: می‌توان بدون هزینه یا هزینه‌های اندک، از مراکز و شخصیت‌های مختلف بین‌المللی برای توسعه مداخل ویکی‌شیعه و ترجمه آن به زبان‌های دیگر استفاده کرد.

وی توسعه زبان‌ها، توسعه کمی و کیفی مقالات، استفاده از متخصصان به‌روز و کارآمد، تهیه موضوعات مداخل برای ۵ تا ۱۰ سال آینده، ارتباط با اداره ترجمه و مطالعات راهبردی مجمع و ارتباط‌گیری با دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و مراکز داخل و خارج از کشور را، از اولویت‌های مسئول جدید ویکی‌شیعه بیان کرد و افزود: ویکی‌شیعه باید طرح‌های ابتکاری و ابداعی داشته باشد و متخصصان برای جامعیت و تعمق‌بخشی به ویکی‌شیعه کمک کنند. همچنین باید طلاب حوزه‌های علمیه با ویکی‌شیعه آشنا شوند.

گفتنی است، در این مراسم از زحمات حجت‌الاسلام دکتر فرمانیان مسئول پیشین دانشنامه ویکی‌شیعه قدردانی و با حکم دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام آقای ابراهیم امینی به‌عنوان مسئول جدید این دانشنامه منصوب شد. همچنین با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین رمضانی از تازه‌های نشر مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام رونمایی شد.

• اخبار کوتاه جهان

• ژاپن

▫ **حمله سایبری خط تولید تویوتا را تعطیل کرد: رویترز:** بعد از اینکه ژاپن بانک مرکزی روسیه را تحریم کرد، شرکت تویوتا اعلام کرده که به‌دلیل حمله سایبری، موقتا تمام خطوط تولیدش را تعطیل می‌کند.

• روسیه

▫ **پوتین برای پایان جنگ شرط گذاشت: پوتین در گفت‌وگو با ماکرون:** اوکراین باید علاوه بر غیرنظامی‌شدن، از حضور نازی‌ها پاک‌سازی شده و به کشوری بی‌طرف تبدیل شود. همچنین باید حاکمیت روسیه بر شبه‌جزیره کریمه به‌رسمیت شناخته شود.

▫ **خطر جنگ مستقیم با ناتو وجود دارد:** معاون وزارت خارجه روسیه: مسکو از حل مسائل با ناتو از طریق ابزارهای دیپلماتیک حمایت می‌کند اما خطر درگیری مستقیم بین روسیه و ناتو وجود دارد.

▫ **اوکراین با اطلاع آمریکا به‌دنبال سلاح اتمی بود:** رئیس سازمان اطلاعات خارجی روسیه مدعی شد، اطلاعات موجود نشان می‌دهد که اوکراین در تلاش برای دستیابی به سلاح اتمی بود و آمریکا نیز از این مسئله اطلاع داشت.

▫ **روسیه انتشار اخبار غلط در مورد ارتش را جرم اعلام کرد:** براساس مصوبه پارلمان روسیه، انتشار اطلاعات غلط درباره ارتش و نیروهای نظامی این کشور جرم محسوب شده و مجازاتی تا ۱۵ سال حبس خواهد داشت. همچنین درخواست از کشورهای خارجی برای تحریم روسیه، تا ۳ سال حبس خواهد داشت.

▫ **روسیه توییتر و فیسبوک را فیلتر کرد:** روسیه در پاسخ به محدود شدن رسانه‌های این کشور در شبکه‌های اجتماعی، دسترسی به فیسبوک را به‌طور کامل مسدود کرد و در ادامه از فیلتر شدن توییتر و یوتیوب خبر داد.

• آمریکا

▫ **تحریم فیفا برای روسیه:** فیفا و یوفا تیم‌های باشگاهی و ملی روسیه را از حضور در تمام مسابقات محروم کردند.

▫ **بایدن وضعیت اضطرار ملی در قبال ایران را تمدید کرد:** در حالی که دولت بایدن مدعی است با حسن نیت و جدیت مذاکرات وین را پیش می‌برد، وضعیت اضطرار ملی آمریکا در قبال ایران را تمدید کرد.

▫ **صادرات نفت ایران به چین از قبل تحریم‌ها بیشتر شد:** رویترز: خرید نفت چین از ایران در ماه‌های اخیر به بالاترین رقم رسیده و از اوج ۲۰۱۷ یعنی زمانی‌که صنعت نفت ایران هنوز تحت تحریم‌های آمریکا قرار نداشت، پیشی گرفته است.

• یمن

▫ **شورای امنیت انصارالله یمن را تحریم تسلیحاتی کرد:** شورای امنیت سازمان ملل متحد، ممنوعیت تسلیحاتی که پیش از این تنها برخی از سران انصارالله را هدف گرفته بود، به تمامی این گروه گسترش داد.

• لبنان

▫ **رفتار دوگانه دنیا و غرب در قبال جنگ روسیه: دبیرکل حزب‌الله لبنان:** معیارهای دوگانه در قبال تعامل با کشورهای دنیا وجود دارد. ما این سئوال را داریم که وقتی آمریکا به افغانستان و عراق حمله کرد و صدها هزار نفر را کشت، دنیا چگونه رفتار کرد و اکنون با ورود روسیه به اوکراین و آغاز یک نبرد و عملیات نظامی چگونه رفتار می‌کند؟!

• رژیم اشغالگر صهیونیستی

▫ **صهیونیست‌ها از دشمن فرضی هم شکست خوردند: القدس آنلاین:** واژگونی یک نفربر در رزمایش ارتش رژیم صهیونیستی در صحرای نقب باعث مجروحیت ۱۰ نظامی شد که حال ۵ نفر آن‌ها وخیم است. نظامیان زخمی‌شده از تیپ «گولانی» هستند که زبده‌ترین تیپ ارتش رژیم صهیونیستی است!

• پاکستان

▫ **انفجار تروریستی در مسجد شیعیان پیشاور پاکستان:** رسانه‌های پاکستانی از انفجار تروریستی در مساجد جامع شیعیان پیشاور خبر دادند. داعش مسئولیت این حمله را که در نتیجه آن ۵۷ تن کُشته و ۲۰۰ تن زخمی شدند، به عهده گرفت.

• ترکیه

▫ **انفجار تورمی در ترکیه؛ تورم استانبول به ۵۵ درصد رسید:** اتاق بازرگانی استانبول اعلام کرد که تورم ماه فوریه ۴.۴ درصد افزایش یافته و تورم سالانه (از بازه فوریه ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲) به ۵۵ درصد رسیده که بالاترین نرخ تورم طی ۲ دهه گذشته است.

مفتی اعظم عمان

موضع‌گیری غرب در خصوص بحران اوکراین، مایه عبرت است

شیخ احمد الخلیلی مفتی اعظم عمان در خصوص شیوه تعامل برخی از کشورهای غربی با بحران اوکراین در مقایسه با بحران‌های مشابهی که کشورهای شرقی مسلمان گرفتار آن بودند، واکنش نشان داد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، وی در صفحه توئیتر خود نوشت: اظهارات برخی از کشورهای غربی در بیان فرق میان جوامع شرقی مسلمان و جامعه اروپایی اوکراین که برای سلامت و کمک به آن تلاش می‌کنند، انسان را به عبرت‌گیری دعوت می‌کند.

شیخ الخلیلی افزود: آیا عقل مسلمانان به روی این حقایق گشوده شد و این مسائل پنهان برایشان آشکار شد؟!

گفتنی است، موضع‌گیری غرب در حمایت قدرتمندانه از اوکراین در جنگ روسیه، موج انتقادات را در منطقه عربی به وجود آورده است؛ چراکه موضع‌گیری کنونی غرب با موضع آن در خصوص بحران‌های سوریه، عراق، یمن، لیبی و کشورهای دیگر که در معرض درگیری‌های مشابه قرار گرفت، به‌شدت در تعارض است.

آیت‌الله شب‌زنده‌دار

هر کاری از سوی حوزه‌های علمیه در جهت ترقی طلاب مبارک است

آیت‌الله محمدمهدی شب‌زنده‌دار در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در مشهد، به‌مناسبت برگزاری المپیاد علمی نخبگانی حوزه علمیه خراسان، ابراز کرد: کاری که در حوزه علمیه به‌نحو صحیح، بتواند در ترقی طلاب، علاقه‌مندی به تحصیل، افزایش تعمیق و نهضت علمی با برپایی این‌گونه المپیادها راه بیفتد، مبارک است.

وی با اشاره به اینکه برگزاری این رقابت‌ها می‌تواند به پررنگ شدن حس و حال تحصیل علم کمک کند و از این‌رو، کار خیلی خوبی است، گفت: البته حضور در این رقابت، نباید به نیت رتبه آوردن و بالاتر قرار گرفتن باشد؛ زیرا جهات غیرالهی، به برکت کار ضربه می‌زند.

عضو فقهای شورای نگهبان با تأکید بر مسئله اخلاص، اظهار کرد: اگر کاری با هوای نفس باشد و یک فرد بخواهد تفوق خودش را بر دیگری ثابت کند، بر خلاف مقاصد است؛ لذا باید کاری کرد که افراد در عین حال که بر تحصیل و دنبال کردن مسائل علمی و فضیلت تشویق می‌شوند، هدف، رضایت‌مندی خداوند و حضرت بقیه‌الله‌الاعظم ارواحنافداه باشد.

وی با بیان اینکه قوام حوزه به معنویت است و باید این جهت تقویت شود، گفت: وقتی مرحوم حاج شیخ مرتضی حائری یزدی می‌خواست، به فرمایش مرحوم آخوند خراسانی در کفایة‌الاصول اشکال کند، بعد از نقل متنی از کفایه، با وجود ده یازده اشکالی که به کلام مرحوم آخوند داشت، بین دو سه اشکال، می‌فرمود: ما بنای بر اشکال نداریم، به‌جهت اقامه حق، این اشکالات مطرح می‌شود.

آیت‌الله شب‌زنده‌دار ابراز کرد: در واقع این نکته بدین جهت بود که خودشان و طلاب را متذکر این مطلب کنند که بیان این اشکالات، برای اقامه حق هست نه مسئله‌ای دیگر.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با بیان اینکه وقتی ایشان کلامی را از پدرشان مرحوم حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی، صاحب کتاب «دررالفوائد» نقل می‌کرد و بر این مطلب نقدی داشت، می‌فرمود: ایشان هم حق پدری و هم حق استادی به گردن من دارند و اگر ما اشکالی به کلام‌شان داریم، از این بابت است که چون الحق احق ان‌یتبع؛ داعی بر مناقشه از این جهت است که حق روشن شود.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه تصریح کرد: باید کاری کرد که در المپیادها این جهت‌ها پررنگ و تقویت شود.

مدیر امور فرهنگی و ایثارگران حوزه‌های علمیه کشور خبر داد

اعزام بیش از ۶ هزار طلبه به مناطق عملیاتی جنوب

حجت‌الاسلام هاشمی، از اعزام بیش از ۶ هزار طلبه به مناطق عملیاتی جنوب کشور خبر داد و گفت: اردوهای راهیان نور از ۱۷ اسفندماه تا ۵ فروردین ۱۴۰۰ به دو صورت «اعزام طلاب مجرد» و «اعزام خودرویی خانواده‌ها» انجام خواهد گرفت.

حجت‌الاسلام هاشمی، مدیر امور فرهنگی و ایثارگران مرکز امور طلاب حوزه‌های علمیه کشور، در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در اهواز، با اشاره به آخرین وضعیت اردوهای راهیان نور حوزه، اظهار کرد: امسال با نگاه تمرکزی به اردوهای راهیان نور، تلاش کردیم، ضمن ایجاد بستر و زیرساخت مناسب، طلاب حوزه‌های علمیه کشور را عازم مناطق عملیاتی جنوب کنیم.

وی با بیان اینکه اعزام طلاب به دو صورت مجردی و خانوادگی صورت خواهد گرفت، افزود: طبق هماهنگی‌های صورت‌گرفته، اردوهای راهیان نور به دو صورت «اعزام طلاب مجرد» و «اعزام خودرویی خانواده‌ها» می‌باشد، که در مجموع پیش‌بینی می‌شود، بیش از ۶ هزار نفر از مناطق عملیاتی دفاع مقدس بازدید کنند.

حجت‌الاسلام هاشمی، آمار طلاب اعزامی از استان‌های کشور به مناطق عملیاتی جنوب را، ۴ هزار نفر اعلام کرد و گفت: این تعداد نفرات با حدود ۱۶۰ دستگاه اتوبوس در بازه زمانی ۱۷ تا ۲۶ اسفندماه عازم سرزمین‌های نور خواهند بود که هر استان متناسب با آمار و ظرفیتی که دارد، کاروانی از ۱ تا ۱۷ دستگاه اتوبوس تشکیل خواهد داد.

مدیر امور فرهنگی و ایثارگران مرکز امور طلاب حوزه‌های علمیه کشور، در خصوص اعزام خودرویی حوزویان، گفت: بازه زمانی اعزام خودرویی طلاب و خانواده‌هایشان، ۲۵ اسفند تا ۵ فروردین‌ماه ۱۴۰۱ است که در این مدت، پذیرای بیش از ۲ هزار نفر در قالب ۶۰۰ خودروی شخصی حوزویان خواهیم بود.

وی در ادامه اظهار کرد: برنامه‌ای که برای زیارت معنوی طلاب و خانواده‌هایشان در نظر گرفتیم، در ۹ یادمان دفاع مقدس است که به‌طور میانگین روزانه از ۳ یادمان دفاع مقدس بازدید می‌کنند.

حجت‌الاسلام هاشمی، اسکان خودروهای شخصی حوزویان را در ۴ یادمان «شهید حبیب‌اللهی»، «شهید باکری خرمشهر»، «میثاق آبادان» و «دزفول» اعلام کرد و گفت: طبق برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته، خودروهای شخصی چهار شبانه‌روز در منطقه خواهند بود.

مدیر امور فرهنگی و ایثارگران مرکز امور طلاب حوزه‌های علمیه کشور، در پایان با تأکید بر اینکه سفرهای راهیان نور، سرمایه‌گذاری برای تقویت بنیه معنوی و اعتقادی طلاب است، گفت: از مسئولان و مدیران استانی حوزه‌های علمیه انتظار داریم که راهیان نور را سفرهایی هزینه‌بر تلقی نکنند؛ چراکه مطمئناً مسیر ثابت و مستحکمی که می‌تواند، ما را در این حرکت ثابت‌قدم نگه دارد، مسیر والای شهدا، ایثار و شهادت است که نمود عینی آن را می‌توان در سفرهای راهیان نور مشاهده کرد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران

طلاب جوان و توانمند وارد میدان جهاد تبیین شوند

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، با اشاره به جهاد تبیین و ضرورت پرداختن به این موضوع در حوزه‌های علمیه، گفت: نسبت به جهاد تبیین و معرفی دستاوردهای دین اسلام و انقلاب اسلامی باید طلاب جوان و توانمند را به میدان بیاوریم و با هجمه‌های بی‌امان ضد فرهنگی و عقیدتی دشمن مقابله کنیم.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور در مراسم اختتامیه نشست مدیران استانی حوزه‌های علمیه خواهران که در سالن آیت‌الله شرعی مرکز مدیریت این حوزه برگزار شد، ضمن تبریک فرا رسیدن مبعث پیامبر گرامی اسلام، حرکت در مسیر پیامبر اکرم ﷺ و اهل‌بیت علیهم‌السلام را رسالت حوزه‌های علمیه دانست و اظهار کرد: برای حوزه‌های علمیه مهم است که در راستای پاکدامنی مردم جامعه و پایداری خانواده تلاش کند و در این مسئله، تولید محتواهای کیفی و اثرگذار را مورد اهتمام قرار داده است.

وی با اشاره به جهاد تبیین و ضرورت پرداختن به این موضوع در حوزه‌های علمیه، خاطرنشان کرد: نسبت به جهاد تبیین و معرفی دستاوردهای اسلام و انقلاب اسلامی باید طلاب جوان و توانمند را به میدان بیاوریم و با هجمه‌های بی‌امان ضد فرهنگی و عقیدتی دشمن مقابله کنیم. اهتمام به برنامه ۵ ساله و تهیه برش‌های استانی و مدرسه‌ای از این برنامه جهت رفع کاستی‌ها و آسیب‌ها و تأمین استانداردها، از دیگر مسائلی بود که حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور به تشریح آن پرداخت و همچنین بورسیه‌سازی کادر مدارس و مدیریت‌های استانی جهت رشد و ارتقای علمی حوزه‌های علمیه خواهران ضروری برشمرد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، با بیان اینکه پذیرش حوزه دارای اهمیت است و این مهم است که استعدادهای بالا با شرایط سنی پایین و دغدغه‌های کمتر جذب حوزه شوند، افزود: مطلوب این است که جذب طلاب از بیوتات صالحه؛ یعنی از پاک‌ترین‌ها، در تراز انقلاب‌ترین‌ها و دارای فهم عمیق‌ترین‌ها صورت پذیرد.

وی ادامه داد: هر چه سن پذیرش افراد در حوزه پایین‌تر باشد، امید به تأثیرگذاری اجتماعی و تربیت طلاب توانمند بیشتر خواهد شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور، در بخش بعدی سخنان خود، حرکت به سمت پژوهش‌های حرفه‌ای را مهم ارزیابی و اظهار کرد: پژوهش یک حرفه و مهارت است و حوزه علمیه، باید به این توانمندی برسد که به‌اندازه کافی کرسی‌های مختلف علمی، ترویجی، پژوهشی، آزاداندیشی و غیره برگزار کند و همچنین بتواند، مجلات مختلف پژوهشی داشته و در قالب آن، پژوهش‌های فاخر و حرفه‌ای به جامعه و پژوهشگران ارائه کند.

وی تصریح کرد: ما امروز نیازمند جهش پژوهشی هستیم و این مسئله می‌طلبد، آحاد طلاب، اساتید و کادر حوزه‌های علمیه خواهران وارد میدان پژوهش شوند؛ چون حوزه علمیه‌ای می‌تواند به سمت مرجعیت علمی حرکت کند که توسعه‌یافتگی پژوهشی در آن اتفاق بیفتد.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری

تکثر قومی و مذهبی را نباید تهدیدانگاری کنیم

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی پیشنهاد کرد: قوه قضائیه جمهوری اسلامی توهین‌هایی را که مقام معظم رهبری در مورد آن فتوا داده‌اند، جرم‌انگاری کند تا کسی نتواند تعصبات کور را به صحنه رسانه برساند.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری، ۱۰ اسفند در محفل بین‌المللی شعر «مع‌الرسول» که به‌همت معاونت امور بین‌الملل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و با حضور ۳۰ شاعر از ۱۳ کشور جهان برگزار شد، ضمن خیرمقدم به میهمانان و قدردانی از برگزارکنندگان این محفل، گفت: در قرآن کریم، معیت با رسول خدا ﷺ به کسانی که بین خود محبت و رأفت را انفاق می‌کنند و با دشمنان با حدت و شدت برخورد می‌کنند، نسبت داده شده است و آنان که می‌خواهند، با پیامبر ﷺ باشند، باید این دو ویژگی را داشته باشند و اگر کسی داعیه‌دار اسلام است و خود را منتسب به اسلام می‌داند، باید با همه مسلمانان با رحمت و مودت برخورد کند.

وی ادامه داد: خود پیامبر ﷺ به‌سبب رحمت الهی که بر قلب ایشان نازل شده بود، با نرمی و رحمت و لطافت با همه مسلمانان برخورد می‌کرد. قرآن می‌فرماید، اگر سنگ‌دل و بدخلق بودی، همه از دور تو پراکنده می‌شدند.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری افزود: به حکم آیات قرآن که پیامبر ﷺ برای ما اسوه و الگوست، ما هم باید اخلاق نبوی داشته باشیم، با مسلمانان دیگر با نرمی و آرامی سخن بگوییم؛ نه اینکه تخم نفاق را بین آنها بیفشانیم و موجبات دشمنی را فراهم کنیم.

وی ادامه داد: متأسفانه ما در حال حاضر در حال گسست در بین برخی از جوامع اسلامی هستیم؛ نسبت به همدیگر تکفیر می‌کنیم و سنگدل هستیم و حرکت‌هایی از ما سر می‌زند که با اخلاق نبوی و با اهدافی که پیامبر اکرم ﷺ به‌خاطر آن مبعوث شدند، مطابقت ندارد.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی اظهار کرد: متأسفانه امروز ملاحظه می‌کنیم که برخی از روحانیون و مداحان روی منبر به مقدسات مذاهب دیگر توهین می‌کنند و لعن می‌فرستند. علی‌رغم اینکه مقام معظم رهبری تأکید کردند و فتوا دادند که توهین به مقدسات مذاهب دیگر حرام است، در عین حال برخی‌ها، اصول و چارچوب‌های اخلاق نبوی ﷺ و اهل‌بیت علیهم‌السلام را رعایت نمی‌کنند و زمینه تکفیر را برای شیعه و سنی فراهم می‌آورند.

وی گفت: طبیعی است که اگر شما به مقدسات اهل‌سنت توهین کردید، چه‌بسا موجب توهین و تکفیر متقابل شود و موجبات خون‌ریزی و دشمنی و عداوت را در بین مسلمانان فراهم بیاورد.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری تصریح کرد: ما هیچ‌گاه هیچ توهینی را از ائمه اطهار علیهم‌السلام علیه دشمنان خودشان نشنیدیم. توهین متعلق به کسانی است که احساس ضعف در عقیده و یا رفتار دارند؛ وگرنه کسی که استدلال و استنباط قوی داشته باشد و در مقابل باطل بتواند سخن بگوید، هیچ‌وقت لب به توهین باز نخواهد کرد.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی گفت: پیشنهاد می‌کنیم قوه قضائیه جمهوری اسلامی توهین‌هایی را که مقام معظم رهبری هم در مورد آن فتوا داده‌اند، جرم‌انگاری کند تا کسی نتواند این تعصبات کور را به صحنه رسانه برساند. باید توهینی که در صحنه رسانه عرضه می‌شود، جرم‌انگاری شود تا همه متوجه شوند، این کار حرام و خطاست و نباید انجام شود.

وی افزود: از ریاست محترم حوزه‌های علمیه شیعه هم درخواست می‌کنم، از اقدام روحانیونی که به مقدسات اهل‌سنت توهین می‌کنند، جلوگیری کنند؛ چراکه موجبات خون‌ریزی شیعیان در کشورهای دیگر را فراهم می‌آورد. شیعیان در کشورهای دیگر حداقلی هستند و باید متوجه سخنان خود باشیم. آیا این، کاری است که قرآن از ما خواسته تا برادری و اخوت را در بین مسلمانان توسعه بدهیم؟! آیا این معیت با رسول خدا ﷺ است که ما به جای رحماء بینهم، طوری سخن بگوییم که شیعیانی بیایند اهل‌سنت را تکفیر کنند و یا بالعکس؟!

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری اظهار کرد: جریان‌های تکفیری که از اهل‌سنت و شیعه وجود دارند، ابزار دشمن صهیونیستی است و آن رژیم مایل است، که آن را در جامعه اسلامی ترویج دهد. خوب است شعرا به این نکات توجه داشته باشند؛ ما برخی شعرها را می‌بینیم که در مسیر وحدت بیان شده است و نشان می‌دهد که اگر قرار است، شیعه و سنی به جان هم بیفتند، این همان تیغ صهیونیستی است که همان‌طور که سر شیعیان را می‌برد، سر اهل‌سنت را هم خواهد برید.

وی خاطرنشان کرد: آنها از هر وسیله‌ای برای تفرقه بین امت اسلامی و شکستن وحدت اسلامی بهره می‌برند و در آتش سوزان تفرقه می‌دمند تا این آتش برافروخته‌تر شود و جامعه اسلامی را بسوزانند. تیغ آنها در برابر شیعه و اهل‌سنت یک تیغ است و سر هر دو را می‌برند؛ لذا پیشنهاد می‌کنیم به عزیزان اهل سنتی که دیگر فرقه‌های اهل‌سنت را تکفیر می‌کنند که از این تکفیر دست بردارند.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی عنوان کرد: متأسفانه از هر فرقه‌ای و مذهبی، متعصبان اندکی وجود دارند. پیروان مذاهب باید توجه داشته باشند که این متعصبان اندک را به حساب کل شیعه نگذارند و شیعیان هم متعصبان اهل‌سنت را به حساب کل اهل‌سنت نگذارند.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری خاطرنشان کرد: متأسفانه ما امروز در کشور خودمان هم ملاحظه می‌کنیم، برخی، وجود اقوام و مذاهب مختلف را تهدیدانگاری می‌کنند. باید توجه داشت، اقوام و مذاهب مختلف در کشور، مایه عزت کشور هستند. ما نشان دادیم که علی‌رغم اختلافات قومی، مذهبی در کنار هم زندگی مسالمت‌آمیزی داریم و برای اعتلای نظام جمهوری اسلامی، از جنگ تحمیلی گرفته تا محاصره اقتصادی دست به دست هم داده و در مقابل دشمنان سینه سپر کرده و ایستادگی کردیم؛ لذا تکثر مذاهب و اقوام موجبات اعتلا و سربلندی نظام جمهوری اسلامی را پدید آورده است.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی تأکید کرد: بنابراین ما نباید تکثر قومی و مذهبی را تهدید بدانیم، اینها فرصت هستند نه تهدید؛ ما مشاهده می‌کنیم شوراهای تأمین در برخی از استان‌ها می‌نشینند و احکامی را صادر می‌کنند که ممکن است، تلقی ظلم به حق‌الناس بشود؛ اگر عالمی قصد دارد، مدرسه خود را توسعه بدهد و اهل سنتی را که در مقابل استکبار و دشمنان اسلام و تحرکات وهابیت است، تربیت کند، این به نفع نظام جمهوری اسلامی است.

وی ادامه داد: مقام معظم رهبری فرمودند که تمدن نوین اسلامی، جز با همکاری شیعه و سنی امکان‌پذیر نیست. این نشان می‌دهد که تمدن‌سازی یک راهبرد است؛ نه یک تاکتیک و برنامه موقت؛ بلکه یک برنامه درازمدت دائمی است و همکاری بین شیعه و اهل‌سنت برای تمدن‌سازی نوین اسلامی ضروری است.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی افزود: به عزیزان در شوراهای تأمین توصیه می‌کنم بعضاً احکامی از آنها صادر نشود که حقی را از حق‌الناس ضایع کنند و نگذارند، آزادی که قانون اساسی به آنها اعطا کرده است، از بین برود.

وی گفت: داعیه‌ای که نظام جمهوری اسلامی در جهان بلند کرده، این است که ما تحمل و مدارا داریم، اهل صلح هستیم و با کسی جنگ نداریم و اجازه می‌دهیم، نه‌تنها مذاهب مختلف بلکه ادیان مختلف هم در کنار هم به مذهب و دین خود متعهد باشند و مطابق آنچه انتخاب کردند، حقیقت زندگی خود را شکل دهند.

نماینده ولی‌فقیه در یزد

برای جهاد تبیین و مقابله با جنگ ترکیبی، نیاز به نیروی تراز انقلاب اسلامی و کادرسازی داریم

امام جمعه یزد، با بیان اینکه برای مقابله با جنگ ترکیبی و جهاد تبیین، نیاز به نیروی تراز انقلاب اسلامی و کادرسازی داریم، تصریح کرد: جنگ ترکیبی که رهبر معظم انقلاب مطرح کردند، می‌تواند به‌معنای جمع شدن بسیاری از کشورها علیه ایران باشد؛ همچنین می‌تواند به‌معنای جنگ از ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی، دفاعی، فرهنگی و اقتصادی باشد که در هر دو حالت، باید با انسجام و اتحاد، توطئه‌های دشمنان را خنثی کنیم.

به گزارش خبرگزاری حوزه از یزد، آیت‌الله ناصری در دیدار جمعی از مدیران و فعالان فرهنگی یزد، با اشاره به اینکه در حوزه دینی، فرهنگی و اجتماعی باید چشم‌انداز ۱۰ ساله داشته باشیم، اظهار کرد: در همه حوزه‌های صنعتی، اقتصادی، گردشگری و... برنامه‌ریزی وجود دارد؛ اما در زمینه‌های فرهنگی، دینی و اجتماعی برنامه‌ریزی مناسب و بلندمدت انجام نشده است.

امام جمعه یزد با اشاره به سخنان مقام معظم رهبری گفت: در حوزه فرهنگی و دینی باید بسیار جدی‌تر به بازخوانی بیانیه گام دوم انقلاب بپردازیم.

آیت‌الله ناصری عنوان کرد: یکی از مسائل مهم مدنظر رهبری، بحث استمرار انقلاب است؛ موضوعی که هدف اصلی دشمنان است و تلاش می‌کنند، این مهم دچار مشکل شود و مدام نقشه می‌کشند که انقلاب را از بین ببرند. همان‌طور که در دوران مشروطه این اقدام را انجام دادند.

آیت‌الله ناصری تصریح کرد: جنگ ترکیبی که رهبر معظم انقلاب مطرح کردند، می‌تواند به‌معنای جمع شدن بسیاری از کشورها علیه ایران باشد؛ همچنین می‌تواند به‌معنای جنگ از ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی، دفاعی، فرهنگی و اقتصادی باشد که در هر دو حالت، باید با انسجام و اتحاد، توطئه‌های دشمنان را خنثی کنیم.

آیت‌الله ناصری با اشاره به اینکه رهبری در برابر چنین جنگی، جهاد تبیین را مطرح کردند، افزود: در کنار تبیین دستاوردهای انقلاب، اقدامات و خیانت‌های دشمنان نیز، باید برای مردم مطرح شود.

امام جمعه یزد یادآور شد: برای مقابله با جنگ ترکیبی و انجام جهاد تبیین، نیاز به نیروی تراز انقلاب اسلامی و کادرسازی داریم؛ بنابراین تربیت نیروهای انسانی متعهد، متخصص، دل‌سوز و انقلابی نیز باید مورد توجه باشد.

نماینده ولی‌فقیه در هرمزگان

پاسخگویی به شبهات و کاستی‌های نظام حکمرانی دشمن تشریح شود

نماینده ولی‌فقیه در استان هرمزگان، با تأکید بر اینکه پاسخگویی به شبهات و کاستی‌های نظام حکمرانی دشمن تشریح شود، گفت: دشمن باید سردرگم و دچار ابهام شود و این امر نیز، مستلزم جنگ ترکیبی است.

به گزارش خبرگزاری حوزه از بندرعباس، حجت‌الاسلام والمسلمین عبادی‌زاده، ۱۲ اسفند در دیدار با رؤسا و مسئولان دفاتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌های استان هرمزگان، اظهار کرد: حضرت آقا در موضوع جهاد تبیین به موضوع تهاجم اشاره کرده و فرمودند: وقت آن است که ما به دشمن در حوزه جنگ ترکیبی حمله کنیم. به‌همین جهت باید زیرساخت‌های لازم، برای حمله و ایجاد شبهه برای دشمن را فراهم کنیم.

وی با ذکر این نکته که دشمن به دنبال القای ناکارآمدی نظام مقدس جمهوری اسلامی است، عنوان کرد: علاوه بر پاسخگویی بر شبهات، باید نقص‌ها و کاستی‌های نظام حکمرانی دشمن را نیز تشریح و اعلام کنیم.

نماینده ولی‌فقیه در استان هرمزگان، بیان کرد: دشمن باید سردرگم و دچار ابهام شود و این امر نیز، مستلزم جنگ ترکیبی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین عبادی‌زاده، ضمن تأکید بر افزایش سرعت فعالیت‌ها، علیه دشمن، اظهار کرد: باید تلاش شود که رضایت‌مندی حضرت آقا در این حوزه جلب شود و این مهم نیز، از مسیر جهاد تبیین عبور خواهد کرد.

نماینده ولی‌فقیه در گیلان

شأن امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف در جشن‌های نیمه شعبان حفظ شود

نماینده ولی‌فقیه در استان گیلان، انتظار فرج را از بالاترین اعمال دانست و گفت: شأن امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف در جشن‌های نیمه شعبان حفظ شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از گیلان، حجت‌الاسلام والمسلمین رسول فلاحتی، ۲ اسفند در جلسه شورای سیاست‌گذاری بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف گیلان، در مصلای رشت، با بیان اینکه جشن میلاد امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، باید گسترده و باشکوه برگزار شود، تصریح کرد: برنامه‌های نیمه شعبان باید متناسب با شأن امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف برگزار شود.

امام جمعه رشت خواستار چراغانی شهرها در نیمه شعبان شد و بیان کرد: اگر نیروهای انقلابی با همگرایی در فضای مجازی فعالیت داشته باشند، جشن میلاد امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف در شبکه‌های اجتماعی اثرگذار است.

وی رسانه را از ابزارهای خوب ترویج فرهنگ مهدویت عنوان کرد و گفت: معرفی امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف برای همه سنین به‌ویژه جوانان بسیار حائز اهمیت است.

حجت‌الاسلام والمسلمین فلاحتی با تأکید بر همگرایی در اجرای برنامه‌های نیمه شعبان، اظهار کرد: خشنودی دل امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف و مردم از ثمره‌های همگرایی اجرای برنامه‌های نیمه شعبان است.

رئیس شورای سیاست‌گذاری بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف گیلان، در پایان ، انتظار فرج را از بالاترین اعمال عنوان کرد و گفت: فرهنگ انتظار امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف وسیله‌ای است که می‌تواند، انسان را به کمال برساند.

افق حوزه
• سال بیستم
• شماره ۷۰۳
• دوشنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۰
• ۱۲ صفحه • ۳۰۰۰ تومان
Ofogh-e Hawzah Weekly
• صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
• مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: محمدرضا برته
• سردبیر: رمضانعلی عزیزی
• با همکاری هیأت تحریریه
• تلفن: ۳۲۹۰۰۵۳۸ • نمابر: ۳۲۹۰۱۵۲۳ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
• نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
• پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
• پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
• امور هنری: سید امیر سجادی
• کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵

در محضر نور

امام صادق علیه‌السلام

تَوَقَّعْ امْرَ صَاحِبِکَ لَیْلَکَ وَ نَهارَکَ، فانَّ اللهَ کُلَّ یَوْمٍ هُوَ فی شَأنٍ، لا یَشْغَلُهُ شأنٌ عَنْ شَأنٍ.

شب و روز، منتظر ظهور مولایت باش! زیرا خداوند هر روز دست به کار تازه ایست و هرگز کار و شأنی وی را از کار و شأن دیگری باز نمی دارد.

بحارالأنوار ۹۵/ص۱۵۷

سخن بزرگان

امام خمینی قدس‌سره

ما همه انتظار فرج داریم و باید در این انتظار، خدمت کنیم. انتظار فرج ، انتظار قدرت اسلام است و ما باید کوشش کنیم تا قدرت اسلام در عالم تحقق پیدا بکند و مقدمات ظهور ان شاءالله تهیه بشود.

صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۳۷۴

در همایش علمی «آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمه‌الله‌علیه؛ میراث‌دار صد سال تاریخ حوزه علمیه قم» عنوان شد

حوزه علمیه با سیاست به‌معنای درستش گره خورده است

همایش علمی «آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمه‌الله‌علیه؛ میراث‌دار صد سال تاریخ حوزه علمیه قم» و نخستین پیش‌نشست کنگره صدسالگی بازتأسیس حوزه علمیه قم، با سخنرانی آیات خاتمی عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه و اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه، ۱۲ اسفند در سالن همایش‌های مدرسه عالی دارالشفای قم برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سیداحمد خاتمی در این مراسم، اظهار کرد: خاندان مرحوم آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی، خاندان مبارزه با طاغوت بودند؛ پدر و برادر بزرگ ایشان، حاج‌آقا علی صافی، ضد طاغوت و ضد شاه بودند.

سخنگوی مجلس خبرگان رهبری تصریح کرد: آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی جدا دیدن حوزه از سیاست را جدا دیدن حوزه از حوزه می‌دانستند. حوزه پیوندخورده با سیاست به‌معنای صحیح آن یعنی تدبیر و مدیریت است.

وی بیان کرد: اگر بخواهم تعریفی از «سیاست» داشته باشم، باید بگویم، تدبیر است. یک بار سیاست، قیام جانانه‌ای مثل قیام امام حسین علیه‌السلام می‌شود و یک بار نرمش قهرمانانه، مثل اقدام امام حسن علیه‌السلام است. هر دو سیاس‌العباده هستند؛ چه امام حسین علیه‌السلام که قیام کرد و چه امام حسن علیه‌السلام که آن نرمش قهرمانانه را انجام دادند.

امام جمعه موقت تهران تأکید کرد: تعبیر از سیاست آن نیست که فرد درگیری و مبارزه داشته باشد؛ تفسیر درست، تدبیر است که باید نسبت به اقتضائات و شرایط، آن را هزینه کرد.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه گفت: شرایطی که برای امام خمینی رحمه‌الله‌علیه فراهم بود، برای آیت‌الله حائری فراهم نبود؛ بعد از ماجرای مشروطیت، مردم دل‌زده و مأیوس شده بودند. در ماجرای ضرب و شتم آیت‌الله محمدعلی بافقی توسط رضاخان در مشهد، کمترین واکنشی از سوی مردم صورت نگرفت؛ اما در ماجرای مقاله توهین‌آمیز ارتجاع سرخ و سیاه، مردم به‌پا خاستند و انقلابی ایجاد شد.

عضو فقهای شورای نگهبان، در بخش دیگری از سخنان خود، به موضوع «سده حوزه، سده نفی سکولاریسم از آیت‌الله‌العظمی حائری تا آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمه‌الله‌علیهما » پرداخت و افزود: حوزه علمیه قم از آغاز تاکنون ۶ دوره داشته است؛ دوره اول که دوره ۱۵ ساله مرحوم آیت‌الله حائری است که از ۱۳۰۱ آغاز می‌شود و تا ۱۳۱۵ ادامه دارد. دوره دوم که دوره فترت و رکود حوزه است که بین مرحوم آیت‌الله حائری و آیت‌الله‌العظمی بروجردی و [در زمان] علمای ثلاث (مرحوم آیت‌الله سید محمدتقی خوانساری، مرحوم آیت‌الله حجت و مرحوم آیت‌الله صدر) است. دوره سوم که دوره مرحوم آیت‌الله‌العظمی بروجردی و دوره شکوفایی حوزه است. دوره چهارم که دوره تبعید امام خمینی قدس‌سره است که آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمه‌الله‌علیه در حفظ حوزه و مبارزه با طاغوت نقش اول را داشتند. دوره پنجم که دوره امام خمینی قدس‌سره است که در این ده سال، بر حفظ و رشد و ارتقای حوزه علمیه قم اهتمام داشتند و دوره ششم که دوره رهبر انقلاب اسلامی است.

عضو هیئت‌رئیسه مجلس خبرگان رهبری، نگاه مرحوم آیت‌الله حائری به سیاست را مورد توجه قرار داد و افزود: حوزه علمیه قم حافظ دین است و دین منهای سیاست، به‌تعبیر امام راحل، انکار بدیهیات است. امام امت رحمه‌الله‌علیه به پنج دلیل معتقد بودند که دین پیوند با سیاست دارد؛ اول، ایشان انکار ضرورت تشکیل حکومت اسلامی را به‌معنای انکار جامعیت احکام و جاودانگی آنها می‌داند. دوم، ماهیت و چگونگی احکام اسلام در کتاب‌های امام خمینی قدس‌سره تبیین شده است. سوم، احکام اسلامی تا قیامت جاری و تعطیل‌ناپذیر است. چهارم، ادله روایی است که مرحوم آیت‌الله‌العظمی صافی در منتخب‌الاثر آوردند و صدر روایت این است که «الإسلام والسلطان أخوان توأم، لایصلح واحد منهما إلا بصاحبه، فالإسلام أس والسلطان حارس و ما لا أس له منهدم و ما لاحارس له ضائع». عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه گفت: تفسیر اینکه سیاست یعنی درگیری و مبارزه، تفسیر صحیحی نیست؛ بلکه سیاست به‌معنای تدبیر است و با این نگاه، کاری که مرحوم آیت‌الله حائری در اوج قدرت رضاخان انجام داد، کار بزرگی بود. این یک واقعیتی است که مرحوم آیت‌الله حائری با رضاخان برخورد داشت. در ماجرای حجاب، با قاطعیت وارد شد و فرمود: «قصه، قصه ناموس است و نمی‌شود آرام گرفت» و برای رضاخان پیام فرستاد و شاگردان خود را دستور ورود به این ماجرا داد. وزارت معارف رضاخان می‌خواست در امور فرهنگی حوزه دست بیندازد که ایشان محکم ایستاد و گفت: «یک قدم حق ندارید جلو بیایید. این حوزه متعلق به روحانیت است و ما حوزه را اداره خواهیم کرد».

امام جمعه تهران خاطرنشان کرد: رضاخان سفاک، دنبال این بود که قم را هم به توپ ببندد؛ همان‌طور که مسجد گوهرشاد را به توپ بست و صدها نفر را کشت. الآن هم گورهای دسته‌جمعی آن واقعه کشف می‌شود. مرحوم آیت‌الله عبدالکریم حائری در این شرایط قرار داشت. ایشان به‌صراحت گفته بودند که «اینها را می‌بینم؛ اما حوزه برای من مهم است».

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ادامه داد: اگر مرحوم آیت‌الله حائری پخته و سیاسی نبود، نمی‌توانست این‌گونه عمل کند. ایشان دین را عین سیاست می‌دانست؛ اما سیاست را فقط درگیری و مبارزه داغ نمی‌دانست.

• تأسیس و بازتأسیس حوزه علمیه قم، پاسخی به نیاز بزرگ معنوی، اجتماعی و سیاسی بود

آیت‌الله اعرافی هم در این مراسم، طی سخنانی با موضوع «سده حوزه، یکصدسال رشد و بالندگی»، اظهار کرد: عنوان سال‌گشت و بازتأسیس حوزه علمیه قم، به این خاطر است که تاریخ هزارساله قم، نادیده گرفته نشود.

عضو شورای‌عالی انقلاب فرهنگی افزود: قم در همان سال‌های متصل به سال ۱۳۰۰ شمسی، پایگاه بزرگان و علمای حوزه بود؛ لذا هم باید تاریخ بیش از هزارساله را بدانیم و افتخار کنیم و هم بزرگان و علمایی را که متصل به سال ۱۳۰۰ شمسی بودند و مجاهدت بزرگی داشتند، بشناسیم.

مدیر حوزه‌های علمیه بیان کرد: بزرگانی چون شیخ محمدتقی بافقی و ملکی تبریزی و ساوجی ضرورت پایه‌ریزی یک پایگاه معنوی، سیاسی، اجتماعی و دینی تحت عنوان حوزه را احساس و فداکاری بزرگی کردند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ابراز کرد: حوزه قم نه‌تنها سیاسی بود؛ بلکه در ذات آن یک پیام بزرگ اجتماعی، سیاسی و بین‌المللی وجود داشت. قضایای مشروطه، درس‌هایی به روحانیت و حوزه‌های علمیه داد؛ از جمله اینکه با حوزه نجف دستمایه و سرمایه بزرگ داریم؛ اما اگر در ایران به‌عنوان محور تشیع بخواهیم، کارهای بزرگ را رقم بزنیم، نیاز به یک پایگاه محوری داریم.

آیت‌الله اعرافی گفت: پایه‌ریزی حوزه قم برای مقابله با اقدامات ضددین انجام شد و این هنر بزرگ آیت‌الله‌العظمی حائری بود؛ لذا بازتأسیس حوزه قم، پاسخی به نیاز بزرگ معنوی، اجتماعی و سیاسی بود.

عضو فقهای شورای نگهبان با بیان اینکه حوزه علمیه قم، از تجارب حوزه‌های دیگر علمی استفاده کرد، افزود: این حوزه حوزه بازی بود که رجال علمی را دعوت کرد و کرسی‌های درسی بزرگی شکل گرفت و قم در تاریک‌ترین عصر پادشاهی ایران، حوزه بزرگی را به وجود آورد.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه شکل‌گیری حوزه علمیه قم، اعجازی در عصر جدید بود که بعد از مشروطه و جنگ جهانی دوم شکل گرفت، عنوان کرد: یکی از نمادهای حوزه در بین سلسله مراجع، آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی بودند. ایشان شخصیتی ذوابعاد بودند. هر وقت خدمت ایشان می‌رسیدم، دنیایی از اطلاعات پیرامون مسائل بین‌المللی در اختیارم قرار می‌دادند.

امام جمعه موقت قم تأکید کرد: دبیرخانه سده حوزه علمیه قم، باید به روابط حوزه قم با دیگر حوزه‌های علمیه توجه کند و به جامعیت، تنوع و تکثر حوزه در شاخه‌های دانشی اهتمام داشته باشد.

عضو شورای‌عالی انقلاب فرهنگی با تأکید بر اینکه قم این ظرفیت را داشت که نهضت امام خمینی رحمه‌الله‌علیه را تولید کرد و این دستاورد بزرگی است، بیان کرد: راه‌اندازی دبیرخانه سالگرد بازتأسیس یا احیای حوزه علمیه قم، یکی دیگر از اقدامات حوزه در راستای ارائه دستاوردهای آن در سده گذشته می‌باشد.

وی گفت: در این راستا پانزده گروه علمی شکل گرفته است که حرکت علمی گسترده‌ای محسوب می‌شود.

مدیر حوزه‌های علمیه با تأکید بر طراحی منظومه فکری و راهبردی حوزه علمیه در دوره جدید آن، عنوان کرد: به‌همت کارشناسان و اساتید علوم مختلف، برنامه‌های کلان و راهبردی برای افق پیش روی حوزه‌های علمیه طراحی شده است که سایر سازمان‌ها هم، جهت ارتباط‌گیری و همکاری با حوزه، می‌توانند آنها را مورد مطالعه قرار دهند.

• تولید مستند تاریخ یکصدسال باز تأسیس حوزه آغاز شد

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالکریم فرحانی در این همایش، اظهار کرد: خدا را شاکریم که امروز با حمایت همه بزرگان و علمای حوزه، شاهد آغاز رسمی فعالیت‌های دبیرخانه دائمی دستاوردهای حوزه علمیه قم هستیم.

مسئول دبیرخانه دائمی دستاوردهای حوزه و گرامی‌داشت یکصدمین سالگرد بازتأسیس حوزه علمیه قم، افزود: اولین برنامه رسمی این دبیرخانه، همایش علمی مرجع بیدار و بصیر، آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی به‌عنوان بزرگ پرچمدار حرکتی است که حاج شیخ عبدالکریم حائری در یک قرن پیش برافراشت و امروز توسط مراجع معظم تقلید و شاگردان آن مکتب ادامه دارد.

عضو مجلس خبرگان رهبری ادامه داد: این دبیرخانه فعالیت‌های خود را در خصوص برپایی بزرگداشت مرحوم مؤسس حوزه در ۵ کمیته آغاز کرده است. این مراسم در ۲۵ موضوع در سه محور: دانش حوزه، راهبردهای حوزه و فرهنگی –تبلیغی، برنامه‌های خود را عملیاتی کرده است که ان‌شاءالله علاوه بر هشت استان کشور شاهد پیش‌نشست‌هایی در عراق و لبنان نیز خواهیم بود.

وی گفت: برنامه‌های متنوعی در خراسان رضوی، اصفهان، تبریز، تهران، فارس، یزد، مرکزی، قم و لرستان به‌جهت حضور آیت‌الله‌العظمی بروجردی در آن، خواهیم داشت.

حجت‌الاسلام والمسلمین فرحانی، به اقدامات صورت‌گرفته اشاره کرد و گفت: تولید مستند تاریخ حوزه، تولید مستند مرحوم مؤسس باعنوان از دیروز تا فردا، جشنواره عکس و... از جمله برنامه‌های ویژه سال ۱۴۰۱ می‌باشد.

• مرحوم آیت‌الله صافی گلپایگانی بر ارتباط فرهنگی با جهان اسلام تأکید داشتند

به گزارش خبرگزاری شفقنا، حجت‌الاسلام والمسلمین رضا مختاری مدیر مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه نیز در این همایش، با اشاره به دیگر بزرگانی که در مقاطع دیگر در بازتأسیس حوزه علمیه قم نقش داشتند،

افزود: بعد از ارتحال آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری که حوزه علمیه قم رو به ضعف می‌رفت، آیات ثلاث و بزرگان دیگر آن روز، از خود ایثار و فداکاری نشان دادند و با پیش‌قدمی آیات عظام صدر، حجت و خوانساری، آیت‌الله‌العظمی بروجردی قدس‌سره را به قم دعوت کردند و همکاری بی‌نظیری با ایشان انجام دادند؛ به‌گونه‌ای که آیت‌الله صدر محل درس خود را واگذار کرد، بزرگ دیگری محل نماز خود را واگذار کرد، آیت‌الله خوانساری تواضع نشان دادند و از آیت‌الله‌العظمی بروجردی رحمه‌الله‌علیه شهریه می‌گرفت و بر این گرفتن شهریه از ایشان افتخار می‌کرد.

وی ادامه داد: حتی مرحوم آیت‌الله مرتضی حائری و مرحوم آیت‌الله محقق داماد، همراه آیت‌الله‌العظمی بروجردی رحمه‌الله‌علیهما به سفر مشهد رفتند و این، در تثبیت موقعیت ایشان مؤثر بود.

مدیر مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه افزود: امام خمینی قدس‌سره برای تقویت بنیه مالی آیت‌الله‌العظمی بروجردی رحمه‌الله‌علیه نامه‌ای به حجت‌الاسلام والمسلمین فلسفی رحمه‌الله‌علیه نوشتند و از او خواستند که برای تقویت حوزه علمیه قم، به آیت‌الله بروجردی کمک کنند. ایشان در این نامه مفصل، خطاب به حجت‌الاسلام والمسلمین فلسفی نوشتند: «منبر و سخنرانی کافی نیست. عده‌ای از تجار را دعوت کنید که به حوزه کمک کنند».

حجت‌الاسلام والمسلمین مختاری تأکید کرد: بزرگان در چند مقطع همراهی کردند و اگر این ایثار و فداکاری نبود، حوزه به اینجا نمی‌رسید؛ از جمله آیت‌الله ابوالقاسم کبیر قمی رحمه‌الله‌علیه که بعد از آمدن آیت‌الله حائری رحمه‌الله‌علیه به قم گفتند که «دیگر به من آیت‌الله نگویید. آیت‌الله یک نفر است» و حتی در درس حاج شیخ حاضر می‌شد که بعد از مدتی حاج شیخ گفت: دیگر نیایید و ایشان دیگر نیامد. همین‌طور آیت‌الله میرزامحمد ارباب رحمه‌الله‌علیه حدود ۱۵ سال از آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری رحمه‌الله‌علیه بزرگتر بود؛ ولی وقتی فهمید ایشان مقدم است، همراهی کرد و از ایشان حمایت کرد. حتی در جلسه‌ای که به‌اتفاق آیت‌الله کبیر قمی خدمت آیت‌الله حائری رفته بودند، وقتی از جلسه بیرون آمدند، گفتند: افق علمی ایشان از ما بالاتر است و خوب است که ایشان را در قم نگه داریم و لذا با اصرار آنها، آیت‌الله حاج شیخ رحمه‌الله‌علیه ۱۵ سال در قم ماندند. اینها درس‌هایی است که می‌توانیم، از این بزرگان بگیریم و نقش آنها را فراموش نکنیم.

مدیر مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه از آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی، به‌عنوان فقیه بین‌المللی و فقیه تعایش و پیوند نام برد و گفت: ایشان تأکید داشتند که ما باید رابطه فرهنگی با کشورهای جهان اسلام داشته باشیم؛ زیرا در پرتو این رابطه فرهنگی، بسیاری از مشکلات حل می‌شود و بسیاری از شبهات و خطرات را می‌توانیم دفع کنیم.

وی در پایان یادآور شد: مرحوم آیت‌الله صافی گلپایگانی از هرکاری که سبب ترویج تشیع و تحکیم عقاید می‌شد، استقبال می‌کردند و در عین تصلب در دفاع از مکتب شیعه، اهل تقریب بین مذاهب نیز بودند.

عطر یار

به خدا منتظر آمدنت می مانم

صابر خراسانی

تا ظهورت چقدر فاصله داریم آقا
آه از جمعه بی تو، گله داریم آقا...
رفته بودی که بیایی چقدر طول کشید
خدمتت عرض نکردیم ... سحر طول کشید
ما برای خود اگر این‌همه گفتیم بیا
نذر کردیم به پای تو بیفتیم بیا...
تو طبیب دل غمدیده مایی آقا
ما که مردیم بیا پس تو کجایی آقا
مگر این‌که تو بیایی و حیاتم بدهی
مگر این‌که تو از این وضع نجاتم بدهی
دست برداری ازین غیبت طولانی اگر
من به پای تو بریزم ...طلبی جانی اگر
از تو دنبال تو بودن، نکند سهم من است
فقط از هجر سرودن، نکند سهم من است
من شب جمعه قرار تو دلم می‌خواهد
صبح فرداش کنار تو دلم می‌خواهد...
به خدا منتظر آمدنت می‌مانم
پای این عشق اویس قرنت می‌مانم
تو دلت بیشتر از ما تب هجران دارد
سحر وصل همیشه شب هجران دارد
تا به اندازه شمعی که ز سر می‌سوزد
پر پروانه به امید سحر می‌سوزد...!

آیت‌الله کعبی

امام جمعه نباید نسبت به فساد در جامعه بی‌تفاوت باشد

عضو جامعه مدرسین گفت: تریبون نماز جمعه باید ازدیادبخش بینش دینی و بصیرتی در مردم شود و نگاه مردم را نسبت به فرهنگ اسلام و انقلاب اسلامی تقویت کند.

به گزارش خبرگزاری رسا، آیت‌الله کعبی، ۱۴ اسفند در چهارمین جلسه نقد گفت‌وگوی نخبگانی که به‌میزبانی نهاد نماز جمعه کل کشور برگزار شد، اظهار کرد: فرهنگ اسلامی نشان‌گر این است که در دین اسلام، دین از سیاست جدا نیست؛ بلکه مکمل همدیگر هستند.

عضو خبرگان رهبری در ادامه افزود: امام جمعه باید فسادها اعم از فساد دینی و غیردینی را در تریبون نماز جمعه بیان کرده و سیاست‌های مختلف اسلامی در زمینه‌های مختلف را برای مردم تبیین و مسائل سیاسی روز را تحلیلی بیان کند؛ نه اینکه به‌صورت اخباری مطالب را شمارش کند.

وی با اشاره به اینکه تریبون نماز جمعه، باید ازدیادبخش بینش دینی و بصیرتی در مردم باشد، ابراز کرد: باید نگاه مردم نسبت به فرهنگ اسلامی تقویت، موانع موجود در راه تبیین برطرف و هشدارهای لازم داده شود.

آیت‌الله کعبی با بیان اینکه، تصمیمات و برنامه‌ها و اقدامات باید از تریبون نماز جمعه به اطلاع مردم رسانده شود افزود: امام جمعه چندین نقش را می‌تواند ایفا کند که اولین آن، تبیین ارزش‌های اسلامی و انقلاب اسلامی به مردم و تقویت بصیرت و دشمن‌شناسی مردم است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با بیان اینکه بخش دیگر و وظیفه اصلی امام جمعه، بحث مطالبه‌گری است، متذکر شد: البته این مطالبه‌گری به‌معنای این نیست که باعث ایجاد تشنج و نزاع در جامعه شود.

آیت‌الله کعبی در ادامه بیان کرد: روز جمعه روز جمع‌بندی و نتیجه‌گیری از فعالیت‌های امام جمعه در طول هفته است و الزاماً لازم نیست که همه مطالب در تریبون نماز جمعه ارائه شود؛ چراکه تریبون نماز جمعه محل ایجاد امنیت و آرامش و جریان‌سازی است.

عضو خبرگان رهبری در پایان با اشاره به محتوای ارائه‌شده در خطبه‌های نماز جمعه خاطرنشان کرد: امام جمعه باید مطالبی غنی در نماز جمعه ارائه کند و با غنای محتوایی خطبه‌های نماز جمعه، بر وزانت و کارآیی نماز جمعه و خطبه‌های آن بیفزاید.